

KWF jaarverslag 2022

Voorwoord	3	3.2 Verantwoordingsverklaring	32
Bestuursverslag	5	3.3 Bestuur	33
1. KWF's impact	6	3.4 Raad van Toezicht	35
1.1 Impact maken: Hoe doe je dat?	8	3.5 Raad van Advies	37
1.2 Welke vooruitgang hebben we geboekt?	14	3.6 Ondernemingsraad	39
1.2.1 Preventie	14	3.7 Beoordelingscommissies	39
1.2.2 Vroeg- en voortijdig opsporen	16	3.8 Vrijwilligersbeleid	40
1.2.3 Bevorderen dat alle vormen van kanker beter behandelbaar zijn	17	3.9 Publieksservice	41
1.2.4 Een betere kwaliteit van leven voor (ex)-kankerpatiënten en hun naasten	19	4. Financiële verantwoording	42
2. KWF's marketing en fondsenwerving	22	4.1. Hoe wordt de geef-euro besteed?	43
2.1 Het jaar 2022 vergeleken met voorgaande jaren	23	4.2. Erkend goed doel	44
2.2 De wereld om ons heen: Oekraïne	23	4.3. Toelichting op de lasten	44
2.3 Collecte: toekomstproof	24	4.4. Reserves en vermogen	44
2.4 Tegen kanker. Voor het leven.	25	4.5 Liquiditeit en solvabiliteit	45
2.5 Nalaten: maakt ruim de helft van onderzoeksfinanciering mogelijk	26	4.6 Beleggingen	45
2.6 Betrokken bij KWF's missie: opvallende acties	26	4.7 Informatiebeveiliging en privacy	47
2.7 Pink Ribbon: jaaropbrengst van € 3 miljoen	29	4.8 Maatschappelijk verantwoord ondernemen	47
3. Organisatie en bestuur	30	4.9 Kansen- en risicomanagement	48
3.1 Mens en Organisatie: hybride werken en een nieuw mobiliteitsbeleid	31	4.10 Communicatie met belanghebbenden	51
		4.11 Begroting 2023	52
		Jaarrekening 2022	53
		Overige gegevens	93

Voorwoord

KWF Jaarverslag 2022

In 2022 kregen 124.109 Nederlanders de diagnose kanker te horen, een stijging van ongeveer 1.000 patiënten ten opzichte van 2021. Huid-, borst-, prostaat-, long- en darmkanker kwamen het meeste voor. Het aantal diagnoses darmkanker nam iets af, een positief effect van het in 2014 ingevoerde bevolkingsonderzoek. Dat de incidentie over de hele linie iets stijgt is geen verrassing. De Nederlandse bevolking groeit en het aandeel ouderen neemt toe. Ruim een derde van de patiënten is bij de diagnose 75 jaar of ouder en 40% is tussen de 60 en 75 jaar oud. Gecorrigeerd naar het groeiende aantal ouderen in de bevolking is de incidentie van kanker in Nederland al ongeveer 10 jaar stabiel.

Mede dankzij de verbeterde overleving zijn er nu 850.000 mensen in Nederland die leven met en na kanker. Velen van hen ervaren helaas nog wel dagelijks klachten van hun ziekte en/of de behandeling(en).

Ondanks de goede patiëntenzorg en de hoge kwaliteit van het wetenschappelijk onderzoek overlijden jaarlijks meer dan 45.000 mensen aan kanker: per inwoner meer dan gemiddeld in de Europese Unie. Dit is deels te wijten aan de hoge incidentie (onze incidentie behoort tot de hoogste in Europa), maar de sterfte is daarnaast ook hoger dan de sterfte in vergelijkbare Europese landen. Alle redenen om onze nationale ambities op te schroeven en in lijn te brengen met een Europees

beleidsprogramma om kanker nog effectiever te voorkomen en te behandelen.

KWF heeft samen met het Integraal Kanker Centrum Nederland (IKNL) en de Nederlandse Federatie van Kankerpatiëntenorganisaties (NFK) het initiatief genomen tot een Nationaal Kanker Collectief dat in 2023 een ambitieuze nationale agenda zal opstellen.

De dubbele vergrijzing (toename van het aantal ouderen én hun gemiddelde leeftijd) speelt ons parten. Een tekort aan personeel speelt in veel sectoren, maar in de zorg raken we aan een punt dat we de organisatie ervan grondig moeten doordenken. Steeds meer mensen hebben zorg nodig en er zijn naar verhouding steeds minder zorgprofessionals beschikbaar om de benodigde

diensten te leveren. Het kabinet heeft daartoe een Integraal Zorgakkoord gesloten en minister Kuipers van VWS verwacht veel van het effectiever opereren binnen netwerken en het verlenen van 'passende zorg', een beleidsterm die vooralsnog concrete invulling verdient.

KWF heeft in 2022 de investeringen in een landelijk netwerk van Centra voor leven met en na kanker fors opgevoerd door intensiever samen te werken met de IPSO-brancheorganisatie. Een betere aansluiting tussen formele - door de zorgverzekeraar vergoede - en informele zorg is cruciaal om nazorg op maat aan (voormalige) patiënten te kunnen continueren.

Van elke geefeuro konden wij het afgelopen jaar € 0,84 ter beschikking stellen aan de doelstelling.

We gaven opdracht tot het uitvoeren van 123 nieuwe wetenschappelijke onderzoeken, continueerden onze intensieve samenwerking met het Antoni van Leeuwenhoek (AVL) en gingen opnieuw een overeenkomst aan met Oncode Institute voor een periode van 5 jaar.

We financierden een landelijk nascholingsprogramma voor de palliatieve zorg en zetten voor het eerst een onderzoekscall uit specifiek voor informele zorg.

We konden voor de 1e keer een bedrag reserveren voor de Europese registratie van een geneesmiddel dat geheel binnen een academische context is ontwikkeld met publieke financiering. KWF verwacht veel van deze zogenoemde 'academic pharma-route'. Het idee dat effectieve geneesmiddelen alleen langs peperdure weg door een handjevol internationaal opererende en winstgedreven ondernemingen kan worden ontwikkeld en geproduceerd is achterhaald. Een nieuwe generatie cel- en gentherapieën zou het klassieke gesloten R&D-model wel eens ter discussie kunnen stellen, voor zover de intransparante en soms excessieve beprijzing van geneesmiddelen al niet breed ter discussie staat.

De baten in 2022 beliepen € 159 miljoen. Mede dankzij een eerdere reservering in de doelbestedingsreserve konden we zelfs € 170 miljoen in de lasten nemen.

De beleggingsportefeuille kreeg een tik van 12%, in lijn met de malaise op de financiële markten.

KWF voert een zeer prudent beleggingsbeleid met slechts een beperkt aandelenmandaat, maar in 2022 leken alle wetten uit de oude economie even niet te gelden. Ook van oudsher 'vastrentende' waarden, zoals obligaties, kenden flinke verliezen, terwijl het stallen van liquiditeiten bij de bank alleen maar kon rekenen op negatieve rente.

Gelukkig konden we het koersverlies voor het leeuwendeel opvangen uit een in de afgelopen jaren uit beleggingsresultaten opgebouwde koersreserve, en vertoont de portefeuille in het 1e kwartaal van 2023 goed herstel. De achterliggende reden van de - voor een goed doel - vrij omvangrijke vermogenspositie hangt samen met de aard van onze bedrijfsvoering. Wetenschappelijke onderzoeken kennen een aanzienlijk langere duur dan 1 kalenderjaar. Ultimo 2022 stond er voor € 298 miljoen aan uitkeringsverplichtingen voor onderzoek uit. Tot het moment van uitbetaling beheert KWF dit vermogen.

Gelukkig konden vele acties van derden in het afgelopen jaar weer doorgang vinden, na een lange periode van pas op de plaats gedurende de Covid-19 pandemie. Er werd weer naar hartenlust gefietst, gerend, gewandeld, gezwommen of anderszins actie gevoerd voor KWF. Donateurs bleven ons trouw, al is het verloop iets hoger dan in andere jaren; vrijwel zeker een gevolg van een dalend consumentenvertrouwen, de sterk toegenomen inflatie en gestegen energiekosten.

Onze dank gaat uit naar alle medewerkers, vrijwilligers, donateurs, loterijspelers en actievoerders in het afgelopen jaar. Ook zijn wij alle wetenschappelijk, ondersteunend en zorgpersoneel van onze partnerinstellingen enorm dankbaar voor hun niet aflatende inzet. Woorden van dank zijn ook op haar plaats aan onze Raad van Advies: zij stond ons met goede raad terzijde, en aan onze Raad van Toezicht die nauwlettend toezag op het stapsgewijs realiseren van onze beleidvisie Ambitie 2030.

Johan van de Gronden en Carla van Gils

Bestuursverslag

1. KWF's impact

1. KWF's impact

KWF Jaarverslag 2022

Met haar activiteiten ondersteunt KWF patiënten én hun naasten in elke fase van het leven. KWF is er voor mensen die nog geen kanker hebben, voor mensen die behandeld worden voor kanker en voor mensen die niet meer beter worden. KWF is Tegen kanker, maar vooral ook: Voor het leven.

Facts & figures over kanker in Nederland

1 op de 3 mensen krijgt kanker

14 mensen per uur krijgen de diagnose

Meer mannen dan vrouwen krijgen kanker

90% van de mensen die kanker krijgt is 50+

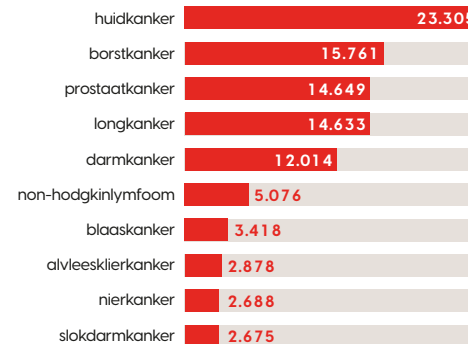
Jaarlijks sterven ongeveer 45.000 mensen aan de gevolgen van kanker

Kanker is doodsoorzaak nummer 1

Diagnoses in 2022: 124.109 mensen

10 meest voorkomende soorten kanker

5-jaars-overlevingskans

Bron: IKNL, CBS, februari 2023

Toen KWF Kankerbestrijding in 1949 werd opgericht, waren de vooruitzichten voor kankerpatiënten uiterst somber. Vijf jaar na de diagnose was nog slechts 25% van hen in leven. Inmiddels is dat aantal gestegen tot 66%.

Maar daarmee is het werk van KWF niet af. Voortschrijdend inzicht werpt nieuwe uitdagingen op.

Want hoe bevorderen we een goede kwaliteit van leven voor het groeiende aantal mensen met en na kanker (in 2022 gestegen tot 850.000 mensen)? Hoe kunnen we zorgen dat ook patiënten met een zeldzame vorm van kanker betere behandelingen krijgen? En dat ook de vooruitzichten voor de meest moeilijke te behandelen vormen van kanker beter worden? En als voorkomen beter is dan genezen, hoe kunnen we kanker dan het beste voorkomen?

1.1 Impact maken: Hoe doe je dat?

Op onze 4 kerndoelen realiseren we impact met onze activiteiten.

we voorkomen kanker daar waar we weten dat het kan

we bevorderen dat alle vormen van kanker beter behandelbaar zijn

we zetten ons in voor een betere kwaliteit van leven voor (ex) kankerpatiënten én hun naasten

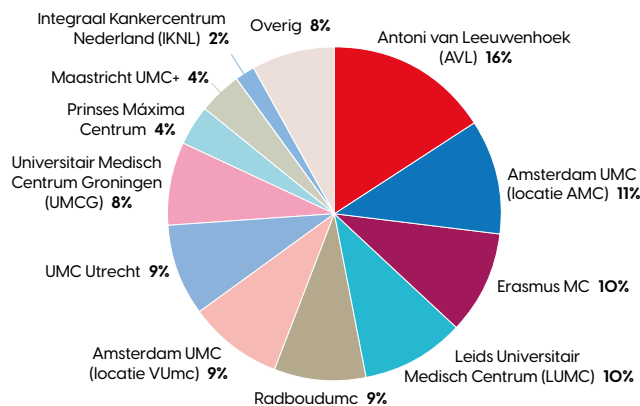

we doen er alles aan om te zorgen dat kankerpatiënten ook in hun laatste levensfase worden omringd met goede zorg

KWF's onderzoeksportefeuille

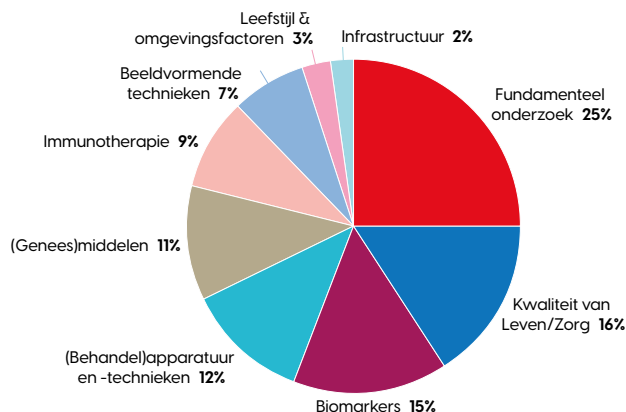
In 2022 had KWF 573 projecten met een totale waarde van € 385 miljoen in haar onderzoeksportefeuille. Deze projecten hebben allemaal een looptijd van meerdere jaren.

De onderzoeksportefeuille is verdeeld over deze instituten:

Van de totale portefeuille wordt 25% geïnvesteerd in fundamenteel onderzoek (142 projecten met een waarde van € 86 miljoen). Deze onderzoeken hebben over het algemeen het doel meer kennis te vergaren over kanker.

De onderzoeksportefeuille is verdeeld over deze thema's:

Naast projectfinanciering investeert KWF in onderzoek door instituutfinanciering toe te kennen aan het Antoni van Leeuwenhoek (AVL) en Oncode Institute. Voor 2022 was de totale financiering aan deze 2 instituten € 26 miljoen.

Toekenningen in 2022

Ieder jaar kent KWF financiering toe aan nieuwe projecten. In 2022 ontving KWF 375 aanvragen voor het financieren van onderzoek naar kanker. KWF kende aan 33% hiervan (123 onderzoeksprojecten) financiering toe met een waarde van zo'n € 88 miljoen.

In totaal ontvingen 18 instituten financiering voor baanbrekend onderzoek. De meeste projectfinanciering (€ 23 miljoen) kende KWF, naast de instituutfinanciering, toe aan het Antoni van Leeuwenhoek (AVL) voor 24 projecten. Het Amsterdam UMC ontving een ander groot deel van projectfinanciering (€ 20 miljoen) voor het uitvoeren van in totaal 28 projecten.

1. KWF's impact

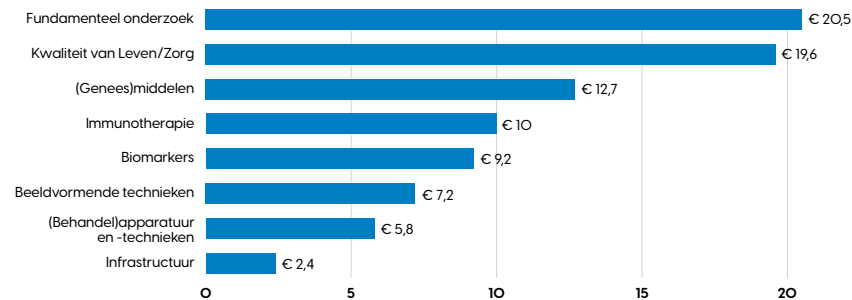
KWF Jaarverslag 2022

Een groot deel van de investeringen in nieuwe projecten in 2022 ging naar fundamenteel kanker-onderzoek (23%) en naar onderzoeken naar zorg en naar kwaliteit van leven voor (ex)kankerpatiënten (22%).

Van de 123 nieuwe onderzoeken, ging het grootste deel van de toegekende onderzoeksfinanciering (€ 12 miljoen) naar 23 kankeronderzoeken die niet gelinkt zijn aan een specifieke kankersoort.

Daarnaast financierde KWF ook 23 nieuwe onderzoeken naar borstkanker en 16 nieuwe onderzoeken naar darmkanker.

Toegekend budget per thema (in € miljoen)

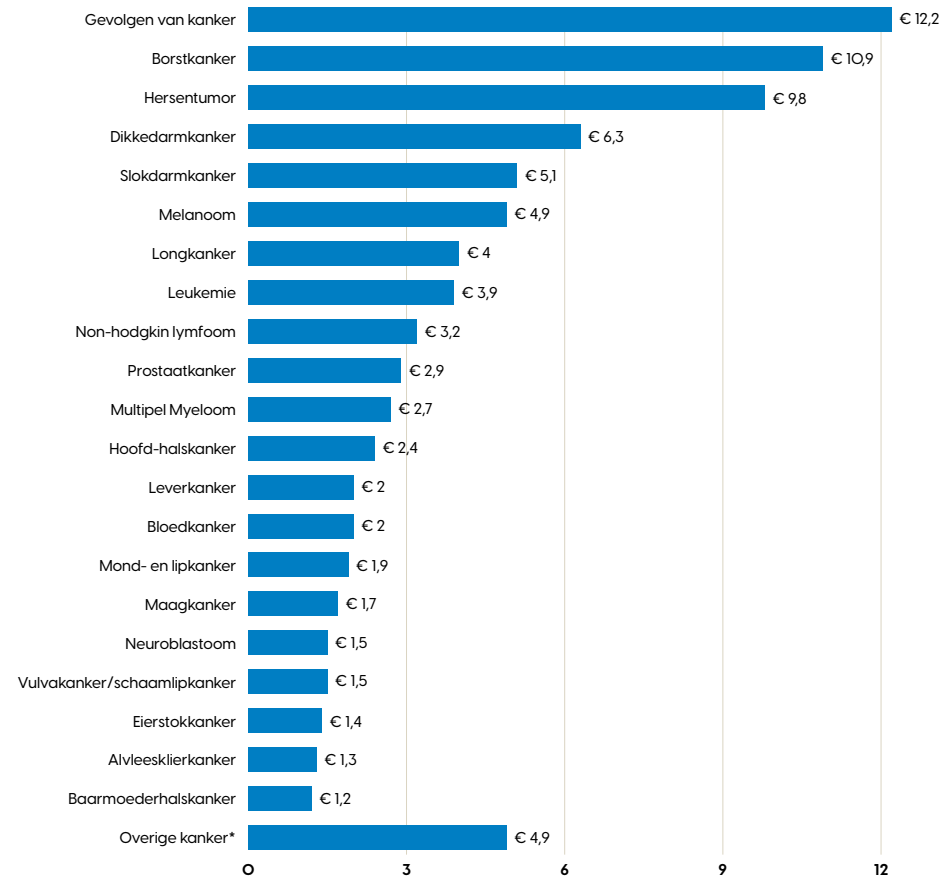
Afgeronde projecten in 2022

14 instituten sloten dit jaar 57 eerder door KWF gefinancierde projecten af. Deze projecten hadden een waarde van € 29 miljoen. Een groot deel van deze projecten had betrekking op darm- of borstkanker en vond

plaats in het AVL, UMC Groningen, Erasmus MC en UMC Utrecht.

Een van de afgeronde projecten is 'Service design voor Shared Decision Making' van het LUMC en TU Delft. Vanuit de gedachte dat zorg een

Toegekend budget per kankersoort (in € miljoen)

*Overige kanker: Kanker van het spijsverteringskanaal · Baarmoederkanker · Kanker van het zenuwstelsel · Primaire tumor onbekend · Nierkanker · Kanker van de urinewegen · Kanker van de vrouwelijke geslachtsorganen · Botkanker · Kanker van de mannelijke geslachtsorganen · Blaaskanker · Kanker van het ademhalingsstelsel · Huidkanker (zonder melanoom) · Schildklierkanker · Retinoblastoom · Dunne darmkanker · Kaposisaaroom · Hodgkinlymfoom

dienstverlening is, ontwierpen de onderzoekers nieuwe zorgpaden voor kankerpatiënten. Hierbij hielden ze rekening met de wensen en competenties van de patiënt. Zo voelen patiënten zich nog meer betrokken bij beslissingen rondom hun behandeltraject (zie kader pagina 10).

Impact maken kan KWF niet alleen. Dat doen we door samen te werken met veel partijen in binnen- én buitenland.

Samenwerking met onze partners IKNL, NFK, KPO's en Stichting Kanker.nl

Minder versnippering helpt ons om meer impact te maken. Daarom zijn we in 2022 gestart om de communicatie-uitingen van de 4 partners (Integraal Kankercentrum Nederland (IKNL), Nederlandse Federatie van Kankerpatiëntenorganisaties (NFK), kankerpatiëntenorganisaties (KPO's) en Stichting Kanker.nl) op elkaar af te stemmen. Zo ontstaat een samenhangend en herkenbaar geheel, waardoor het aanbod voor patiënten en hun naasten beter vindbaar is. Het traject heeft geleid tot versterking van het gezamenlijke fundament. En vormt een goede basis voor nieuwe samenwerkingsprojecten, ook met eventuele nieuwe partners.

NFK: 40.000 patiënten lid of donateur van een kankerpatiëntenorganisatie

De Nederlandse Federatie van Kankerpatiëntenorganisaties (NFK) is de koepelorganisatie van 19 kankerpatiëntenorganisaties (KPO's). De NFK wordt financieel ondersteund door KWF. 40.000 patiënten zijn lid of donateur van een kankerpatiëntenorganisatie. Via bijvoorbeeld de social mediakanalen van de KPO's is het aantal mensen dat betrokken is nog veel groter dan deze 40.000. Vlak voor de zomer startten we met de versterking

van de KPO's. Om samen meer slagkracht te kunnen realiseren zijn de diensten van NFK voor de KPO's uitgebreid. Hiervoor heeft KWF € 450.000 aan financiering toegekend. Voor uitbreiding van het aantal KPO's zal KWF structureel € 50.000 toekennen. Daarnaast heeft KWF een éénmalig bedrag beschikbaar gesteld van € 1,5 miljoen als impuls om de KPO's te versterken. De financiering loopt via NFK. De KPO's kunnen projectaanvragen indienen voor het bevorderen van specifieke belangenbehartiging en patiëntenondersteuning. De bijdrage van KWF is tevens bedoeld als

aanmoediging om te zorgen dat er ook vanuit andere hoeken financiering komt voor deze projecten.

Daarnaast zijn we met NFK en de KPO's in december 2022 gestart met de voorbereiding van een campagne om de rol en betekenis van patiëntenorganisaties, hun toegevoegde waarde voor patiënten en naasten en de samenwerking van de KPO's met KWF onder de aandacht te brengen. De campagne zal in lijn zijn met de IPSO-campagne. (zie 1.2.3: Centra voor leven met en na kanker)

Professor Anne Stiggelbout over onderzoeker Ingeborg Griffioen:

Ingeborg had ongewild ervaring met de complexiteit van een behandeltraject toen haar man alvleesklierkanker kreeg. Ze zag in de praktijk misgaan waar ze aan werkte in de theorie. Dat je als patiënt de spreekkamer ingaat en denkt 'dit gaan we samen aan', maar je achteraf met het gevoel zit 'we hebben lang met de behandelaar gepraat, maar alle besluiten lagen uiteindelijk bij hem'. Dat was voor haar een enorme drijfveer om dit KWF-project op te zetten. Op basis van ervaringen van patiënten en zorgprofessionals herontwierp ze het zorgpad voor alvleesklierkanker met het team en ontwikkelde ze de methode metromappen, om samen beslissen te ondersteunen. De beslismomenten visualiseerde ze met een metrolijn. De resultaten zijn zeer goed ontvangen, ook bij andere zorgpaden. Het idee van samen beslissen is dat patiënten minder spijt van keuzes hebben, omdat ze er zelf bij betrokken zijn. Dat maakt het ook makkelijker om bijwerkingen te accepteren. Helaas kreeg Ingeborg ook zelf kanker. Vlak na de bekendmaking dat het project een grote Europese subsidie kreeg om metromappen verder uit te werken, overleed ze. We hebben afscheid moeten nemen van een heel bijzondere vrouw.

Stichting Kanker.nl: ruim 10 miljoen bezoekers per jaar

Kanker.nl is het online platform over kanker. Het is ontstaan als initiatief van KWF, IKNL en NFK. KWF financiert het platform.

In 2022 hebben de partners overlegd over het vrijwilligersbeleid. Ook is er overleg geweest met de Federatie Medische Specialisten en het Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG) over patiënteninformatie over de medisch-specialistische richtlijnen. Verder zijn de eerste stappen gezet voor een OncoAppstore op kanker.nl. Voor dit project heeft KWF het initiatief genomen. Aanleiding was een geslaagd experiment van het ministerie van VWS waarbij patiënten vouchers kregen om eHealth-tools mee te kopen, zodat ze die feitelijk gratis konden gebruiken. Uit onderzoek bleek dat vooral kankerpatiënten deelnamen. KWF wil hier samen met Stichting Kanker.nl een vervolg aan geven in het kader van bereikbaarheid van zorg voor kankerpatiënten. In 2022 hebben ruim 10 miljoen bezoekers het platform kanker.nl bezocht. Onderwerpen die veel bezoekers trokken waren borstkanker, zaadbalkanker/teelbalkanker en prostaatkanker. De tevredenheid van gebruikers van Kanker.nl is al langere tijd stabiel met als rapportcijfer een 8. Tegelijkertijd is bekend dat bezoekers van platforms verwachten dat er continu verbeteringen worden doorgevoerd. De borging van de kwaliteit in processen (procesbeschrijvingen, risicoanalyse en maatregelen) is voor kanker.nl geborgd door

een uitgebreid traject met diverse audits waarbij bevindingen op het gebied van redactie, community, infolijn, ontwikkeling platform en beleidscyclus direct geïmplementeerd worden.

Steeds meer partijen, waaronder patiënten-organisaties, kloppen aan bij Stichting Kanker.nl en willen samenwerken. Zo is er een project gestart om 1-op-1 lotgenotencontact via kanker.nl te verbeteren. Ook loopt er - in gezamenlijkheid met KPO Stichting Jongeren en Kanker, IKNL, AYA-zorg (zorg voor kankerpatiënten tussen de 18 en 39 jaar) en de UvA - een project specifiek voor jongeren. Het 10-jarig jubileum van kanker.nl in 2023 krijgt als thema 'zelfredzaamheid' en zal benut worden als podium voor de mooie samenwerkingsinitiatieven die waardevol zijn voor patiënten en hun naasten.

In het project 'Duurzame samenwerking en infrastructuur tussen kanker.nl en IPSO' worden activiteiten van de IPSO centra opgenomen in een online agenda op kanker.nl. Met filter- en notificatiemogelijkheden kunnen geïnteresseerden zoeken en snel en gericht op de hoogte blijven van het aanbod in hun buurt. De functionaliteit wordt zo ontwikkeld dat uitrollen naar andere organisaties met een relevant aanbod mogelijk is.

Nederlands Kanker Collectief: 1e stap naar een Nationale Kanker Agenda

Kanker heeft een grote impact op onze samenleving, en deze maatschappelijke uitdaging is te groot voor 1 partij. Dit vraagt om verbinding tussen mensen, organisaties en (bestaande) initiatieven.

Leontien: "Op kanker.nl vond ik de herkenning die ik zocht"

Leontien (36) kreeg in 2015 de diagnose baarmoederhalskanker. En binnen een half jaar nóg eens. Ondanks de nare gevolgen die ze van de behandelingen ondervindt, maakt ze een energieke en positieve indruk: Leontien: "Ik heb door mijn ziekte geleerd niets uit te stellen. Als je iets wilt, ga er dan voor. Kijk naar wat je wel kunt in plaats van naar wat je niet kunt. Met die mindset genieten mijn vriend Jasper en ik van de mooie dingen van het leven. Op kanker.nl vond ik de herkenning die ik zocht. En de ervaringen van andere jonge patiënten. Ik startte er zelf ook een blog. Het was prettig om de dingen van me af te schrijven. En het was fijn om te merken dat anderen weer iets aan mijn ervaringen hadden."

Vanwege gedeeld urgentiebesef hebben KWF, IKNL en NFK de verantwoordelijkheid genomen om een beweging te starten om met alle stakeholders tot een plan van aanpak te komen. Dat is uniek, want in alle andere Europese landen neemt de regering daarvoor het initiatief.

Op 17 november 2022 vond de succesvolle kick-off van het collectief plaats. Het Nederlands Kanker Collectief is een onafhankelijke en open beweging. Op de kick-off waren minister Kuipers en meer dan 70 verschillende organisaties aanwezig. Minister Kuipers verwelkomt nadrukkelijk dit maatschappelijk initiatief en zegt belangrijke medewerking van zijn ministerie toe.

In 2023 zal KWF in co-creatie met de partners van het collectief de Nederlandse Kanker Agenda opstellen en vaststellen. Deze agenda is gericht op de langere termijn. Er worden de belangrijkste doelen én een plan van aanpak voor Nederland op het gebied van kanker in de brede zin in beschreven: het leven voor, met en na kanker. Deze agenda geeft richting, versnelt en verbindt initiatieven en sluit aan op het Europese Beating Cancer Plan en de Europese Mission on Cancer. De agenda moet ervoor zorgen dat de komende 10 jaar de impact van kanker op de samenleving aantoonbaar vermindert en dat de Nederlandse zorg opnieuw tot de beste in Europa behoort.

Oncode Institute: Fase I succesvol afgesloten

Oncode Institute is een virtueel instituut dat zich inzet om inzichten uit fundamenteel onderzoek te vertalen naar betere en betaalbare zorg en behandeling voor de kankerpatiënt. In Oncode Institute werken toponderzoekers van verschillende Nederlandse instellingen samen. Om ervoor te zorgen dat de resultaten uit het laboratorium sneller bij de patiënt komen, heeft Oncode Institute een team van experts samengesteld dat nauw contact heeft met de onderzoekers en helpt om de juiste stappen richting de praktijk te maken. Verder stimuleert en faciliteert Oncode Institute de samenwerking tussen de Oncode-onderzoekers.

KWF wil met Oncode Institute een verschil maken om belangrijke ontdekkingen sneller naar de patiënt te

brengen. Daarom steunt KWF Oncode Institute samen met verschillende ministeries, Health-Holland, de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO), de Nederlandse Organisatie voor Gezondheidsonderzoek en Zorginnovatie (ZonMw) en 9 partnerinstituten. Oncode Institute heeft sinds de start in 2017 in totaal van KWF en andere partners € 125 miljoen ontvangen. Het 5-jarig contract met Oncode Institute eindigde in augustus 2022. Effectuering van Oncode Institute heeft tijdens de coronapandemie vertraging opgelopen. Om de lopende programma's goed af te kunnen ronden en de operationele kosten tussen het 1e en 2e contract te dekken, is met KWF een budgetneutrale verlenging afgesproken tot 31 december 2022.

Wat gaat de patiënt merken van Oncode Institute?

In Nederland krijgt 1 op de 3 mensen kanker en is kanker doodsoorzaak nummer 1. Er wordt veel gedaan op het gebied van kankeronderzoek en er zijn al veel stappen gezet. Maar toch komt nu nog maar zo'n 10% van de doorbraken uit het laboratorium bij de patiënt terecht. Vaak duurt het ook nog eens 5 tot 15 jaar voordat de patiënt gebruik kan maken van nieuwe medicijnen. Er is nog steeds te weinig samenwerking tussen laboratorium en ziekenhuis, waardoor nieuwe wetenschappelijke inzichten niet snel genoeg tot doorbraken leiden voor de patiënt. Oncode Institute wil dit veranderen.

Er is veel bereikt in de eerste 5 jaar. Er zijn verschillende bedrijven opgericht om binnen Oncode Institute ontwikkelde technieken verder te ontwikkelen en breder beschikbaar te maken.

Twee voorbeelden: het analyseren van genetische veranderingen in 1 enkele cel en het blijvend afbreken van eiwitten op een tumor in plaats van deze eiwitten te remmen met een medicijn.

Een aantal andere veelbelovende bevindingen uit het laboratorium is reeds getest in klinische studies.

In april 2022 heeft het Oncode-PACT consortium uit het Nationaal Groeifonds een toezegging ontvangen van € 325 miljoen voor een periode van 8 jaar. Binnen Oncode-PACT werken onderzoekers, oncologen, kennisinstellingen en het bedrijfsleven samen met het doel om betere en betaalbare kankermedicijnen sneller te ontwikkelen. KWF acht dit van groot belang.

Oncode Institute: Fase II

Oncode Institute heeft laten zien dat haar innovatieve model werkt, maar impact maken heeft ook tijd nodig. KWF's financiering aan Oncode Institute krijgt daarom een vervolg. Eind november 2022 is door KWF en Oncode Institute het contract voor fase II getekend (start per 1 januari 2023). KWF zal samen met andere in fase I betrokken partijen de komende 5 jaar € 93 miljoen ter beschikking stellen. Vanaf 2023 zal KWF overgaan naar een jaarlijkse toekenning, en per jaar budget reserveren. Per jaar zal door KWF € 8 miljoen direct aan Oncode Institute worden toegekend.

Hiernaast zal KWF - samen met Oncode - via het Major Donor-programma jaarlijks een beoogd bedrag van € 4 miljoen proberen te werven. Deze geworven baten zullen dan aan Oncode worden toegekend.

KWF-lobby: op nationaal en internationaal gebied

De KWF-lobby heeft ook in 2022 van zich laten horen in politiek Den Haag en Brussel. Ook zijn er veel nieuwe contacten gelegd. Minister Kuipers van VWS heeft in de Tweede Kamer aangegeven dat Nederland op oncologische vlak links en rechts wordt ingehaald door het buitenland en dat de kwaliteit in Nederland middelmatig is. Minister Helder van Langdurige Zorg is van mening dat de vrijblijvendheid van het achterblijven van deze kwaliteit voorbij is.

Op 16 augustus vond het eerste overleg plaats tussen KWF en minister Kuipers om samenwerking met veldpartijen en de omslag naar passende zorg te bewerkstelligen.

Een greep uit de vele activiteiten van de KWF-lobby:

- KWF heeft tijdens de begrotingsbehandelingen schriftelijke vragen gesteld over met name geneesmiddelenontwikkeling, palliatieve zorg, het integrale zorgakkoord en de Nederlandse Kanker Agenda. Er zijn moties ingediend en aangenomen met betrekking tot psychosociale zorg en de Centra voor leven met en na kanker.
- In samenwerking met IPSO heeft onder andere Tweede Kamerlid Mirjam Bikker (CU) een bezoek

gebracht aan het IPSO centrum in Woerden.

- KWF is gevraagd om input te geven op het plan uit het reageerakkoord waarin € 100 miljoen extra wordt geïnvesteerd in aanpak en onderzoek van kanker. Het ministerie werkt die input nu uit.
- Door investeringen op lokaal niveau kunnen we binnenkort slagen maken op de lokale aanpak van met name antirookmaatregelen, HPV-vaccinatie, zonpreventie en vroege opsporing.
- Er blijft veel aandacht voor omgevingsfactoren die de volksgezondheid in gevaar brengen.

Internationale contacten: gezamenlijke slagkracht versterken

Internationale contacten zijn van groot belang om de impact die KWF heeft nog verder te versterken.

Een greep uit de vele internationale contacten:

- Met de European Cancer Leagues (ECL) is de samenwerking in 2022 verder voortgezet op met name het dossier geneesmiddelenontwikkeling (specifiek: cel- en gentherapieën). De Taskforce Access to Medicine is gevraagd om input voor de nieuwe EU-strategie op dit gebied.
- In november heeft Stella Kyriakides (Euro-commissaris voor Gezondheid en Voedselveiligheid) tijdens de algemene ledenvergadering de goede relatie met ECL benadrukt. Zij heeft haar waardering uitgesproken voor de onafhankelijke positie die ECL in Brussel inneemt: namelijk zonder inmenging van de farmaceutische industrie.

- KWF heeft met enkele andere leden van ECL het voortouw genomen om de mogelijkheden om in Europees verband te lobbyen beter te benutten. Eind juni 2023 moet de nieuwe organisatie operationeel zijn.
- KWF is voor het eerst op bezoek geweest bij de Nederlandse Europarlementariër Annie Schreijer-Pierik. Zij is lid van de Members of Parliament Against Cancers (MACS), een groep parlementariërs waarvoor de ECL het secretariaat voert.
- Tijdens het wereldkankercongres van het Union for International Cancer Control (UICC) is het Europe Reimagining Cancer Research Fund opgericht op initiatief en met financiering van KWF en haar Zweedse zusterorganisatie Kankerfonden. Het fonds van € 2,5 miljoen is bedoeld om internationale preventie-maatregelen met bewezen impact te implementeren in Europa. De UICC en Internationaal Agentschap voor Kankeronderzoek (IARC) gaan daarmee aan de slag. Het fonds zet zich in om nog eens € 4 miljard te verkrijgen van de Europese Commissie voor dit doel.
- Tijdens het wereldkankercongres werden door onderzoekers van het ALV de eerste resultaten van het European Fair Pricing Network (EFPN) gepresenteerd. Dit initiatief van KWF vormt de basis voor de Europese lobby op het dossier dure geneesmiddelen.

- KWF heeft ook intensief contact met diverse zusterorganisaties. Zo hebben we de Noorse Raad van Toezicht en het managementteam van de Noorse landelijke kankerorganisatie Kreftforeningen op bezoek gehad. Een uiterst nuttig bezoek dat de basis heeft gelegd voor verdere samenwerking.

1.2 Welke vooruitgang hebben we geboekt?

KWF zet zich in voor (ex)kankerpatiënten en hun naasten. Daarnaast zet zij zich in op het terrein van preventie en vroege ontdekking. Want voorkomen is beter dan genezen, en kanker in een zo vroeg mogelijk stadium ontdekken geeft de patiënt betere overlevingskansen.

1.2.1 Preventie

HPV-vaccinatie: oproep aan ouders

Vanaf 2022 worden niet alleen meisjes, maar ook jongens opgeroepen voor de HPV-vaccinatie. Het humaan papillomavirus (HPV) kan 6 soorten kanker veroorzaken bij zowel jongens als meisjes. Ook worden vanaf 2022 kinderen opgeroepen in het jaar dat ze 10 worden. Dat was voorheen 13. De HPV-vaccinatie werkt het beste als een kind nog niet met HPV besmet is.

Amir: "Ik wil mijn zoon besparen wat ik heb meegemaakt"

Amir (49): "In 2019 kreeg ik de diagnose keelkanker. Ik had een tumor op mijn rechteramandel, veroorzaakt door het HPV-virus. Doordat deze op tijd ontdekt werd, steeg mijn kans op volledig herstel van 70 naar 90%. Eric, mijn zoon van 9, komt binnenkort in aanmerking voor het vaccin tegen HPV. Ik ben daar erg blij mee. In mijn tijd was dat vaccin er nog niet en ik wil hem graag besparen wat ik heb meegemaakt. Ik zou alle ouders ervan willen overtuigen dat het vaccin veel ellende kan besparen. Zeker in de huidige tijd van prikangst vind ik het belangrijk om dat geluid te laten horen. Een ouder wil zijn kind toch zo goed mogelijk beschermen? Nou dan."

HPV krijg je door seks met iemand die besmet is. KWF heeft met succes voor deze aanpassingen in het Rijks Vaccinatie Programma gelobbyd.

Aansluitend op deze ontwikkelingen heeft KWF een campagne gelanceerd die gericht is op de ouders van de opgeroepen kinderen: 'Laat je informeren en je kind vaccineren'. Hiermee willen we aandacht geven aan de noodzaak van het vaccin en het feit dat jongens nu ook gevaccineerd worden.

Roken: Verbod op sigarettenautomaten en rookruimtes

Met onze partners Hartstichting en Longfonds werken we samen in de Gezondheidsfondsen voor Rookvrij (GvRV) aan een Rookvrije Generatie in 2035. Met als missie: een samenleving waar niemand meer (over) lijdt aan de gevolgen van roken.

Op 24 maart en 14 december 2022 vonden debatten Leefstijlpreventie in de vaste Kamercommissie van VWS plaats. Er is in het voorjaar veel media-aandacht geweest voor de gezamenlijke oproep van tientallen patiënten, artsen, ziekenhuizen en gezondheidsfondsen aan supermarkten, gemakszaken en tankstations om hun verantwoordelijkheid te nemen en per direct te stoppen met de verkoop van tabaksproducten. Per 1 januari 2022 zijn alle rookruimtes (waaronder ook werkplekken) afgeschaft en is er een verbod op sigarettenautomaten. Vanaf 2024 is het verboden om in supermarkten sigaretten te verkopen.

We steunen het voorstel voor accijnsverhoging op tabak: vanaf 1 april 2023 kost een pakje sigaretten gemiddeld € 9 en vanaf 1 april 2024 € 10.

In oktober 2022 hebben ruim 50.000 rokers via Stoptober een stoppoging gedaan. Uit cijfers van voorgaande jaren blijkt dat 70% van de deelnemers het 28 dagen volhoudt om niet te roken. 25% rookt na een jaar nog steeds niet. Nieuw dit jaar was een podcast waaraan ook KWF-directeur Carla van Gils meewerkte vanuit haar rol als voorzitter van de Gezondheidsfondsen voor Rookvrij.

KWF heeft met Hartstichting en Longfonds het Instagram-platform 'Doei Tabaksindustrie' geïnitieerd. Jongeren kunnen zich daarbij aansluiten om gezamenlijk een vuist te maken tegen de tabaksindustrie. Vooral jongeren worden verleid tot roken, wat vaak uitmondt in een dodelijke verslaving.

Wij vinden het belangrijk dat kinderen vrij van het gebruik van en blootstelling aan de e-sigaret opgroeien. E-sigaretten (vapes) zijn - onder andere door uiterlijk en smaak - aantrekkelijk voor jongeren. Dit zorgt voor verslaving op jonge leeftijd. Omdat e-sigaretten onder andere het verslavende nicotine bevatten en de opstap vormen naar de tabakssigaret, brengt het gebruik ervan gezondheidsrisico's met zich mee. Dit is de reden dat KWF maatregelen ondersteunt die kinderen beschermen tegen de verleiding om deze producten te gebruiken.

Alcohol: opgroeien in een samenleving waarin geen alcohol normaal is

Op het gebied van alcohol zet KWF zich, samen met de Maag Lever Darm Stichting (MLDS), in voor een Gezonde Generatie die opgroeit in een samenleving waarin het makkelijk en normaal is om geen alcohol te drinken: de alliantie AlcoholPreventie voor de Gezonde Generatie (APGG). Op 7 april, Wereldgezondheidsdag, heeft APGG samen met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en het Trimbos-instituut een webinar georganiseerd. Tijdens het webinar werden tips uitgewisseld om na de Gemeenteraadsverkiezingen alcoholpreventie te borgen in lokaal beleid. De ruim 100 aanwezige raadsleden en beleidsmedewerkers kregen onder andere te zien wat de gemeente Edam op dit vlak doet en ze werden geïnformeerd over de Gezonde Generatie-aanpak en de beleidsmaatregelen rondom alcohol.

Leefomgeving: een gezonde leefomgeving voor iedereen

KWF zet zich in voor een gezonde leefomgeving voor iedereen. In elke gebied in Nederland moet je gezond kunnen opgroeien, wonen, werken en leven. In een omgeving waarin je niet wordt blootgesteld aan te vermijden omgevingsfactoren in lucht, bodem, water, voeding of producten die het risico op kanker vergroten. KWF heeft bewonersgroepen rond Tata Steel gefaciliteerd bij onderzoeksvraagstukken. We hebben onze zorg uitgesproken over PFAS-lozingen rond chemiefabriek Chemours.

1.2.2 Vroeg- en voortijdig opsporen

Bevolkingsonderzoeken: optimalisatie en uitbreiding

De bevolkingsonderzoeken naar borst-, darm- en baarmoederhalskanker maken het mogelijk om kanker tijdig op te sporen (of zelfs te voorkomen) bij grote groepen Nederlanders die geen klachten hebben. Ondanks deze voordelen, zijn er ook nadelen aan kankerscreening. KWF werkt aan verbetering van de bevolkingsonderzoeken, door (gerichte) onderzoeksfinanciering, campagne en lobby.

In januari is de campagne voor het bevolkingsonderzoek **baarmoederhalskanker** weer van start gegaan. Deze campagne is gericht op de vrouwen die geen gehoor geven aan de uitnodiging voor het bevolkingsonderzoek. Dat blijken met name jonge vrouwen te zijn. Daarom richt de campagne zich op vrouwen tussen 30 en 40 jaar om hen wél deel te laten nemen aan het onderzoek. Om deze doelgroep beter te bereiken werkten we samen met online platforms van onder andere Flair en Kek Mama. De campagne zal de komende jaren herhaaldelijk worden ingezet.

De Gezondheidsraad nodigde ons uit voor de evaluatie van het bevolkingsonderzoek **darmkanker**. Het bevolkingsonderzoek is in 2014 gestart. Door de screening wordt de ziekte steeds vaker in een vroeg stadium opgespoord waardoor de

darmkankersterfte sinds 2014 flink is afgenomen. Wel hebben we een aantal verbeterpunten meegegeven, waaronder inventarisatie van wenselijk- en haalbaarheid van verlaging van de screeningsleeftijd van 55 naar 50 jaar. Eind 2022 adviseerde de Gezondheidsraad om als pilot een eenmalige screening op 50-jarige leeftijd aan te bieden.

KWF heeft deelgenomen aan een conferentie over **longkankerscreening** met onder andere oncologen, radiologen, huisartsen, KPO Longkanker Nederland en het ministerie van VWS. Uit eerder onderzoek - dat mede door KWF gefinancierd is - blijkt dat een periodieke CT-scan bij zware rokers kan zorgen voor minder sterfte aan longkanker. Ondanks deze gezondheidswinst is het ministerie van VWS momenteel geen voorstander van een bevolkingsonderzoek. Dat heeft te maken met de praktische uitvoerbaarheid ervan: het uitnodigen van zware rokers vergt een heel andere opzet dan screening van darm-, borst-, en baarmoederhalskanker dat op basis van leeftijd gebeurt. KWF stuurde in juni - in afstemming met Longkanker Nederland - een brief naar minister Kuipers waarin we hem opriepen om zich door de Gezondheidsraad te laten adviseren over de wenselijk- en haalbaarheid van longkankerscreening. In augustus kregen we bericht dat de minister advies bij de Gezondheidsraad gaat inwinnen.

Gezamenlijke call met NWO: matchmakingsevent

Om onderzoek naar vroege opsporing van kanker te financieren, werkt KWF samen met de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO). Samen investeren we binnen de call 'Innovaties voor Vroegtijdige Opsporing van kanker' € 5 miljoen. In 2022 organiseerden we een matchmakingsevent, om belanghebbende partijen aan elkaar te koppelen en onderzoeksaanvragen af te stemmen en te optimaliseren. De uitslag van de call wordt in het 1e kwartaal van 2023 verwacht.

De Grote Gezondheidsquiz: publiek attenderen op vroege signalen van kanker

KWF stelt zich ook ten doel om mensen beter bewust te maken van de vroege signalen van kanker. Zo hebben we op 28 december (in de tijd van het maken van goede voornemens voor het nieuwe jaar) geparticipeerd in de Grote Gezondheidsquiz op SBS6. In dat programma kwam een aantal signalen van kanker op een laagdrempelige manier aan bod.

Uit het bezoek aan de KWF-website blijkt duidelijk de grote belangstelling van het publiek voor de vroege signalen van kanker. Van de in totaal ruim 3 miljoen bezoeken aan [kwf.nl](https://www.kwf.nl) in 2022 steekt de pagina over de 10 meest voorkomende symptomen er met ruim 325.000 bezoekers met kop en schouders bovenuit.

1.2.3 Bevorderen dat alle vormen van kanker beter behandelbaar zijn

Jaarlijks krijgen ruim 124.000 mensen de diagnose kanker. Voor al die mensen investeert KWF in onderzoek naar betere behandelmogelijkheden.

Antoni van Leeuwenhoek (AVL): betere overleving voor melanoompatiënten

Het ALV ontvangt van KWF een instituutsfinanciering voor haar fundamentele, translationele en klinische onderzoeksactiviteiten. De huidige 5-jarenafpraak voor de periode 2020-2024 heeft 2 hoofddoelen: een grotere impact voor de patiënt en meer onderscheidende impact ten opzichte van reguliere projectfinancieringen.

De impact zal worden bereikt op 3 in gezamenlijkheid gekozen focusonderwerpen: 'Onderzoek leidt tot meer impact voor de patiënt', 'Kwaliteit van leven' en 'Toegankelijkheid geneesmiddelen'.

In juni 2022 is een tussentijdse evaluatie van de 5-jarenafpraak uitgevoerd door een internationale commissie. De commissie was lovend over de samenwerking. Ze achtte het onderzoek van ALV van hoge kwaliteit en in belangrijke mate bijdragen aan de gezamenlijke strategische doelen. Voor 'Onderzoek leidt tot meer impact voor de patiënt' laat het ALV goede voorbeelden zien van onderzoek waarin gewerkt wordt aan het hele traject van fundamenteel onderzoek tot en met de toepassing bij de patiënt. De

onderzoeksfaciliteiten en data-infrastructuur worden ingericht om dit nog verder te ontwikkelen.

'Kwaliteit van leven' staat steeds steviger op de agenda. Het verzamelen van data over de kwaliteit van leven bij patiënten vindt routinematig en op steeds grotere schaal plaats. Het aantal onderzoeken dat gericht is op behoud of verbetering van kwaliteit van leven bij patiënten met kanker neemt toe, en de opgedane kennis wordt toegepast door behandelaars, onder andere ook via het Centrum voor Kwaliteit van Leven van het Antoni van Leeuwenhoek.

Aan 'Toegankelijkheid geneesmiddelen' draagt het ALV bij door het zelf ontwikkelen en naar de markt brengen van nieuwe behandelingen. Bijvoorbeeld van nieuwe combinaties van immuuntherapie voor patiënten met melanoom in stadium III. De resultaten tot nu toe zijn veelbelovend: patiënten leven langer, hebben een betere kwaliteit van leven en kunnen sneller terug naar werk. Dit gaat gepaard met verminderde ziektekosten.

Ook zijn succesvolle stappen gezet op het gebied van 'Academic Pharma', het toegankelijk maken van bestaande geneesmiddelen voor verschillende patiëntengroepen (= repurposing, zoals bij de DRUP-studie, zie Geneesmiddelen op pagina 18).

De focus van de samenwerking ligt de komende jaren op verder inhoud geven aan de gezamenlijke doelen en versnelling aanbrengen in de voortgang op de focusgebieden. Hierbij wordt ook de samenwerking op communicatie en lobby geïntensiveerd.

KWF heeft de afgelopen jaren steeds financiële middelen gereserveerd voor de hele looptijd van het 5-jarig ALV-contract. Om te voorkomen dat er onnodig reserves aangelegd worden én opgehaalde gelden onnodig vast staan, gaat KWF vanaf 2025 uit van een continu contract met jaarlijkse financiële toekenning.

KWF-directeur Johan van de Gronden bij EenVandaag:

"Goed nieuws! Vanaf januari wordt de zogenoemde TIL-therapie opgenomen in het basispakket. De behandeling is volop in ontwikkeling en blijkt een krachtig wapen tegen sommige vormen van kanker die tot voor kort moeilijk te behandelen waren."

Minimaal invasieve technieken (MIT)

Om het onderzoeksveld minimaal invasieve technieken (MIT) gericht te stimuleren, zette KWF in 2022 een themacall uit op slimme meettechnologieën. Met als doel nieuwe, patiëntvriendelijke manieren beschikbaar te maken om kanker (en eventuele terugkeer van kanker) beter te controleren. Na een uitvoerig beoordelingsproces hebben 4 projectteams te horen gekregen dat zij in 2023 met hun onderzoek mogen starten. Daarmee is een bedrag van bijna € 4 miljoen gemoeid.

Geneesmiddelen: TIL-therapie in het basispakket

KWF vindt het van groot belang om voor iedere patiënt geneesmiddelen beschikbaar te maken en te houden.

Om dit te bewerkstelligen is het essentieel dat belangrijke studies zoals de DRUP-studie en de TIL-studie een goede verankering krijgen in de dagelijkse klinische praktijk.

De resultaten van de TIL-studie zijn in 2022 gepresenteerd bij de European Society for Medical Oncology (ESMO) in Parijs en gepubliceerd in het New England Journal of Medicine. De TIL-studie (Tumor infiltrating lymphocytes) is wereldwijd de eerste fase 3-studie van een cel- en gentherapie die is afgerond zonder samenwerking met een farmaceutisch bedrijf. De resultaten zijn in vergelijking met de huidige behandeling erg goed. KWF en ALV treffen samen voorbereidingen om de TIL-therapie bij het Europees

Medicijn Agentschap (EMA) te registreren om dit geneesmiddel in heel Europa duurzaam beschikbaar te maken. KWF heeft hiervoor € 3,8 miljoen toegekend aan het ALV.

De DRUP-studie gaf in de zomer van 2022 ook een belangrijk resultaat: Nivolumab wordt per 1 juli vergoed uit het basispakket voor patiënten met MSI (microsatelliet instabiliteit). MSI komt bij 1-2 % van alle patiënten met uitgezaaide kanker voor. Onderzoek laat zien dat met Nivolumab bij meer dan 40% van deze patiënten - die geen andere behandelopties meer hebben - de tumor kleiner wordt of in sommige gevallen zelfs verdwijnt. Dit effect duurt bij de helft van deze groep patiënten naar schatting minstens 22 maanden.

KWF heeft ook het vervolg op de DRUP-studie medegefinancierd. Dit project heeft als doel om patiënten duurzaam toegang te geven tot geneesmiddelen die werken op basis van genetische kenmerken van patiënt en tumor.

Op 16 augustus hebben we een bezoek aan minister Kuipers gebracht om onder andere te praten over zijn visie op geneesmiddelenontwikkeling (beschreven in zijn rapport 'Financial Ecosystem of Pharmaceutical R&D'). In dat rapport komt onder andere aan bod dat de farmaceutische industrie geneesmiddelen voor zeldzame kankersoorten niet doorontwikkelt omdat ze commercieel gezien

niet interessant zijn. Minister Kuipers geeft aan dat daar een mogelijkheid ligt voor publieke partijen. Het past bij de ambitie van KWF om voor zeldzame kankersoorten geneesmiddelontwikkeling te stimuleren.

Een belangrijk doel van KWF is om geneesmiddelen die in een academische setting worden ontwikkeld naar de patiënt te brengen: 'Academic Pharma'. Dit geldt met name voor de geneesmiddelen voor zeldzame kankersoorten omdat geneesmiddelontwikkeling voor een kleine patiëntengroep moeilijk én commercieel niet interessant is. Patiënten met zeldzame kankersoorten staan echter te springen om nieuwe effectieve therapieën.

KWF zet zich in om de academische ontwikkeling van geneesmiddelen verder te stimuleren. Dat doet KWF onder andere door het initiëren van een internationale themacall voor fase 2/3 onderzoek naar geneesmiddelen voor zeldzame kankersoorten. Daarnaast is KWF mede-initiatiefnemer van de inrichting van het expertisecentrum van FAST (Future Affordable Sustainable Therapies), een initiatief van het ministerie van EZ en VWS naar aanleiding van het actieprogramma Life Sciences & Health. Een van de doelen van het nationaal expertisecentrum van FAST is om onderzoekers tijdig aan de juiste experts en instanties op het gebied van geneesmiddelenontwikkeling te koppelen.

1.2.4 Een betere kwaliteit van leven voor (ex)kankerpatiënten en hun naasten

Hoewel de overlevingscijfers van kanker sterk verbeteren, is dat helaas nog steeds niet zo voor alle kankersoorten. Ook als een behandeling wel aanslaat, worden patiënten vaak geconfronteerd met bijwerkingen en andere gevolgen van de ziekte of de behandeling. Daarom maakt KWF zich hard voor een betere kwaliteit van leven voor mensen met en na kanker én hun naasten. Onder andere door geld beschikbaar te stellen voor de opleiding van zorgverleners in de palliatieve zorg.

OncoAppstore: toegang zelfmanagement-tools voor 20.000 kankerpatiënten

Stichting Kanker.nl, IKNL en KWF werken samen aan het project OncoAppstore. De OncoAppstore bevat Online Zelfmanagement Tools en komt beschikbaar via kanker.nl. Kanker.nl sluit momenteel de eerste overeenkomsten met de leveranciers van zelfmanagement-tools (gezondheidsapplicaties en keuzehulpen). De verwachting is dat OncoAppstore in het 2e kwartaal van 2023 live gaat. Stichting Kanker.nl, IKNL en KWF streven ernaar om binnen 3 jaar in de OncoAppstore 60 verschillende online zelfmanagement-tools aan te bieden en daar 20.000 mensen gratis gebruik van te laten maken. Gedurende deze 3 jaar maakt KWF dit project financieel mogelijk.

Centra voor leven met en na kanker: investeren in ruim 200.000 bezoeken per jaar

De psychosociale zorg voor kankerpatiënten en hun naasten een boost geven, dat is het doel van een nieuwe miljoeneninvestering die KWF tot en met 2025 doet. Op 7 december hebben KWF en IPSO een partnership-overeenkomst getekend.

KWF investeerde in 2022 € 16 miljoen om de zorg in de IPSO centra te professionaliseren en de 81 lokaties beter vindbaar te maken. Een IPSO centrum biedt op een laagdrempelige manier psychosociale ondersteuning door onder andere lotgenotencontact, een luisterend oor of begeleiding en behoeftegerichte activiteiten. In de ziekenhuizen is doorgaans weinig tijd en ruimte voor nazorg. De 81 IPSO centra vervullen met de warme, huiselijke aanpak een unieke positie

in de zorg. Zij voorzien in een behoefte die aansluit op de reguliere zorg. Maar dan laagdrempeliger, want mensen kunnen er gratis terecht, zonder afspraak of doorverwijzing. Elk jaar bezoeken zo'n 20.000 mensen gemiddeld 10 keer een IPSO centrum. Er werken 4.500 vrijwilligers. IPSO heeft een onderzoek gedaan onder ruim 1.000 bezoekers. Daaruit blijkt dat 96% van de ondervraagde gasten van een IPSO centrum een positief effect ervaart. Daarnaast vindt 84% dat door het bezoek hun kwaliteit van leven is verbeterd. Beter kunnen ontspannen en beter hulp durven vragen scoren ook hoog. Tot slot is vastgesteld dat de IPSO centra een belangrijke bijdrage leveren aan arbeidsparticipatie. Deze resultaten benadrukken dat IPSO een vanzelfsprekende partner is in de zorg voor iedereen die direct of indirect door kanker geraakt wordt.

Renate: "Praten met mensen die ook niet meer beter worden"

Renate (54): "Sinds januari 2019 heb ik uitgezaaide eierstokkanker, fase 4. En ik weet dat ik niet meer beter word. Ik leef daardoor heel erg in het nu. In de wachtkamer zag ik een foldertje over Centrum voor leven met en na kanker De Eik in Eindhoven. Ik had niet meteen het idee dat ik daar steun zou vinden. Toch liep het anders: ik zit nu in een groep voor mensen die praten over het feit dat ze niet meer beter worden. Zij vragen zich bijvoorbeeld ook af of ze de keuen nog moeten laten vervangen. Het biedt echt meerwaarde om dat soort gesprekken te voeren met mensen die weten hoe het is om te weten dat je doodgaat."

De samenwerking met IPSO is naar buiten gebracht tijdens de KWF-collecteweek. Zowel Radio2 als veel lokale media hebben aandacht aan dit nieuws gegeven.

Het eerste concrete resultaat van de samenwerking is de campagne 'Omgaan met kanker. Je hoeft het niet alleen te doen'. Deze campagne heeft als doel mensen op het bestaan van de IPSO centra te attenderen. De campagne is in oktober live gegaan. KWF ondersteunde de campagne.

Palliatieve fase: ook initiatieven voor jonge patiënten

KWF zet zich in voor de beste zorg en ondersteuning voor mensen met kanker. Ook als ze niet meer beter worden. Om de palliatieve zorg in Nederland te verbeteren, financiert KWF onder meer onderzoek op dit gebied. In 2022 hebben 3 onderzoeksteams groen licht gekregen voor de onderzoeksvoorstellen die zij indienden in de themacall Palliatieve zorg. Met de toekenningen is een bedrag van bijna € 2 miljoen gemoeid. De projecten gaan in 2023 van start. KWF financiert een onderzoek naar een app waarin ouders de klachten van hun kinderen kunnen registreren. Onderzocht wordt of dat de kwaliteit van leven van kinderen in hun laatste levensfase verbetert. Ook financiert KWF een onderzoek dat zich richt op een klacht die veel voorkomt in de palliatieve fase: ernstige vermoeidheid. Eerder KWF-onderzoek toonde aan dat cognitieve

gedragstherapie ernstige vermoeidheid bij patiënten effectief vermindert.

In het vervolgonderzoek worden verpleegkundigen door psychologen getraind en begeleid om deze therapie beter te integreren in de dagelijkse praktijk.

KWF heeft ook aandacht voor initiatieven op het psychosociale terrein. Met de KWF-toekenning van € 60.000 heeft Stichting Komma in 2022 voor 100 gezinnen een videoportret kunnen maken. Met dit portret kunnen ouders die hun kinderen niet meer zullen zien opgroeien een blijvende herinnering van henzelf aan hun kinderen achterlaten.

Palliatieve zorg: nascholing van 3.700 zorgverleners

De huidige zorg en opleiding is gericht op het beter maken van mensen, maar er is onvoldoende aandacht voor het ondersteunen van mensen die niet beter worden. Het herkennen van de behoeften van die patiëntengroep en het bieden van passende

palliatieve zorg vraagt om kennis en vaardigheden die nu onvoldoende aan bod komen in de opleiding van zorgverleners. Uit onderzoek van NFK blijkt dat 28% van de patiënten na het slechtnieuwsgesprek hulp van zorgverleners in het ziekenhuis mist. Patiënten blijken vooral behoefte te hebben aan een vast aanspreekpunt, aandacht voor naasten en advies over psychische klachten. Uit onderzoek van Nivel uit 2020 onder zorgverleners blijkt dat bijna twee derde zich onvoldoende geschoold vindt op het gebied van palliatieve zorg. Zoals het ondersteunen bij psychische, sociale en spirituele problemen.

KWF investeert daarom € 2 miljoen in de nascholing van oncologische zorgverleners. Zodat de groeiende groep mensen die niet beter wordt direct de beste zorg krijgt. Het nascholingsprogramma wordt gepilot door Carend (gespecialiseerd in nascholing door zorgverleners met kennis van palliatieve zorg) en verder uitgewerkt in een landelijk

Een ouder die met stichting Komma een videoportret maakte:

"Wat deed mama toen ze 18 was? Heeft ze nog tips voor me als ik later groot ben? Hoe kun je die vragen beantwoorden als je er niet meer bent? Het idee dat mijn familie later naar mij kan kijken en luisteren als ze daar behoefte aan hebben, geeft mij rust en een fijn gevoel."

nascholingsaanbod door Amsterdam UMC namens het landelijke platform Optimaliseren Onderwijs Palliatieve Zorg (O2PZ). De projecten zijn in 2022 volop van start gegaan.

Daaruit blijkt de grote animo van zorgverleners voor de nascholing. Daarom is het project - dat loopt tot en met 2026 - opgeschaald van 645 oncologische zorgverleners naar ruim 3.700. Dat is 60% van het totaal aantal oncologisch zorgprofessionals. Binnen het project worden ook 480 docenten opgeleid om te zorgen dat er ook in de toekomst voldoende docenten zijn voor alle zorgprofessionals. Met dit project realiseren we een hoognodige inhaalslag. Tegelijkertijd wordt een strategie ontwikkeld om palliatieve zorg in de opleidingen te verankeren, zodat alle toekomstige zorgprofessionals standaard de juiste opleiding krijgen. Dat is immers de enige duurzame oplossing. We organiseerden daartoe onder meer een werkbezoek voor minister Helder van Langdurige Zorg en Sport.

Daarnaast heeft KWF € 2,5 miljoen geïnvesteerd in 11 praktijkprojecten rond informele zorg voor kankerpatiënten en hun naasten. Met deze investering zetten we een concrete en zichtbare stap in onze ambitie om de informele zorg in Nederland te professionaliseren en te versterken. De ervaring met deze 1e financieringsronde leert dat er veel

waardevolle initiatieven in het veld zijn, en dat de behoefte aan ondersteuning groot is. In 2023 geven we dan ook een vervolg aan deze vorm van projectfinanciering.

2 voorbeelden van praktijkprojecten die gehonoreerd zijn:

- Een project van het Erasmus MC over doorverwijzing vanuit het ziekenhuis. Na de behandeling van hoofd-halskanker moeten patiënten en hun naasten leren omgaan met vaak grote beperkingen in het dagelijks leven, zoals slik- en spraakproblemen. Uitwisseling van ervaringen of ondersteuning door lotgenoten kan hierbij een krachtig hulpmiddel zijn.

- In een project van Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg Nederland (VPTZ) worden samenwerkingsafspraken gemaakt met de formele zorg in de laatste levensfase van kankerpatiënten. In de thuissituatie is er vaak veel contact met de huisarts en/of (wijk)verpleegkundige. Die begeleiding kan complex zijn en vraagt om een goede coördinatie van zorg en ondersteuning. De mogelijke inzet van vrijwilligers is vaak niet of te laat bekend. Met dit project kunnen meer patiënten en hun naasten profiteren van de waardevolle steun van vrijwilligers.

Anton: "Blij met aandacht KWF voor palliatieve zorg"

Anton (59) kreeg 5 jaar geleden te horen dat hij longkanker met uitzaaiingen had: "Genezing was niet meer aan de orde. Mijn tijd zou beperkt zijn. Maar wonder boven wonder ben ik er nog steeds. Met pieken en dalen. Maar ik geniet van het leven. Met mijn vrouw Marlon, kinderen en kleinkinderen. En bovenal: van mijn nieuwe baan als vrijwillige boswachter! 'Ik ben heel blij dat KWF besloten heeft om voor zorgverleners een nascholingsprogramma over palliatieve zorg te financieren. Want de behoefte aan advies bij mentale en lichamelijke klachten is bij mensen die niet meer beter worden juist erg groot. Goed dat KWF daar ook aandacht voor heeft."

2. KWF's marketing en fondsenwerving

2. KWF's marketing en fondsenwerving

Kanker raakt ons allemaal. Daarom voelen veel Nederlanders de noodzaak om de invloed van kanker te keren. Zij geloven ook dat KWF nu en in de toekomst impact maakt. Daarom zijn er honderdduizenden donateurs die geven tegen kanker en voor het leven. We bewonderen de duizenden wandelaars, hardlopers en fietsers die afgelopen jaar een actie startten om de beste zorg en behandeling voor (ex)kankerpatiënten mogelijk te maken. We zijn trots op alle vrienden, burens en collega's die deze actievoerders steunden. We zagen tienduizenden collectanten de deuren langsgaan voor een bijdrage van hun burens. En we werden stil voor wie heeft nagelaten aan onze doelen.

2.1 Het jaar 2022 vergeleken met voorgaande jaren

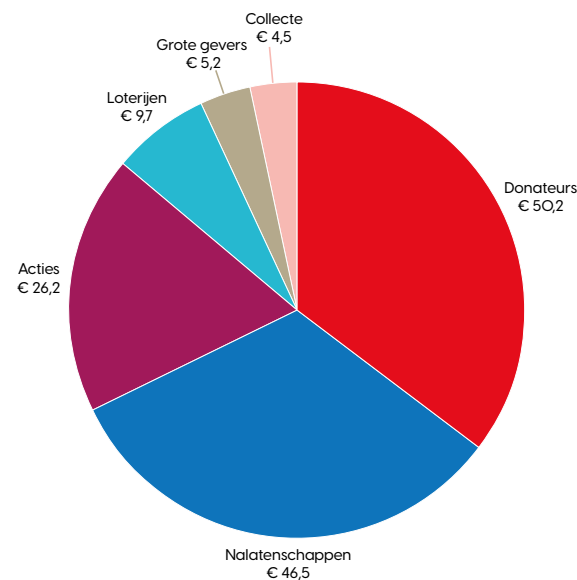
We zien in onze inkomsten van 2022 verschillende bewegingen. Enerzijds zien we een duidelijke krimp van het aantal mensen dat structureel bijdraagt. De voornaamste verklaring hiervoor is de substantiële daling in koopkracht in de 2e helft van het jaar. Anderzijds zien we een groei van het gemiddelde geefbedrag van onze structurele donateurs.

Naast de ontwikkelingen op onze structurele gevers, zien we een stevige groei van de éénmalige giften: de baten uit acties.

In 2022 heeft KWF weer veel erfstellingen en legaten mogen ontvangen. Het aantal en de gemiddelde waarde van deze nalatenschappen groeit gestaag en ook dit jaar ontving KWF een aantal dossiers van grote financiële waarde.

Over de hele linie is de geefbereidheid aan KWF groot en in lijn met de demografische en economische ontwikkelingen.

Giften aan KWF 2022 (in € miljoen)

2.2 De wereld om ons heen: Oekraïne

Het 1e kwartaal van 2022 was vooral spannend door het begin van de oorlog in Oekraïne. Want: wat gaat alle zeer terechte aandacht voor deze oorlog en het sentiment in de maatschappij voor KWF betekenen? De inkomsten en instroom van donateurs en loterijspelers bleef op koers. Toch hebben we ook bij KWF in de 2e helft van 2022 gemerkt dat huishoudens financiële krapte ervaren: meer mensen verlaagden hun structurele donatie of zetten deze (tijdelijk) stop en gaven aan dat dit een financiële reden had.

Omdat de oorlog in Oekraïne iedereen en dus ook kankerpatiënten raakt, heeft KWF samen met haar Europese collega's een noodfonds opgericht voor Oekraïense kankerpatiënten. Met dit fonds hebben we ons ingezet voor de continuïteit van behandelingen en zorg in Oekraïne en de grenslanden van Oekraïne. Het financieel steunen

van Oekraïense vluchtelingen met kanker is door de Nederlandse overheid gecontinueerd. Zoals veel Nederlandse gastgezinnen deden, heeft ook KWF haar 'huis' ter beschikking gesteld. Zij heeft haar kantoor opengesteld voor de organisatie Takecarebnb. Deze organisatie brengt statushouders in contact met gastgezinnen die hun huis 3 maanden openstellen voor een vluchteling. Door de enorme groei in aanvragen vanwege de stroom van Oekraïense vluchtelingen had Takecarebnb een urgent huisvestingsprobleem voor haar eigen organisatie.

**Robert Zaal,
directeur
Takecarebnb:**

"De periode waarin we onderdak hebben gekregen bij KWF past helemaal bij de logeerperiode van 3 maanden die onze gasten bij een gastgezin verblijven. We zijn KWF en alle medewerkers ontzettend dankbaar voor hun gastvrijheid."

2.3 Collecte: toekomstproof

Van zondag 4 tot en met zaterdag 10 september 2022 was de jaarlijkse KWF-collecteweek. Tienduizenden collectanten zijn met het collectebord op pad gegaan en honderdduizenden mensen hebben aan de collectant gegeven.

KWF is het 1e goede doel dat volledig digitaal collecteert

De collecte is in 2022 op een volledig nieuwe manier georganiseerd. De collecte was 100 % digitaal; de KWF-collectebus verdween na 73 jaar uit het straatbeeld. Collectanten namen geen contant geld meer aan, maar gingen langs de deuren met een speciaal ontworpen collectebord met QR-code.

**Bas Brand, hoofd
fondsenwerving:**

"Al ruim 70 jaar geven Nederlanders tijdens de collecte aan KWF. En de collecte blijft belangrijk voor KWF. Collecteren gaat om meer dan fondsenwerving, het staat ook voor de straat oversteken, in contact komen met je burens en het delen van verhalen."

Ellen de Clerck, collectecoördinator in Cuijk:

"Het grootste voordeel van het collectebord? Dat je gelijk de opbrengst kunt inzien!"

Wendy Schilder, collectant in Etten-Leur:

"Ik was vooraf benieuwd hoe het zou gaan, want wij wonen in een wijk met vrij veel oude mensen. Maar dat viel dus erg mee! Als je goed uitlegt waarom KWF is overgegaan op cashless collecteren en dat ze kunnen doneren met hun mobiele telefoon, zelf het bedrag kunnen bepalen én dat het een eenmalige gift is, staan de meesten er heel positief tegenover. Als het dan - met wat hulp - ook nog lukt, zijn ze supertrots dat ze zo hip zijn. Dat heeft mij enorm verrast en gemotiveerd om verder te gaan!"

2. KWF's marketing en fondsenwerving

KWF Jaarverslag 2022

KWF heeft de stap naar een volledig digitale collecte heel bewust gezet. Steeds minder mensen hebben contant geld in huis en daarnaast wordt het storten en verwerken van contant geld bij banken steeds duurder. In 2021 collecteerden we als proef in 24 gebieden al met het collectebord. Dat was succesvol. Reden om in 2022 voor een volledige transitie te kiezen.

NPO Radio2 Collectebus

NPO Radio 2 zette zich een week lang in voor de KWF-collecteweek. Vijf dj-teams maakten 100 uur radio voor KWF en trokken een week lang door heel Nederland met de NPO Radio 2 Collectebus.

Via een QR-code op de zijkant van de bus, bij de dj's, via nporadio2.nl en de app van NPO Radio 2 konden mensen een plaat aanvragen en een donatie doen.

Naast veel fijne muziek hoorden de luisteraars emotionele en hoopvolle verhalen van patiënten, naasten en KWF-collectanten. Ook was er aandacht voor het Antoni van Leeuwenhoek, het Toon Hermans Huis en het Helen Dowling Instituut.

2.4 Tegen kanker. Voor het leven.

KWF heeft in 2022 steeds meer tot uiting kunnen brengen dat zij zich tegen kanker, maar vooral vóór het leven wil inzetten.

Een statement voor het leven

Op 30 mei 2022 hebben we in een live tv-show op NPO1 op de iconische Kop van Zuid in Rotterdam een gigantische muurschildering van Judith de Leeuw onthuld. Met deze muurschildering maakten we een statement voor het leven van iedereen die is geraakt door kanker. Zoals Pim, Kelly en Ilse wiens verhalen Judith hebben geïnspireerd bij de creatie. In de tv-show deden veel bekende en onbekende Nederlanders hun verhaal en er waren bijzondere optredens van MEAU en Nielson.

25 jaar op de kop van Zuid

Judith de Leeuw is een wereldberoemde streetartist, haar werk hangt in vele wereldsteden. Citymarketing Rotterdam heeft besloten haar werk onderdeel te laten zijn van de Rotterdam Make It Happen-

kunstwerken. Het zal daardoor de komende 25 jaar te zien zijn aan de Wilhelminakade in Rotterdam.

Campagne 'Voor het leven'

KWF is tegen kanker en voor het leven. We investeren niet alleen in het redden van levens, met behandelingen en medicijnen, maar maken ons ook hard voor een betere kwaliteit van leven. En die boodschap wilden we overbrengen. Want iedereen moet het leven zoveel mogelijk kunnen leven. Dat geldt voor iedereen die in een diagnose- of behandeltraject zit. Voor iedereen die na een behandeltraject het leven weer verder wil leven. Voor iedereen die niet meer beter wordt. En voor iedereen die meeleeft. KWF is er voor (ex)patiënten en hun naasten.

Vanaf 13 juni zijn we daarom begonnen om onze 'Voor het leven'-campagne via tv, online, social media en digitale billboards te delen. Een onafhankelijk publiekspanel van GfK nomineerde onze commercial voor de Ster Gouden Loeki 2022.

2.5 Nalaten: maakt ruim de helft van onderzoeksfinanciering mogelijk

Bijna 900 keer viel in 2022 een testament open waarin KWF is benoemd als erfgenaam. Dit is in de vorm van een erfstelling of een legaat. Mensen die besloten te geven na leven, maakten ruim de helft van alle door KWF gefinancierde onderzoeken in 2022 (€ 88 miljoen) naar kanker mogelijk. Hierdoor droegen zij op een bijzondere manier bij aan de

gezondheid van volgende generaties.

De aanleiding van het openvallen van een nalatenschap is natuurlijk altijd droevig: een overlijden. Maar het is mooi om te zien dat mensen een mooiere wereld willen achterlaten dan zij aantreffen en KWF in hun testament opgenomen hebben. Wat mensen aan KWF nalaten is zeer divers. Dat varieert van geld op een spaarrekening, een huis tot een kunstcollectie.

Ook ontvangt KWF vaak effectenportefeuilles, sieraden of andere waardevolle bezittingen. Ons team van deskundige juristen wikkelt conform de wens van de erflater en samen met een notaris of executeur een nalatenschap af.

2.6 Betrokken bij KWF's missie: opvallende acties

Na alle afgelastingen de voorgaande jaren door corona, konden alle actievoerder in 2022 weer volop meedoen aan allerlei evenementen of eigen acties op touw zetten. Het blijft hartverwarmend om te zien hoe al die mensen zich betrokken voelen bij het onderwerp kanker en KWF als organisatie.

Ren tegen kanker wederom groot succes!

In 2022 hebben honderden hardlopers zich ingeschreven via rentegenkanker.nl bij 1 van de grotere hardloopevenementen in Nederland. In totaal hebben zij ruim € 2,1 miljoen ingezameld voor baanbrekend kankeronderzoek

Mireille en Bart: "KWF natuurlijk in ons testament!"

Nadat kanker hun eigen gezin trof, weten Mireille (39) en Bart (44) één ding zeker: ze willen nalaten aan KWF. Mireille: "Onze dochter Kiki kreeg op 2-jarige leeftijd kanker. Inmiddels is haar behandeling klaar. Er is nu niets verdachts meer te vinden in haar lijfje, maar ze krijgt wel de rest van haar leven controles. Om te checken of de tumor wegblijft, maar ook omdat de behandeling later nog effecten kan hebben. Voor ons een belangrijke reden om KWF op te nemen in ons testament. We doneerden al aan KWF, maar door wat we hebben meegemaakt zijn we ons nog bewuster van hoe belangrijk betrouwbaar en innovatief onderzoek is. Ik wil er alles aan doen om een beter leven te creëren voor volgende generaties. En ik wil mijn kinderen meegeven dat je het niet alleen doet, maar samen."

en verbetering van zorg in de regio. Bij een groot deel van de deelnemers was het een manier om een stukje onmacht om te zetten in kracht. Omdat ze zelf kanker hebben (gehad) of iemand kennen die kanker heeft (gehad).

Zo is er in Amsterdam geld ingezameld voor het opzetten van een regionaal onderzoeksnetwerk. Er worden in een aantal regionale ziekenhuizen multidisciplinaire teams samengesteld. Die teams zorgen ervoor dat patiënten uit de regionale ziekenhuizen ook aan nieuwe behandelingen kunnen meedoen die normaal gesproken alleen in studieverband in het Amsterdam UMC worden gegeven. Door het regionale netwerk kunnen meer patiënten sneller profiteren van de vooruitgang in het wetenschappelijk onderzoek.

Wie zich via KWF inschreef voor de marathon van Rotterdam, Amsterdam, Utrecht of Eindhoven kon een eigen actiepagina op acties.kwf.nl aanmaken. Wie toezegde minimaal € 500 op te halen aan sponsorgeld kreeg een gratis startbewijs en het unieke Ren tegen kanker-shirt.

Vrijthof-Vrijthof Bike Challenge

De 2 edities van het 150 km lange mountainbike-event van het Vrijthof in Maastricht naar het Vrijthof in Hilvarenbeek hebben samen bijna € 800.000 opgebracht voor KWF. Een ongekennde prestatie van het team van vrijwilligers en deelnemers.

De Karel

De knalrode trein van De Karel Foundation is zonder twijfel de meest opvallende trein op het Nederlandse spoor. Niet alleen qua uiterlijk, maar vooral qua doel. Namelijk zo veel mogelijk geld ophalen voor KWF. In december 2022 reed De Karel haar 25e rit en dat leverde het geweldige bedrag op van € 42.100. Dit bedrag is feestelijk aan KWF overhandigd.

Huis3

Een uit de hand gelopen actie, zo noemen Huis3-bewoners Ilona, Mark, Esther, Marien en Ben het zelf. Hoe zou het zijn om 1 week opgesloten te zitten in een huis en op allerlei manieren geld in te zamelen voor KWF? Samen met een groep vrijwilligers zorgden zij dat heel veel mensen en bedrijven uit de omgeving van Hardinxveld in actie kwamen. Met sport, muziek, en veel uiteenlopende uitdagingen overtroffen zij ieders verwachting door in totaal zo'n € 200.000 in te zamelen.

Rijden tegen Kanker

Rijden tegen Kanker is een rally. Het is een initiatief van het Rotterdams Studenten Corps/Rotterdamse Vrouwelijke Studenten Vereniging. Op 17 september vond de 6e editie Rijden tegen Kanker Rotterdam plaats. Met 240 deelnemers is ruim € 164.000 opgehaald. Inmiddels is dit initiatief overgenomen door het Utrechts Studenten Corps samen met de Utrechtsche Vrouwelijke Studenten Vereeniging. Zij hebben ruim € 75.000 opgehaald. De studentenverenigingen willen met hun acties zo veel mogelijk geld ophalen voor KWF en kanker bespreekbaar maken.

Alpe d'HuZes

De 15e editie van Alpe d'HuZes op 2 juni 2022 heeft ruim € 16 miljoen (inclusief de afgelaste jaren 2020

Erik Jutstra, voorzitter Alpe d'HuZes:

"Ik fietste zowel de Alpe d'HuZes als de Alpe d'HuZes: Vooral de laatste klim, de saamhorigheids-klim, heeft grote indruk op me gemaakt. En het is een ode aan onze fantastische vrijwilligers die dit geweldige evenement mogelijk hebben gemaakt".

KWF-directeur Carla van Gils:

"Ik heb de enorme inzet en saamhorigheid van iedereen op de Alpe d'Huez gezien. Dat was indrukwekkend. Ook ik wil alle deelnemers, hun sponsors en vrijwilligers van Alpe d'Huez bedanken voor deze formidabele prestatie en dit prachtige bedrag. Want we moeten blijven investeren in kankeronderzoek voor een beter leven van de kankerpatiënt."

en 2021) opgeleverd. Dat fantastische resultaat is bekendgemaakt bij de finish van het fondsenwervende evenement op de Alpe d'Huez.

Na 2 afgelastingen vanwege corona kon de jubileumeditie van Alpe d'Huez eindelijk plaatsvinden. 5.000 deelnemers hebben fietsend of lopend de bekende Franse berg beklommen. Dat deden ze tot maximaal 6 keer.

Groot Verzet Tegen Kanker

Stichting Groot Verzet Tegen Kanker is opgericht in 2007. Sindsdien fietsen, wandelen en rennen deelnemers de Mont Ventoux op. Met deze genadeloze klim naar de top haalden zij in 2022 met elkaar € 287.000 op voor KWF.

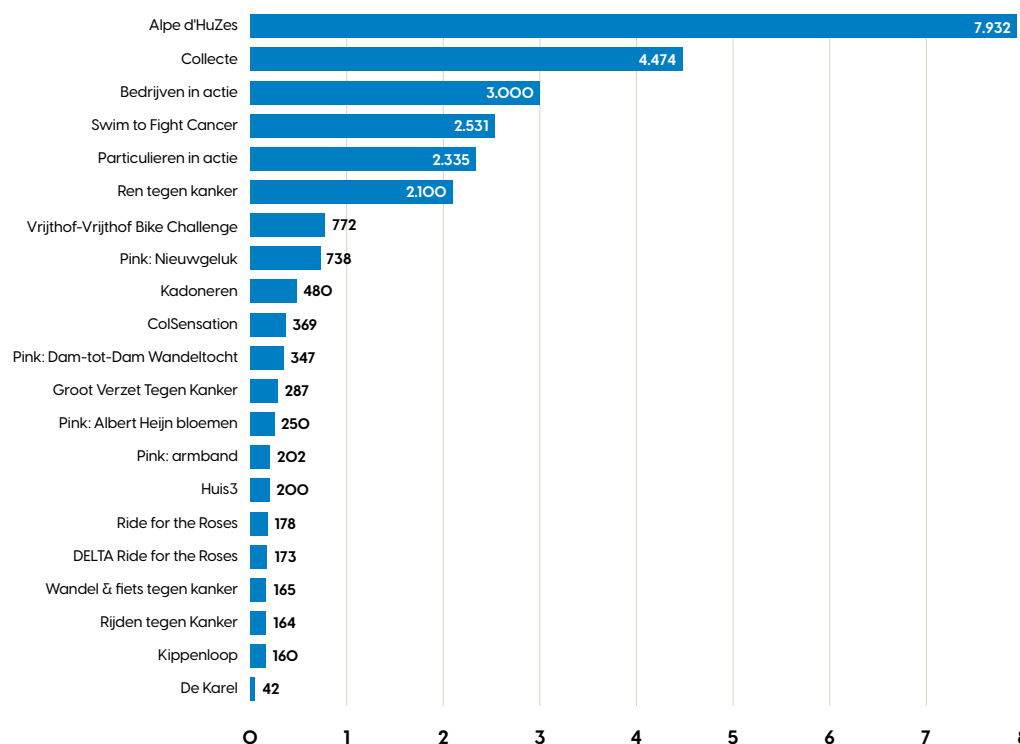
ColSensation

Dit jaar vond de 10e editie van ColSensation plaats. Meer dan 350 deelnemers hebben de Mont Ventoux

beklimmen. Het is elk jaar weer een eer dat KWF zo betrokken mag zijn bij dit evenement. Er is € 280.000 opgehaald voor een onderzoek naar blaassparende behandelingen met behulp van immunotherapie.

Daarnaast haalde ColSensation ook nog eens € 89.000 op voor Stichting Komma (zie 1.2.4: Een betere kwaliteit van leven voor (ex)kankerpatiënten en hun naasten). Een prachtig resultaat.

De opbrengsten* uit acties in 2022 (in € duizend)

* Voor Alpe d'Huez en Ride for the Roses exclusief eerder opgehaalde bedragen in coronajaren.

Swim to Fight Cancer

Fight Cancer heeft met de Swim to Fight Cancer-evenementen en verschillende andere activiteiten meer dan € 2,5 miljoen opgehaald. Fight Cancer heeft ook donateurs en andere evenementen.

Nederland geeft licht

Op 30 oktober, de dag dat de wintertijd inging, gaf KWF het startsein voor de jaarlijkse actie 'Nederland geeft licht'. In Nederland leven ruim 850.000 mensen met en na kanker. En dat worden er steeds meer. Juist aan het einde van het jaar, in de donkere dagen rond kerst, is het fijn om iemand te laten weten dat je aan diegene denkt. Nieuw dit jaar was dat je het lichtje online bestelde en thuisgestuurd kreeg. Daarmee was de actie persoonlijker dan ooit.

Vrienden- en Postcodeloterij

Onverwacht stond de Vrienden- en Postcodeloterij op de stoep met cheques voor KWF en Pink Ribbon. We zijn de deelnemers van beide loterijen enorm dankbaar voor hun bijdragen van samen ruim € 1,6 miljoen.

Nieuwgeluk

Nieuwgeluk Philosophy is een stichting die zich inzet voor de versterking van geestelijk en fysiek welzijn, wetenschappelijk (medisch) onderzoek, gezondheidszorg en natuurbehoud, zowel in Nederland als daarbuiten. Van deze stichting ontvangen KWF en Pink Ribbon voor 3 projecten op

het gebied van slokdarmkanker en borstkanker in de komende 5 jaar een bedrag van in totaal € 1,1 miljoen (€ 738.000 voor Pink en € 390.000 voor KWF). Voor een project op het gebied van neuroblastoom heeft KWF een bedrag van € 300.000 ontvangen. Daarnaast ontvangt KWF in de komende 3 jaar een bedrag van € 1,5 miljoen voor Oncode Institute.

2.7 Pink Ribbon: jaaropbrengst van € 3 miljoen

De Pink Ribbon Armband is hét symbool om mensen met borstkanker te steunen. De 2 met elkaar verweven hartjes staan symbool voor zelfliefde en de steun die we aan vrouwen met borstkanker geven. We noemden de Pink Ribbon Armband dit jaar dan ook de Pink Ribbon Omarmband. Met de Pink Ribbon Dam-tot-Dam Wandeltocht ging het Dam tot Dam Weekend op 17 september van start. Een van de gezelligste eendaagse wandelevenementen van ons land mocht 13.500 wandelaars aan de start verwelkomen. Voor Pink Ribbon, het officiële goede doel van het evenement, werd een recordbedrag ingezameld van bijna € 475.000. Het bedrag komt ten goede aan projecten van Borstkankervereniging Nederland.

Er waren weer veel fondsenwervende acties van bedrijven. Voor het 8e jaar op rij doneerde Albert Heijn een fantastisch bedrag aan Pink Ribbon.

Marit van Egmond overhandigde de cheque van € 250.000 namens alle klanten die in oktober 1 van de speciale Pink Ribbon boeketten hebben gekocht. Een mooie bijdrage aan projecten en onderzoek om borstkanker te voorkomen en beter te kunnen behandelen.

Van de Vrienden- en Postcodeloterij kreeg Pink Ribbon het mooie bedrag van ruim € 500.000. De jaaropbrengst 2022 van Pink Ribbon kwam daarmee op ruim € 3 miljoen.

3. Organisatie en bestuur

3. Organisatie en bestuur

KWF heeft een slagvaardige, flexibele organisatie met kennis van wat er bij patiënten, in het onderzoeksveld en in de maatschappij speelt. De organisatiestructuur van KWF bestaat uit tienduizenden vrijwilligers, 171 fte inclusief een tweehoofdig bestuur, een Raad van Toezicht en een Raad van Advies. Daarnaast heeft KWF zeggenschap over Stichting Antoni van Leeuwenhoek Foundation, Stichting Kanker.nl en Stichting KWF Loterijen. De cijfers van deze stichtingen zijn in de geconsolideerde jaarrekening van KWF opgenomen.

3.1 Mens en Organisatie: hybride werken en een nieuw mobiliteitsbeleid

In 2022 heeft KWF op verschillende Mens & Organisatie-thema's een verdere professionalisering-slag doorgevoerd. Na de transitie naar de nieuwe - holacratische - manier van werken in 2021, heeft 2022 in het teken gestaan van een verdere verankering van deze manier van werken. KWF streeft naar een zelforganiserende werkwijze, gebaseerd op holacratie. Hierin past een cultuur van sturen op basis van hiërarchie van doelen. Dit betekent dat elke cirkel (team) een duidelijk doel heeft waarop gestuurd wordt. KWF verwacht een grote mate van zelfstandigheid en zelfredzaamheid van haar medewerkers. Hierin is continu feedback geven en ontvangen van cruciaal belang. KWF faciliteert dit door een feedback-applicatie en trainingen voor het geven en ontvangen van feedback. Beloning van werknemers vindt plaats op basis van gedrag en toegevoegde waarde.

De gebruikte systematiek heeft gedrag, toegevoegde waarde en verandercapaciteit van werknemers als basis. KWF faciliteert medewerkers op het gebied van trainingen over de methodiek, het periodiek beoordelen van collega's en ontwikkelplannen. Deze ontwikkelplannen komen terug in het jaarlijkse ontwikkelgesprek met iedere werknemer.

Ook heeft KWF in 2022 een hybride beleid ontwikkeld (50% thuis en 50% kantoor), waarbij medewerkers de gelegenheid krijgen om hun thuiswerkplek in te richten.

Om ervoor te zorgen dat KWF een sterk werkgevers-merk blijft, is er een nieuwe vacaturesite ontwikkeld: werkenbijkwf.nl. Deze heeft er mede voor gezorgd dat we 46 nieuwe medewerkers aan ons wisten te binden.

Ook het mobiliteitsbeleid is vernieuwd, waarbij vitaliteit, duurzaamheid en flexibiliteit belangrijke

pijlers zijn. Voor de (mentale) gezondheid zijn verschillende workshops georganiseerd en is er een mentale helpdesk ter beschikking gesteld. Ook organiseerde KWF de week van de verbinding voor werknemers. Om goed te kunnen meten hoe het met onze medewerkers gaat, is er gestart met een betrokken- en bevlogenheidmeting waaronder de Employee Net Promoter Score (E-NPS).

Codes en richtlijnen

KWF vindt het belangrijk als Erkend Goed Doel verantwoording af te leggen over de wijze van werving en besteding van haar inkomsten aan haar donateurs en de maatschappij.

KWF onderschrijft en leeft de volgende codes en richtlijnen na:

- Erkenningsregeling van Goede Doelen Nederland: inclusief SBF-Code Goed Bestuur
- Richtlijn 650 van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving

- Aanbeveling Toepassing Richtlijn 650 'kosten-toerekening beheer en administratie' van Goede Doelen Nederland
- Regeling beloning directeuren van Goede Doelen Nederland
- Handreiking Verantwoord Financieel Beheer van Goede Doelen Nederland
- Handreiking verwerking en waardering van nalatenschappen belast met (vrucht)gebruik
- Handreiking Hoe te komen tot verantwoorde fondsenwerving van Goede Doelen Nederland

Daarnaast heeft KWF haar normen en waarden opgenomen in:

- KWF-Gedragscode
- Arbeidsvoorwaardenregeling
- Sociaal Beleidskader

Samenstelling Raad van Toezicht, bestuur en Kompas-team

KWF kent een Raad van Toezicht, een bestuur en een Kompas-team. KWF streeft naar een diverse samenstelling van haar teams qua achtergrond, expertise en sexe.

Bij de Raad van Toezicht is de helft van de leden vrouw. Het bestuur bestaat uit een man en een vrouw. Het Kompas-team, dat richting geeft aan de organisatie (vergelijkbaar met een Management Team) bestaat uit 8 leden, waarvan 3 mannen en 5 vrouwen.

3.2 Verantwoordingsverklaring

Het bestuur en de Raad van Toezicht van KWF onderschrijven 3 kernprincipes van goed bestuur die voortvloeien uit de Erkenningsregeling van het CBF:

1. de functie toezicht houden is duidelijk gescheiden van de functie besturen, dan wel uitvoeren
2. de organisatie besteedt haar middelen optimaal, zodat effectief en doelmatig wordt gewerkt aan het realiseren van de doelstellingen

3. de organisatie streeft naar een optimale relatie met belanghebbenden en heeft aandacht voor wensen, vragen en klachten

Raad van Toezicht

KWF hanteert een Raad van Toezichtmodel. De Raad van Toezicht houdt toezicht op het beleid van het bestuur en de algemene gang van zaken en adviseert het bestuur over de grote lijnen van het beleid. De taken en bevoegdheden van het bestuur, de Raad van Toezicht en de commissies zijn vastgelegd in statuten.

Raad van Toezicht en vaste commissies:

De Raad van Toezicht:

De heer ir. W. (Wiebe) Draijer (voorzitter)
 Mevrouw mr. F.J. (Frederieke) Leeflang (vicevoorzitter)
 Mevrouw drs. M. (Mijke) van Ballegooijen
 De heer dr. C.B. (Bas) Leerink
 Mevrouw H. (Hilde) Garssen
 De heer drs. G.J.F.M. (Gert-Jan) Janssen (tot februari 2022)
 De heer drs. J.V. (Koos) Timmermans (sinds februari 2022)

Voor een effectief toezicht zijn 3 vaste commissies ingesteld.

De auditcommissie voor supervisie op de financiën van KWF:

De heer drs. G.J.F.M. (Gert-Jan) Janssen (lid RvT, voorzitter van auditcommissie; tot februari 2022)
 De heer drs. J.V. (Koos) Timmermans (lid RvT, voorzitter van auditcommissie; sinds februari 2022)
 De heer dr. C.B. (Bas) Leerink (lid RvT; tot april 2022)
 Mevrouw drs. M. (Mijke) van Ballegooijen (lid RvT)
 De heer drs. J.A. (Johan) van de Gronden

De remuneratiecommissie voor benoemingen en remuneratiebeleid:

De heer ir. W. (Wiebe) Draijer (voorzitter en lid RvT)
 Mevrouw H. (Hilde) Garssen (lid RvT)

De beleggingscommissie voor advies over het beleggingsbeleid:

De heer drs. G.J.F.M. (Gert-Jan) Janssen (lid RvT, voorzitter van de beleggingscommissie tot februari 2022)
 De heer drs. J.V. (Koos) Timmermans (lid RvT, voorzitter van de beleggingscommissie; sinds februari 2022)
 Mevrouw drs. M. (Mijke) van Ballegooijen (lid RvT; tot april 2022)
 De heer dr. C.B. (Bas) Leerink (lid RvT)
 De heer dr. J.J. (Jaap) van Duijn
 De heer drs. M.R. (Mark) Glazener RO
 De heer drs. J.A. (Johan) van de Gronden

Effectiviteit en doelmatigheid

In 2019 heeft het bestuur de beleidsvisie Ambitie 2030 vastgesteld. Hierin zijn de doelstellingen en speerpunten vastgelegd voor deze beleidsperiode en is de basis gelegd voor een organisatiestructuur met speerpunten. Bij de uitvoering van het beleid staan de speerpunten centraal en zijn ze richtinggevend.

De doelen zijn vastgelegd en doorvertaald naar concrete KPI's en de jaarlijkse begrotingscyclus om te borgen dat KWF haar middelen effectief en doelmatig besteedt.

Optimale relatie met belanghebbenden: 1 op de 6 huishoudens steunt KWF

KWF staat voor 'Voor het Leven, Tegen Kanker'. KWF is daarom constant in dialoog met patiënten en het oncologisch veld. KWF werkt nauw samen met een verscheidenheid aan partners, waaronder het Antoni van Leeuwenhoek/Antoni van Leeuwenhoek, UMC's, Onco Institute, Kankerpatiëntenorganisaties (KPO's), Centra voor leven met en na kanker en vele fondsenwervende organisaties waaronder stichting Alpe d'HuZes en stichting Fight Cancer. Ook onderhoudt KWF contact met onder andere onderzoeksinstituten, opleidingsinstituten, zorginstellingen en andere gezondheidsfondsen.

KWF is financieel grotendeels afhankelijk van giften, nalatenschappen, legaten en andere bijdragen van de Nederlandse bevolking. Bijna 1 op de 6

Nederlandse huishoudens steunt KWF in enige vorm. Daarom onderhouden we intensief contact met donateurs, vrijwilligers, deelnemers, supporters en bedrijven die tijd, aandacht en geld geven aan KWF.

3.3 Bestuur

KWF heeft een tweehoofdig bestuur. Drs. Johan van de Gronden is KWF's directievoorzitter en heeft de algemene leiding over de stichting. Prof. dr. Carla van Gils is ook bestuurder van KWF. Carla combineert haar werkzaamheden in het UMC Utrecht met haar functie als directeur KWF. Door haar achtergrond als epidemiologisch onderzoeker op het gebied van

kanker richt zij zich met name op het onderzoeksveld. Het bestuur laat zich bijstaan door het Kompas-team: hierin zijn zowel de expertiseleads (Customer Journeys, Onderzoek & Implementatie, Stakeholders, Finance, Information & Legal en Mens & Organisatie) als de impactlead (verantwoordelijk voor al KWF's speerpunten) vertegenwoordigd.

Bezoldiging bestuur

KWF is actief op het brede terrein van kankerbestrijding, van financiering van kankeronderzoek tot preventie en patiëntenondersteuning. KWF is met tienduizenden vrijwilligers en geconsolideerd 190 fte een grote organisatie.

Bestuur

Drs. Johan van de Gronden
Directievoorzitter KWF

Nevenfuncties:

- Commissaris Onco B.V. (tot juni 2022)
- Lid Raad van Toezicht Stichting Onco Institute (tot juni 2022)
- Lid Raad van Toezicht Stichting Samenwerkende Non-Profit Loterijen (SNL) (tot juli 2022)
- Bestuurder Stichting Loterijacties Volksgezondheid (SLV) (vanaf januari 2021)
- Voorzitter Raad van Toezicht Organisatie Oude Muziek (vanaf december 2017)
- Lid Bestuur DOB Ecology (vanaf juli 2021)
- Voorzitter Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving (OFL) (vanaf januari 2021)

Prof. dr. Carla van Gils

Directeur KWF (3 dagen/week) en hoogleraar klinische epidemiologie van kanker aan het Universitair Medisch Centrum Utrecht (UMCU) (2 dagen/week)

Nevenfuncties:

- Bestuurslid Gezondheidsfondsen voor Rookvrij (GvRV) (vanaf juni 2021 en voorzitter per 1 maart 2022)
- Stichting Stivoro tot steun van de Alliantie Nederland Rookvrij (vanaf juni 2021)

De Raad van Toezicht heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt KWF de Regeling beloning directeuren van Goede Doelen Nederland (zie goededoelennederland.nl). De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging heeft plaatsgevonden en heeft geleid tot een ten opzichte van 2021 ongewijzigde BSD-score van 615 punten met een weging van de zwaarte van de rol van 87% voor de directievoorzitter en 80% voor een directielid van de tweehoofdige collegiale directie.

Dit resulteert in een BSD-score van 535 met een maximaal jaarinkomen van € 173.960 (1 fte/12 maanden) voor de heer drs. J. A. van de Gronden en een BSD-score van 492 voor mevrouw prof. dr. C.H. van Gils met een maximaal jaarinkomen van € 109.595 (0,63 fte/12 maanden). De voor de toetsing, aan de geldende maxima, relevante totale beloningscomponent jaarinkomens van de bestuurders zijn voor de heer drs. J.A. van de Gronden € 161.590 en voor de mevrouw prof. dr. C.H. van Gils € 85.603. Deze beloningen bleven binnen de geldende maxima.

Naast de maximering van het bruto jaarinkomen van directiefuncties van goede doelen organisaties stelt de Regeling beloning directeuren van goede doelen organisaties ook een absoluut maximum voor het

totaal van de beloningscomponenten bruto jaarinkomen, belaste vergoedingen/bijtellingen, werkgeversbijdrage pensioen en overige beloningen op termijn. Dit maximum bedraagt € 216.000 per jaar (1 fte/12 maanden) voor drs. J.A. van de Gronden en € 136.080 (0,63 fte/12 maanden) voor mevrouw prof. dr. C.H. van Gils. De voor de toetsing, aan de geldende

maxima, relevante totale bezoldiging van de bestuurders zijn voor de heer drs. J.A. van de Gronden (1 fte/12 maanden) € 179.588 en voor de mevrouw prof. dr. C.H. van Gils € 97.248 (0,63 fte/ 12 maanden). Deze beloningen bleven binnen de geldende maxima. Er zijn aan de bestuurders geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

Wiebe Draijer, voorzitter van de Raad van Toezicht:

"De RvT toetst grote strategische wijzigingen. Denk bijvoorbeeld aan de nieuwe merkpositionering in combinatie met de stap naar digitale werving. Dit jaar waren de uitdagingen van KWF: meer inzetten op care en sturender optreden bij haar project-financiering, zodat zij onderzoek financiert met de grootste impact voor de kankerpatiënt.

De investering van KWF in een nascholings-programma voor zorgverleners over palliatieve zorg is daar een prachtig voorbeeld van. Het herkennen van de behoeften van patiënten die niet meer beter worden, vraagt om kennis en vaardigheden die onvoldoende terugkomen in de huidige opleiding van zorgverleners. Terecht dat de pers daar zoveel aandacht aan heeft geschonken. En fijn dat we als KWF op die manier in het nieuws zijn gekomen.

Wat ik zo mooi vind aan KWF, is dat iedereen die betrokken is bij KWF het werk met passie doet. Van vrijwilliger tot betaalde kracht; iedereen is zó betrokken bij het onderwerp. Dat is geweldig om te zien. En daarnaast is KWF dan ook nog eens een strakke, professioneel geleide organisatie. Een fantastische combinatie.

Die professionaliteit zie je bijvoorbeeld heel duidelijk als je je realiseert wat er allemaal bij komt kijken om zowel op een verantwoorde en ethische manier geld te werven voor de missie van KWF, als het ook daadwerkelijk uit te geven aan de meest belovende onderzoeken. Zowel aan de wervende kant als aan de bestedingskant zitten professionals, en dat is heel bijzonder."

3.4 Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht (RvT) houdt toezicht op het beleid van het bestuur en de algemene gang van zaken en adviseert het bestuur over het gevoerde beleid. De RvT is tevens werkgever van het bestuur.

Verslag Raad van Toezicht 2022

Per februari trad drs. G.J.F.M. (Gert-Jan) Janssen af als lid van de Raad van Toezicht en trad drs. J.V. (Koos) Timmermans toe tot de Raad. In 2022 heeft de Raad van Toezicht 5 keer plenair vergaderd. Daarnaast vinden er vergaderingen plaats van commissies (zie hierna) en is er regelmatig overleg met bestuurders.

Toezichtrol

De Raad van Toezicht is gedurende het jaar door het bestuur geïnformeerd over de voortgang met betrekking tot de belangrijkste aandachtspunten in de bedrijfsvoering. Verder zijn in alle vergaderingen de actuele overzichten van inkomsten en uitgaven besproken, waarbij dit jaar de aandacht uitging naar de gevolgen van de recessie hierop. In de vergadering van 26 april 2022 stelde de Raad van Toezicht, op advies van de auditcommissie, de jaarrekening en het jaarverslag van 2021 vast en keurde die daarna goed. Ook verleende de Raad de bestuurders decharge voor het jaar 2021. Ten aanzien van de begroting

2023 werd een positief advies van de auditcommissie ontvangen. In de vergadering van 12 december 2022 zijn het jaarplan 2023 en de begroting 2023 goedgekeurd. De Raad van Toezicht liet zich daarnaast regelmatig informeren over de voortgang van beleidsvisie Ambitie 2030, risicomanagement, de voortgang van de inhoudelijke speerpunten, de Nederlandse Kanker Agenda, de partnerships met het ALV en Oncode Institute, doelgerichte onderzoeksfinanciering, bedrijfsvoering en de nieuwe manier van werken bij KWF. Daarnaast voerde de Raad een (extern begeleide) zelfevaluatie uit.

Adviesrol

Naast de onderwerpen in het kader van de toezichthoudende rol van de Raad van Toezicht is ook gesproken over de gang van zaken binnen KWF en zaken die aandacht vragen van het bestuur en het Kompas. Zo is onder andere stilgestaan bij (re)branding, de Nederlandse Kanker Agenda, integriteitsbeleid, doelgerichte onderzoeksfinanciering en de koopkracht van medewerkers tijdens de recessie.

Commissies

De **auditcommissie** is 5 keer bijeengekomen en heeft onder andere de jaarrekening 2021 en de begroting 2023 voorbereid ten behoeve van

besluitvorming door de Raad van Toezicht. Daarnaast sprak zij over de managementletter 2022 (van de externe accountant), ontwikkeling van cijfers, interne beheersmaatregelen, het monitoren van de projectportefeuille, afwikkeling van nalatenschappen en ICT-projecten. Vast agenda-onderwerp van de commissie is risicomanagement. De onderwerpen privacy-management, security-management en de beweeglijke financiële markten kregen dit jaar specifieke aandacht. Daarnaast vond in 2022 een (her)oriëntatie van de rol van huisaccountant plaats. Na het ontvangen van aanbiedingen van diverse accountantskantoren, heeft de commissie een verlenging van de samenwerking met Mazars positief aanbevolen aan de Raad van Toezicht.

De **Beleggingscommissie** is 6 keer bijeengekomen om het bestuur en de Raad van Toezicht te adviseren over het in het beleggingsstatuut vastgelegde beleggings- beleid. De commissie werkt hierbij nauw samen met een fiduciair adviseur. De commissie heeft afgelopen jaar gesproken over volatiele financiële markten, het nemen van regulerende maatregelen binnen het vastgestelde beleid en het invullen van de vermogenscategorie alternatieven.

De **remuneratiecommissie** heeft de besluitvorming over de beoordeling en bezoldiging van de bestuurders voorbereid en evaluatiegesprekken gevoerd met de bestuurders.

Raad van Toezicht

Voorzitter

Ir. W. (Wiebe) Draijer, MBA, voorzitter sinds 1 januari 2020, lid sinds 2020

Aandachtsgebied: algemeen

Commissies: remuneratiecommissie

Functie: Voorzitter Groepsdirectie Rabobank (tot oktober 2022)

Nevenfuncties:

- Lid bestuur Nederlandse Vereniging van Banken (tot oktober 2022)
- Lid bestuur Nationale Coöperatieve Raad (NCR) (tot oktober 2022)
- Lid Cyber Security Raad (CSR) (tot oktober 2022)
- Lid bestuur Stichting NL2025 (tot oktober 2022)
- Lid Executive Committee World Business Council for Sustainable Development (WBCSD) (tot oktober 2022)
- Lid Raad van Toezicht Staatsbosbeheer
- Lid Paleiscommissie Stichting Koninklijk Paleis Amsterdam

Vicevoorzitter

Mr. F.J. (Frederieke) Leeftang, vicevoorzitter sinds 1 januari 2020, lid sinds 2015

Aandachtsgebied: juridische zaken en governance

Functie: Voorzitter Raad van Bestuur NPO

Nevenfuncties:

- Voorzitter Stichting Administratiekantoor Johan Cruijff Arena
- Lid Bestuur Stichting Amsterdam Diner Foundation
- Lid Raad van Toezicht Radboud UMC

Algemeen lid

Drs. G.J.F.M. (Gert-Jan) Janssen, lid tot februari 2022

Aandachtsgebied: financiën

Commissies: auditcommissie en beleggingscommissie

Functie: CFO Bol.com

Nevenfuncties:

- Bestuurder Ampere Operations B.V.
- Bestuurder Ampere Support B.V.
- Lid Raad van Commissarissen Cycloon Groep B.V.

Algemeen lid

Drs. J.V. (Koos) Timmermans, lid sinds februari 2022

Aandachtsgebied: financiën

Commissies: auditcommissie en beleggingscommissie

Functies:

- Lid Raad van Commissarissen FMO
- Lid Raad van Commissarissen Post NL
- Lid Raad van Commissarissen Havenbedrijf Rotterdam
- Voorzitter Raad van Commissarissen Stadsherstel NV
- Extern adviseur Bain & Company
- Bestuurder Stichting Administratiekantoor Philips
- Bestuurder Stichting Administratiekantoor Vopak
- Lid Curatorium Post Master Controllers opleiding UvA

Algemeen lid

Drs. M. (Mijke) van Ballegooijen, lid sinds 2018

Aandachtsgebied: fondsenwerving en klantrelaties

Commissies: auditcommissie

Functie: Chief Operating Officer bij Guidion

Algemeen lid

Dr. B. (Bas) Leerink, lid sinds september 2020

Aandachtsgebied: patiëntenzorg en zorgstelsel

Commissies: beleggingscommissie

Functie: Partner Health bij IG&H Consulting

Nevenfuncties:

- Raadslid Raad voor Volksgezondheid en Samenleving
- Lid Raad van Toezicht Waarborgfonds voor de Zorgsector
- Lid Adviesraad NextGen Ventures 2
- Vice-voorzitter Stichting Ondersteuning Marrons Suriname

Algemeen lid

H. (Hilde) Garssen, lid sinds juni 2021

Aandachtsgebied: communicatie en personeelszaken

Commissies: remuneratiecommissie

Functie: Chief Human Resources/lid Raad van Bestuur KPN

Nevenfuncties:

- Lid Raad van Commissarissen TBI Holdings
- Lid bestuur Mooiste Contact Fonds

Overige activiteiten

Leden van de Raad van Toezicht voerden regelmatig overleg met leden van het Kompas, de ondernemingsraad en externe stakeholders.

Onkosten

De leden van de Raad van Toezicht ontvangen geen beloning, maar komen wel in aanmerking voor vergoeding van gemaakte kosten.

Van deze mogelijkheid is geen gebruik gemaakt. De kosten voor de Raad van Toezicht bedroegen in 2022 in totaal € 10.760. Deze kosten hebben betrekking op de contributie aan de Stichting Intern Toezicht Goede Doelen en begeleiding zelfevaluatie, toezichtvisie en educatie.

Benoeming

De leden van de Raad van Toezicht worden benoemd door de andere leden. Naast de voorzitter en de financieel toezichthouder kunnen 3 tot 5 leden worden (her)benoemd. Een lid van de Raad van Toezicht is 1 keer herbenoembaar voor een periode van maximaal 4 jaar. Het werven van nieuwe leden gebeurt door een extern selectiebureau.

3.5 Raad van Advies

De Raad van Advies (RvA) opereert op strategisch niveau en dient als adviesorgaan en klankbord voor

het bestuur van KWF. De RvA is in haar adviesrol vooral verkennend, signalerend en visievormend, en richt zich op brede maatschappelijke ontwikkelingen.

André Knottnerus, voorzitter van de Raad van Advies:

"We vormen een mooi klankbord dat van buitenaf met KWF meekijkt. Met zwaargewichten met een enorme diversiteit aan expertises. De RvA is onafhankelijk. We bespreken hoe KWF volgens ons het beste kan inspelen op ontwikkelingen op het gebied van wetenschappelijk onderzoek, beleidsbeïnvloeding en natuurlijk het belang van de patiënt. We verdiepen ons in wat er in de maatschappij gaande is. Wat de gevolgen daarvan zijn voor KWF. Wat het belang ervan is voor de (ex) kankerpatiënt. En wat het betekent voor de samenleving.

Denk aan 'personalized medicine' en dure medicijnen. Maar ook aan de organisatie van de zorg voor kankerpatiënten: wie doet wat op welk moment en waar? Het belang van extramurale zorg (zorg buiten het ziekenhuis) is bijvoorbeeld door de coronapandemie pijnlijk zichtbaar geworden.

In 2022 hebben we ons gericht op de jeugd, gezond leven, preventie en ongelijkheid in de zorg. Wat betreft die ongelijkheid: de gezondheidskansen lopen schrikbarend uiteen. Dat gaat mij als voormalig huisarts natuurlijk enorm aan het hart. Minder geschoolde mensen hebben vaak fysiek zwaar werk en zijn slechter gehuisvest. Daarbij komt dat gezond eten vaak juist veel duurder is dan ongezond eten. En door laaggeletterdheid wordt veel communicatie over bijvoorbeeld gezonde leefstijl niet (goed) opgepikt. Alles bij elkaar maakt dat de kans op ziekte een stuk groter."

Raad van Advies

Voorzitter

Em. prof. dr. J. A. (André) Knottnerus, lid sinds mei 2019

Aandachtsgebied: algemeen

(Neven)functies:

- Emeritus-hoogleraar Huisartsgeneeskunde bij Universiteit Maastricht
- Medical Epidemiologist bij Universiteit Maastricht
- Lid Commissie Wetenschappelijke Integriteit bij Universiteit Maastricht
- Visiting Professor of Clinical Epidemiology bij University of Philippines, Manila
- Co chair Biosciences Steering Panel bij European Academies Science Advisory Council
- Erelid bij Gezondheidsraad
- Member bij KNAW, Royal Netherlands Academy of Sciences
- Member Advisory Board bij Museum CORPUS Reis door de mens
- Bestuurslid, respectievelijk Adviesraad bij Stichting Bio-Wetenschappen en Maatschappij
- Voorzitter Raad van Toezicht bij The Investigative Desk (De Onderzoeksredactie)
- Lid Raad van Advies bij Instituut voor Positieve Gezondheid
- Lid Raad van Advies bij Amsterdam Public Health

Vicevoorzitter

Prof. dr. E. (Elsken) van der Wall, lid sinds mei 2019

Aandachtsgebied: oncologie

(Neven)functies:

- Medisch oncoloog bij UMC Utrecht
- Visiting Professor bij Sidney Kimmel Cancer Center at Johns Hopkins University, Baltimore USA
- Universiteitshoogleraar bij Universiteit Utrecht
- Lid van de Scientific Advisory Board bij UMC Utrecht/Prinses Maxima Centrum voor kinderoncologie

- Lid van de Wetenschappelijke Adviesraad van de EWUU alliantie bij UMC Utrecht/Universiteit Utrecht
- Lid Steering Committee bij UMC Utrecht/Focused Ultrasound Foundation

Algemeen lid

Prof. dr. J.P. (Johan) Mackenbach, lid tot mei 2022

Aandachtsgebied: maatschappij en welzijn

(Neven)functies:

- Emeritus-hoogleraar bij Erasmus MC
- Voorzitter Commissie van Toezicht bij RIVM
- Lid Wetenschappelijke Adviesraad Zorginstituut Nederland
- Voorzitter Adviescommissie Planetary Health bij KNAW

Algemeen lid

Dr. J. (Jan) Mol, lid sinds mei 2019

Aandachtsgebied: patiëntenperspectief en ervaringsdeskundigheid

(Neven)functies:

- Adviseur Diagnostisch Lab bij Faculteit Diergeneeskunde Universiteit Utrecht
- Projectleider TTW Project bij Faculteit Diergeneeskunde Universiteit Utrecht (tot oktober 2022)
- Bestuurslid belangenbehartiging bij Stichting Hematon
- Voorzitter Team Samenkomsten bij NGK Houten (tot mei 2022)

Algemeen lid

Drs. C.A.C.M. (Chris) Oomen, lid sinds mei 2019

Aandachtsgebied: gezondheidseconomie en zorgverzekering

(Neven)functies:

- Eigenaar ANP
- Oprichter / aandeelhouder Optiver

Algemeen lid

Drs. M.M. (Marga) de Jager, lid sinds mei 2019

Aandachtsgebied: klantbinding en fondsenwerving

(Neven)functies:

- Bestuursvoorzitter bij ANWB
- Voorzitter Raad van Commissarissen bij Unigarant/UVM
- Voorzitter Raad van Commissarissen bij R&R NV
- Lid strategische Adviesraad
- Lid Raad van Toezicht bij Fonds slachtofferhulp
- Voorzitter bij Mobiliteitsgarantie
- Bestuursvoorzitter bij Stichting Ontwikkelingsfonds Alblasterwaard Vijfheerenland
- Lid bestuur bij ARC
- Lid FIA World Counsel for Automobile mobility & tourism

Algemeen lid

Drs. P.A. (Pia) Dijkstra, lid sinds augustus 2021

Aandachtsgebied: communicatie en politiek

(Neven)functie:

- Voorzitter Stichting nationaal monument Oranjehotel

Algemeen lid

Drs. F.M. (Maritza) Russel, lid tot mei 2022

Aandachtsgebied: sociaal-culturele diversiteit

(Neven)functies:

- Voorzitter/directeur Zwarte Zakenvrouwen Nederland (ZZVN), thans Etnische Zaken Vrouwen Nederland (EZVN)
- Bestuurslid European Federation of Black Women Business Owners (EFWBBO)
- Eigenaar/directeur CityKids B.V.
- Directeur Kids WonderWorld 2 B.V.
- Voorzitter Raad van Toezicht Braam Kliniek BV

3.6 Ondernemingsraad

De ondernemingsraad (OR) was in 2022 nauw betrokken bij de ontwikkelingen binnen KWF. Er was regelmatig overleg met het bestuur en met de Raad van Toezicht. De OR heeft dit jaar een divers aantal advies- en instemmingsaanvragen ontvangen. Belangrijke adviezen en instemmingen in 2022:

- Het bestuur heeft de OR in een vroeg stadium betrokken bij het maken van een nieuw mobiliteitsbeleid. De OR heeft ingestemd met een nieuw beleid. Zij vindt dat het nieuwe beleid goed aansluit bij de vastgestelde visie en de medewerkers volop mogelijkheden biedt.
- De OR heeft positief geadviseerd op het voorgenomen besluit om Johan van de Gronden voor een periode van 4 jaar te herbenoemen als Directeur/Bestuurder van KWF.
- Na 2 coronajaren is in 2022 een nieuwe Risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) uitgevoerd. De OR heeft ingestemd met de keuze voor het bureau dat dit heeft uitgevoerd. Rond de jaarwisseling heeft de OR tevens ingestemd met het plan van aanpak dat naar aanleiding van de RI&E is gemaakt.
- Tijdens de coronajaren hebben de medewerkers van KWF thuisgewerkt. Dit is geleidelijk overgaan naar een hybride vorm. Na de pandemie wil KWF het hybride werken graag voortzetten. Er is beleid ontwikkeld om tot duidelijke afspraken te komen. En om zorg te dragen voor een verantwoorde thuiswerkplek. Er is ook een thuiswerkregeling

geformuleerd. De OR heeft met het nieuwe beleid ingestemd.

- Het bestuur heeft aan de OR voorgelegd om een eenmalige uitkering uit te betalen aan de medewerkers. Het voorstel werd ingegeven door de koopkrachtdaling en hoge energiekosten. Het was mogelijk doordat er nog ruimte was in de begrote loonsom. De OR heeft hier, met grote waardering voor dit gebaar, mee ingestemd.
- De OR is om advies gevraagd over het voorgenomen plan om de ICT Helpdesk uit te besteden. Omdat dit besluit personele gevolgen had, heeft er een extra overleg plaatsgevonden waarin de OR vragen heeft gesteld en verduidelijking heeft gekregen. De OR heeft positief geadviseerd, en daarbij aandacht gevraagd voor duidelijke communicatie naar de betrokken medewerkers en het overige personeel.

Samenstelling OR

In 2022 zijn 2 OR-leden uit dienst gegaan, waaronder de voorzitter. Na een oproep onder de medewerkers zijn beide vacatures ingevuld zonder verkiezingen, aangezien bij beide vacatures sprake was van 1 aanmelding.

Na stemming door de OR-leden is de vice-voorzitter verkozen tot voorzitter. De rol van vice-voorzitter wordt roulerend per kwartaal ingevuld door de verschillende OR-leden.

Samenstelling OR

De OR bestaat per 31 december 2022 uit:

Nanoek Bos (voorzitter)	Miloud Ourahou
Anneke Haitjema	Sylvan Uljee
Babette de Wit-van Lieshout	Willemijn den Oudendammer
Jasper Vosbergen	

Sinds december 2022 wordt de rol van ambtelijk secretaris vervuld door 2 KWF'ers: Justine Kobus (WOR- specialist) en Tineke Geenen (secretaris). De OR raadpleegt met enige regelmaat 12 collega's ('Tweede Ring') om snel en laagdrempelig een bredere mening te krijgen.

3.7 Beoordelingscommissies

Bij KWF zijn er verschillende wetenschappelijke commissies. Onderzoeken aangevraagd in open calls worden beoordeeld door 2 commissies. De commissie Exploratie toetst aanvragen voor fundamenteel wetenschappelijke onderzoeken. De commissie Ontwikkeling & Implementatie toetst toegepast onderzoek waarbij doorontwikkeling van concrete toepassingen voor patiënt of publiek centraal staat. De commissie Ontwikkeling & Implementatie beoordeelt projectaanvragen niet alleen vanuit wetenschappelijk perspectief, maar ook vanuit het perspectief van patiënten, zorgverleners en andere relevante partijen.

In 2022 waren er 2 beoordelingsrondes binnen de 2 open calls:

- In de 1e ronde zijn 152 projectvoorstellen ingediend. Daarvan zijn er 40 gehonoreerd.
- In de 2e ronde zijn 160 projectvoorstellen ingediend. Daarvan zijn er 53 gehonoreerd.

De beoordelingscommissies Exploratie en Ontwikkeling & Implementatie bestaan uit 30 tot 40 leden uit verschillende onderzoeksexpertises/disciplines. Daarnaast is rekening gehouden met spreiding over de verschillende onderzoeksinstituten en de man-vrouw-verhouding.

Vast onderdeel van de commissie Ontwikkeling & Implementatie is de afvaardiging van de Patiënten Advies Commissie (PACO). De PACO bestaat uit ongeveer 35 actieve leden die zelf patiënt zijn (geweest). Zij beoordelen de aanvragen vanuit het patiëntenperspectief.

Beoordelingscommissie Exploratie

Prof. dr. M.H.G.P. Raaijmakers (voorzitter)
Prof. dr. M. Vermeulen (vicevoorzitter)

Beoordelingscommissie Ontwikkeling & Implementatie

Prof. dr. H.W. Nijman (voorzitter)
Prof. dr. H.W.M. van Laarhoven (vicevoorzitter)

KWF heeft in 2022 de ambitie om thematisch te gaan sturen verder geconcretiseerd door, naast de commissies voor de open calls, diverse financierings-

initiatieven te lanceren die aansluiten bij deze ambitie. In navolging hiervan zijn commissies aangesteld die specifiek gericht zijn op het beoordelen van deze

In 2022 waren de volgende commissies actief:

Commissie Infrastructuur

Voorzitter: Prof. dr. J. Gietema
Geen aanvragen

Commissie PoC

Voorzitter: Prof. dr. I. Bell
9 aanvragen, 4 gehonoreerd

Commissie SGI

Voorzitter: Prof. dr. L. de Vries
7 aanvragen, 4 gehonoreerd

Commissie Implementatie

Voorzitter: Prof. dr. H. Bloemendal
6 aanvragen, 3 gehonoreerd

Commissie PPS

Voorzitter: Prof. dr. C. Moons
27 aanvragen, 15 gehonoreerd

Themacall Palliatief

Voorzitter: Prof. dr. C. Ostgathe
8 aanvragen, 3 gehonoreerd

Themacall SMT

Voorzitter: Prof. dr. H. van Laarhoven
11 aanvragen, 4 gehonoreerd

initiatieven. De samenstelling van deze commissies kunnen per jaar verschillend zijn, aangezien de benodigde expertise afhankelijk is van het wisselende onderwerp. Hieronder valt bijvoorbeeld ook de al eerder aangestelde commissie infrastructuur die aanvragen toetst voor infrastructurele initiatieven die oncologisch onderzoek ondersteunen en mogelijk maken.

3.8 Vrijwilligersbeleid

KWF kan haar werk doen dankzij de inzet en steun van vrijwilligers. Tienduizenden mensen zetten zich jaarlijks belangeloos in voor KWF. Zij nemen een bijzondere plek in bij KWF. Via hun inzet tonen ze betrokkenheid bij onze missie, dragen ze bij aan onze financiële basis en creëren ze draagvlak én verbinding in de samenleving.

Onze vrijwilligers steunen ons op allerlei verschillende manieren. Het is maar net wat bij iemand past. Vrijwilligers helpen KWF bijvoorbeeld met de collecte, webcare, het plein van een middelbare school rookvrij maken of als patiënt die zijn/haar visie deelt of meehelpt met het beoordelen van projectaanvragen. Daarnaast starten veel actievoerders een (individuele) actie om fondsen te werven. Als waardering onderscheiden we onze collectanten bij een inzet van 10, 20, 30, 40 of 50 jaar met een pin of beeldje en een felicitatiebrief.

3.9 Publieksservice

Onze publieksservice is het eerste aanspreekpunt voor elk contact met KWF. 2022 was een druk jaar voor het Team Publieksservice. Er werden bijna 100.000 vragen en verzoeken ontvangen en behandeld. In 2021 waren dit er iets meer dan 92.000, een flinke stijging dus. Er was er een duidelijke verschuiving naar digitale dienstverlening. Er werden meer dan 55.000 e-mails en webformulieren behandeld (2021: 34.600), 28.000 telefoontjes beantwoord (2021: 36.000) en meer dan 13.000 poststukken verwerkt (2021: 18.800).

Klachten

In 2022 is het aantal klachten helaas gestegen: van 1676 in 2021 naar 2951 in 2022. De meeste klachten gingen - vergelijkbaar met eerdere jaren - over onze fondsenwervende activiteiten (93%). In 2022 hebben we ervoor gezorgd dat we de klachten die ons bereiken via telefonisch contact, gedetailleerder kunnen registreren. Mogelijk verklaart dat een deel van de stijging. Daarnaast bleken de meeste klachten betrekking te hebben op de nieuwe manier van collecteren (met een QR-code) en de nieuwe vorm van de actie Nederland Geeft Licht (waarbij men dit jaar een lichtje thuisgestuurd kreeg).

Jaartal	Klachten totaal	Klachten over fondsenwerving
2018	2036	1.424
2019	2854	2223
2020	1.985	1.661
2021	1.676	1.475
2022	2951	2746

4. Financiële verantwoording

4.1 Hoe wordt de geef-euro besteed?

KWF Jaarverslag 2022

KWF ondersteunt met haar activiteiten kanker-patiënten in elke fase van het leven. Mensen die nog geen kanker hebben, mensen die genezen zijn, maar ook mensen die niet meer beter worden. Om dit mogelijk te maken werven we fondsen. We streven ernaar een maximaal gedeelte van de opgehaalde euro te besteden aan onze doelstelling. Maar we maken ook kosten die niet direct worden besteed aan de doelstellingen, zoals kosten voor fondsenwerving en beheer & administratie.

Na aftrek van deze kosten blijft er een bedrag over voor besteding aan onze doelstellingen: Onderzoek & Implementatie, Stakeholders & Beïnvloeding en Speerpunten.

De totale geconsolideerde baten bedragen € 158,6 miljoen. Ten opzichte van de begroting 2022 is dit een toename van € 10,4 miljoen. De toename wordt onder andere veroorzaakt door de baten uit nalatenschappen, hogere baten uit PPS subsidies én hogere baten uit acties en fondsenwervende samenwerkingen. Zie voor nadere specificatie de jaarrekening 2022.

Het saldo van financiële baten en lasten bedraagt € 36,1 miljoen negatief. Hiervan bestaat een bedrag van € -32,9 miljoen uit ongerealiseerde koersresultaten.

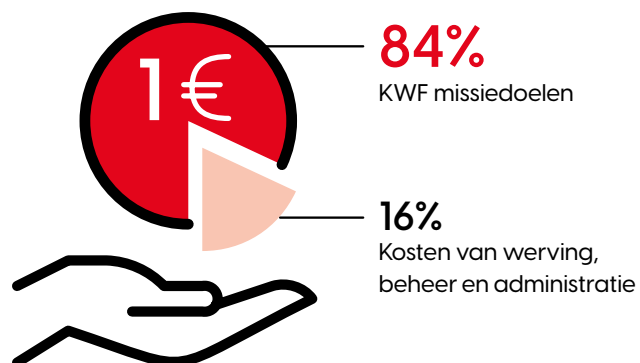
In 2022 waren de cijfers als volgt:

(in € miljoen)	2022	Begroting 2022	2021
Baten particulieren	127,6	122,5	130,9
Baten van bedrijven	5,0	5,0	4,9
Baten van loterijorganisaties	2,7	3,3	2,7
Baten van subsidies van overheden	10,7	8,8	4,8
Baten van andere organisaties zonder winststreven	12,6	8,6	4,2
Som van de geworven baten	158,6	148,2	147,5
Bijzondere baten en lasten	-	-	-0,1
Saldo financiële baten & lasten	-36,1	-	22,5
Totale baten	122,5	148,1	169,9
Lasten Werving	21,5	26,3	19,7
Lasten Beheer & administratie	3,8	4,0	4,6
Totaal lasten werving en Beheer & administratie	25,4	30,3	24,3
Beschikbaar voor doelstelling (o.b.v. geworven baten)	133,3	117,9	123,2
Besteed aan doelstelling:			
Onderzoek & Implementatie	93,8	93,7	100,2
Stakeholders & Beïnvloeding	11,6	13,2	8,3
Speerpunten	39,4	27,4	5,9
Totaal	144,8	134,2	114,4

De wervingslasten bedragen € 21,5 miljoen. Dit is € 4,7 miljoen (17,9%) lager dan begroot (€ 26,3 miljoen) voor 2022. Deze onderbesteding is voornamelijk veroorzaakt door de invloed van corona en lock downs in het begin van 2022. Het percentage wervingskosten in relatie tot de geworven baten is voor 2022 13,6% en begroot 2022 17,7%.

De lasten beheer & administratie bedragen € 3,8 miljoen, begroot was € 4 miljoen. Het percentage beheer & administratie in relatie tot de geworven baten is voor 2022 2,4% en begroot 2022: 2,7%.

In 2022 is er € 144,8 miljoen aan doelbesteding uitgegeven. Dit is € 10,5 miljoen meer dan begroot. Per saldo werd er in 2022 van iedere € 1 geworven geld, ruim 84,0 cent (2021: 83,5 cent) beschikbaar gesteld aan de KWF-missiedoelen. 16,0 cent (2021: 16,5 cent) is nodig voor de kosten van werving, beheer & administratie (totale lasten/totale baten). Deze berekening is gebaseerd op beschikbaar

voor doelstelling (besteed aan doelstelling in 2022 plus het financiële resultaat dat voor doelstellings-uitgaven gedoteerd of onttrokken is aan de bestemmingsreserve) in relatie tot de som van de geworven baten. Voor zogenoemde Fondsen op Naam geldt een bijzonderheid. De kosten van de KWF-organisatie komen niet ten laste van een Fonds op Naam.

4.2 Erkend goed doel

Als een van de eerste goede doelenorganisaties in Nederland kreeg KWF het keurmerk van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF). De normen voor de erkenningsregeling van het CBF zijn in 2018 aangepast. Sindsdien wordt voor de erkenning onderscheid gemaakt tussen verplichte normen en aandachtspunten. Tevens is er door CBF een erkenningspaspoort ontwikkeld. Dit paspoort geeft inzicht in de kerngegevens van de organisatie. In 2022 vond een hertoets plaats. Dit heeft geleid tot verlening van KWF's CBF-Erkenning.

4.3 Toelichting op de lasten

Eigen activiteiten doelbesteding

De salariskosten en kosten voor de werkplek van medewerkers die directe werkzaamheden verrichten voor de missiedoelen van KWF, worden verantwoord onder lasten doelbesteding.

Het snijvlak van werving en voorlichting

De lastenverdeling van campagnes vindt plaats op basis van het doel van de campagne: heeft de campagne een voorlichtend karakter, dan worden de lasten verantwoord onder doelbesteding, is het een campagne met voornamelijk een geef-vraag worden lasten verantwoord onder werving.

4.4 Reserves en vermogen

KWF had eind 2022 een bedrag van € 331,1 miljoen in effecten (met name obligaties, deposito's en aandelen) en liquide middelen. Een bedrag dat KWF voor het overgrote deel tijdelijk in beheer heeft, omdat het geld is toegewezen aan onderzoeksprojecten en financieringen met een langere looptijd.

Het vermogen bestond in 2022 grotendeels uit:

Uitkeringsverplichtingen (€ 298,2 miljoen)

Dit geld is toegewezen aan onderzoeksprojecten en (instellings)financieringen. Het bedrag van € 298,2 miljoen is inclusief de uitkeringsverplichting van het 5-jarige contract met het AVL waar ultimo 2022 2 jaar van resteert. Voorbeeld: Een goedgekeurd onderzoeksproject van 4 jaar kost € 500.000. Dit bedrag wordt uitgekeerd in delen, ofwel tranches. Als de 1e tranche € 200.000 bedraagt, houdt KWF € 300.000 tijdelijk in beheer om in de volgende tranches uit te betalen.

Overige bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen (€ 61,1 miljoen)

Dit is het geld waaraan al een bestemming is gegeven, maar waarvoor nog geen juridische verplichtingen bestaan. De reserve is bijvoorbeeld bestemd voor wetenschappelijk onderzoek, maar is nog niet toegewezen aan een specifieke universiteit, omdat de subsidieaanvraag nog in behandeling is.

Continuïteitsreserve (€ 45,2 miljoen)

Dit is een gebruikelijke reserve om tegenvallers en schommelingen in de baten op te vangen. Deze reserve voorkomt dat, bij tegenvallende baten, direct op de doelbestedingslasten bespaard zou moeten worden. In lijn met de handreiking Verantwoord Financieel beheer van Goede Doelen Nederland bepaalt KWF haar continuïteitsreserve op basis van de risicoanalyse, zoals verder toegelicht in 4.9, inclusief de inschatting van de potentiële financiële consequenties van de geïdentificeerde risico's. Zie de toelichting op de continuïteitsreserve in de jaarrekening voor het gehanteerde beleid ten aanzien van de hoogte van de reserve.

4.5 Liquiditeit en solvabiliteit

Liquiditeit geeft aan in welke mate KWF in staat is om aan haar kortlopende verplichtingen te voldoen, en wordt berekend door de vlottende activa te delen door de kortlopende schulden. Per balansdatum bedraagt de liquiditeitsratio van KWF 8,5. Wanneer de

effecten, welke dienen ter dekking van de reserves en langlopende schulden, buiten beschouwing worden gelaten betreft deze ratio 3,5.

Solvabiliteit betreft de verhouding tussen het eigen vermogen en het totale vermogen en laat zien in hoeverre KWF op de lange termijn aan haar schulden kan voldoen. Per balansdatum bedraagt de solvabiliteitsratio van KWF 26%. KWF had in 2022 geen externe financieringsbehoefte.

4.6 Beleggingen

Om haar doelstelling te kunnen realiseren, gaat KWF meerjarige verplichtingen aan voor financiering van wetenschappelijk onderzoek naar kanker. De toegezegde financieringen worden over een aantal jaren uitgekeerd. Om in de toekomst aan deze verplichtingen te kunnen voldoen, worden uit te keren gelden gereserveerd. Het vermogensbeheer wordt uitgevoerd door het bestuur. Hierin laat zij zich adviseren door haar fiduciair adviseur (IBS Capital Management BV) en de beleggingscommissie. Deze commissie ziet tevens toe op naleving van het beleggingsstatuut en bijhorend beleggingsbeleid.

De doelstelling van het beleggingsbeleid is om in elk geval op middellange termijn (3-5 jaar) de nominale waarde van het belegde vermogen, na kosten voor het beheer, in stand te houden. Daarnaast wordt getracht het vermogen zo veel als mogelijk te indexeren voor inflatie. KWF wenst een defensief

beleggingsbeleid te hanteren. Dit om grote verliezen in enig jaar te voorkomen.

KWF heeft het vermogensbeleid vastgesteld op basis van de Handreiking Verantwoord Financieel Beheer Goede Doelen van Goede Doelen Nederland, de brancheorganisatie van goede doelen. KWF belegt uitsluitend in landen, bedrijven of instellingen die als uitgangspunt het vermijden van ernstige schendingen van mensenrechten, ernstige vormen van kinderarbeid, dwangarbeid, milieuvervuiling en corruptie hanteren. Ook wordt betrokkenheid bij productie en levering van wapens uitgesloten. Vanuit de missie van KWF wordt noch direct, noch indirect belegd in bedrijven of instellingen die zich bezighouden met productie van tabak en alcohol, alsmede in bedrijven of instellingen die zich bezighouden met de handel in tabak en alcohol, voor zover deze artikelen elk voor zich meer dan 5% bijdragen aan de omzet van een dergelijke onderneming. De inzet van KWF zal, waar mogelijk, gericht zijn op een aandeel van 0%, ook bij handel. Daarnaast wordt door KWF niet belegd in aandelen van ondernemingen in de farmaceutische industrie.

In haar spaar- en beleggingsbeleid stelt KWF eisen aan de banken en beleggingsinstellingen waarmee zaken worden gedaan. De gelden die nodig zijn voor het dagelijkse beheer van KWF worden aangehouden op een rekening-courant bij een of meer Nederlandse grootbanken.

4. Financiële verantwoording

KWF Jaarverslag 2022

Zoals de Handreiking Verantwoord Financieel Beheer van Goede Doelen Nederland voorschrijft, rapporteert KWF over de resultaten van spaar- en/ of andere beleggingsvormen die zijn gerealiseerd in het verslagjaar en de 4 daaraan voorafgaande jaren.

Waarbij de als onderdeel van de beleggingsresultaten gerealiseerde en ongerealiseerde koersresultaten afzonderlijk worden vermeld. Zie onderstaande tabel met beleggingsresultaten.

Resultaat Beleggingen (enkelvoudige cijfers)

(in € duizend)		2022	2021	2020	2019	2018
	Rentebaten uit spaarrekeningen en deposito's	-294	-231	-152	55	172
	Rentebaten uit obligaties	1.626	1.706	1.953	2.645	1.918
	Rentebaten uit structured products	110	60	60	60	60
A	Subtotaal rentebaten en -lasten	1.443	1.535	1.861	2.760	2.150
B	Dividend	1.175	783	580	983	1.054
	Gerealiseerde koersresultaten	-5.103	1.324	-17.945	-104	-5.892
	Ongerealiseerde koersresultaten	-32.909	19.553	4.883	18.953	-145
	Overige resultaten (*)	8	4	13	302	4
C	Subtotaal (on)gerealiseerde koersresultaten	-38.003	20.881	-13.049	19.151	-6.033
A+B+C	Totaal financiële baten en lasten	-35.386	23.199	-10.608	22.894	-2.829
af:	Kosten beleggingen	-732	-678	-487	-441	-413
	Netto beleggingsresultaat	-36.117	22.521	-11.095	22.453	-3.242
	Gemiddeld belegd vermogen in jaar	341.242	342.299	332.274	336.354	342.629
	Rendement uit beleggingen	-10,6%	6,6%	-3,3%	6,7%	-0,9%
	Gemiddeld jaarlijks rendement in 5 jaar (%)	-0,3%				

Beleggingscommissie

De beleggingscommissie komt periodiek bijeen en spreekt over de verdeling van assets en de resultaten van de beleggingsportefeuille. Tevens houdt de commissie toezicht op naleving van het beleggingsstatuut. Daarbij is de doelstelling van beleggen: het in stand houden van het vermogen na kosten en zo veel als mogelijk indexeren voor inflatie.

Samenstelling beleggingscommissie

- De heer drs. G.J.F.M. (Gert-Jan) Janssen (lid RvT, voorzitter van de beleggingscommissie tot februari 2022)
- De heer drs. J.V. (Koos) Timmermans (lid RvT, voorzitter van de beleggingscommissie; sinds februari 2022)
- Mevrouw drs. M. (Mijke) van Ballegooijen (lid RvT; tot april 2022)
- De heer dr. C.B. (Bas) Leerink (Lid RvT)
- De heer dr. J.J. (Jaap) van Duijn
- De heer drs. M.R. (Mark) Glazener RO
- De heer drs. J.A. (Johan) van de Gronden

In 2022 heeft de heer G.J.F.M. (Gert-Jan) Janssen afscheid genomen als lid van de Raad van Toezicht en derhalve ook als lid van de Beleggingscommissie. Mevrouw M. (Mijke) van Ballegooijen heeft afscheid genomen als lid van de commissie.

Jaarlijkse audit

Opdracht tot controle op de jaarrekening is door de Raad van Toezicht verstrekt aan Mazars N.V. te Amsterdam. In 2022 vonden controles plaats onder

de verantwoordelijkheid van drs. M. van Dijk RA. Op basis van de genoemde controle heeft de accountant een oordeel gevormd over de getrouwheid van de jaarrekening en daarbij een goedkeurende controleverklaring verstrekt.

Bevindingen en aanbevelingen naar aanleiding van de controles zijn vastgelegd in de managementletter en het accountantsverslag aan de directie en de auditcommissie en door de accountant met hen besproken.

4.7 Informatiebeveiliging en privacy

De gegevens van medewerkers en relaties van KWF, zoals donateurs, vrijwilligers en onderzoekers, dienen te allen tijde adequaat te worden beschermd. Een onvoldoende beveiligde of onrechtmatige verwerking van persoonsgegevens kan ingrijpende gevolgen hebben voor zowel onze relaties als de KWF-bedrijfsvoering en kan leiden tot imagoschade en potentiële boetes.

Gezien dit belang heeft KWF een Privacy Officer en een Security Officer. Zij zijn belast met het waarborgen van de digitale en informatie-veiligheid en het naleven van privacywetgeving. Zowel de Privacy Officer als de Security Officer hebben een onafhankelijke positie binnen KWF en evalueren en scherpen processen en werkwijzen continu aan waar nodig.

De Privacy Officer zorgt voor de borging van gegevensbescherming in de gehele organisatie en in de contracten met leveranciers en samenwerkingspartners. Hiervoor werkt de Privacy Officer nauw samen met de Security Officer en Legal. In 2022 lag de focus opnieuw op het verder brengen van de implementatie van Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) binnen de ICT-systemen van KWF.

Bovendien stond het borgen van privacy bij nieuwe initiatieven en applicaties centraal. Leveranciersmanagement werd aangescherpt en awareness bleef een belangrijk onderwerp. Dit kwam onder andere terug in het onder de aandacht brengen van privacy- en informatiebeveiliging bij nieuwe medewerkers en het aanbieden van online modules in het Privacy & Security Awareness programma.

De Security Officer is belast met de bewaking van de processen, procedures en werkelijke implementatie van de beveiliging van de dataopslag en -verwerking binnen en van het ICT-landschap. De Security Officer analyseert de organisatie en het ICT-landschap van KWF en selecteert en implementeert maatregelen om mogelijk aanwezige risico's te mitigeren tot een acceptabel niveau. De focus qua werkzaamheden op informatiebeveiligingsgebied lag in 2022 op een aantal grote migratie- en verbeterprojecten. Deze zijn succesvol en veilig afgerond. Daarnaast was er aandacht voor het creëren van een hoog

informatiebeveiligingsniveau voor leveranciers en zijn er additionele beveiligingsafspraken met bedrijfskritieke leveranciers van KWF gemaakt. Verschillende groepen medewerkers kregen diverse trainingen en awareness-sessies gedurende het jaar. Hiermee is KWF zo goed mogelijk voorbereid op incidenten die mogelijk informatiebeveiliging gerelateerd zijn en voorkomt zij deze waar nodig.

4.8 Maatschappelijk verantwoord ondernemen

KWF is zich bewust van de maatschappelijke effecten van haar handelen. Door de branchevereniging Goede Doelen Nederland (GDN) is in samenwerking met MVO Nederland een 'stappenplan voor maatschappelijk verantwoord ondernemen' ontwikkeld. Belangrijke onderdelen zijn de richtlijnen voor maatschappelijk verantwoord inkopen en de Richtlijn Verantwoord Financieel Beheer, onder andere over verantwoord beleggen.

Zo heeft KWF bij het inkopen van producten en diensten niet alleen oog voor prijs en kwaliteit, maar ook voor duurzaamheid. Aan (potentiële) leveranciers wordt gevraagd wat ze op dit gebied realiseren. Voor duurzaam drukwerk is het FSC-keurmerk van belang. Dit garandeert dat de bossen, nodig om papier te produceren, op verantwoorde wijze worden beheerd. Onze mailingen en magazines zijn dan ook voorzien van dit keurmerk. Uiteraard maakt

KWF gebruik van duurzame energie. Bij de huisvesting voert KWF ook een Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen-beleid.

In haar spaar- en beleggingsbeleid stelt KWF eisen aan de banken en beleggingsinstellingen waarmee zaken wordt gedaan. Zoals beschreven in de alinea over beleggingen belegt KWF vanuit haar missie niet in instellingen die actief zijn in de productie en handel van tabakswaaren en de farmaceutische industrie. Daarnaast belegt KWF uitsluitend in landen, bedrijven of instellingen die als uitgangspunt het vermijden van ernstige schendingen van mensenrechten, ernstige vormen van kinderarbeid, dwangarbeid, milieuvervuiling en productie en levering van wapens en corruptie hanteren.

4.9 Kansen- en risicomanagement

KWF wil vanuit haar missie ambitieuze doelen realiseren in een dynamische en onzekere omgeving. Een goed ingericht en realistisch toegepast kansen- en risicomanagement draagt bij aan het vormen van een beeld van mogelijke gebeurtenissen of ontwikkelingen die gevolgen kunnen hebben voor het behalen van de missiedoelen, haar reputatie, de financiële positie of de continuïteit van KWF. KWF brengt deze risico's in kaart, valideert deze periodiek en formuleert mitigerende maatregelen en risico-eigenaren.

Kans en impact van de risico's bepalen welke mitigerende maatregelen nodig zijn om de risicobereidheid vast te kunnen stellen. Het

Risicomanagement team faciliteert dit proces van risicoanalyse, monitoring en management. De verantwoordelijkheid voor dit proces ligt bij het bestuur samen met het Kompas-team.

In 2022 zijn verdere stappen ondernomen om het kans- en risico control framework van KWF te evalueren, te verbeteren en een risicomanagement-cyclus te actualiseren en te implementeren.

Periodiek worden risico's en bijbehorende beheersmaatregelen uit de organisatie opgehaald en geactualiseerd. Deze worden besproken en gevalideerd door het Kompas-team en bestuur, en vastgelegd in een risicomatrix. Een top 15 á 20 risico's met een hoge kans- en/of impactscore worden gedurende het jaar nauwlettend gemonitord. Voor de overige risico's wordt een update opgenomen in de periodieke rapportages aan het Kompas-team en het bestuur.

De auditcommissie van de Raad van Toezicht beoordeelt jaarlijks de risico's, het risico control systeem en de risicobereidheid. Naar aanleiding hiervan wordt risicomanagement ook besproken in de Raad van Toezicht. Dit wordt vastgelegd in het verslag van de vergaderingen. Verdere borging binnen de organisatie door onder andere awareness onder de medewerkers en gerichte trainingen op risicomanagement aan het Kompas -team en ICT-leden heeft in 2022 extra aandacht gekregen. KWF onderscheidt 3 risicotypen: strategisch, financieel en operationeel.

Strategische risico's

Imago/reputatieschade wordt als grootste risico gezien voor de KWF-organisatie: goede doelen liggen immers altijd onder een vergrootglas. Imagoschade kan leiden tot een dalend donateursvertrouwen (met mogelijk als gevolg een dalend aantal donateurs), een dalend aantal erflaters en een dalend aantal mensen dat zich vrijwillig wil inzetten voor KWF. Dit zou kunnen betekenen dat er minder middelen beschikbaar zijn voor het realiseren van onze missiedoelen. Om dit risico te spreiden, zet KWF haar merk breed neer, pre-test zij campagnes, vindt spreiding en toetsing van activiteiten plaats en onderschrijft en leeft KWF diverse richtlijnen na (zie 4.1).

Na het 1e kwartaal zag KWF het risico met betrekking tot de COVID-19 pandemie afnemen: overheidsmaatregelen verdwenen, onderzoeksinstituten draaiden weer op volle bezetting en het actieseizoen ging weer van start. Het bestuur is verantwoordelijk voor de strategische doelen van KWF en daarmee het verantwoord omgaan met de strategische kansen en risico's die daaruit voortkomen.

Financiële risico's

Voorop staat het maximaal besteden van de aan KWF toevertrouwde middelen aan onze missie. Door een goede inrichting van processen en aanvullende richtlijnen zorgen we daarvoor. Juiste, doelmatige en doeltreffende uitgaven en bestedingen zijn daarbij

aandachtspunten. Het risico van contant geld is gereduceerd tot nul gezien er in 2022 is overgegaan op 100% digitaal collecteren.

KWF houdt een vermogensportefeuille aan om aan haar uitkeringsverplichtingen van toegezegde meerjaren onderzoeksfinanciering te kunnen voldoen. Dit vermogen wordt passief, defensief en op basis van het beleggingsstatuut beheerd.

Zoals besproken in 4.5 en 4.7 zijn ondernemingen in de farmaceutische industrie en ondernemingen die zich toeleggen op de productie van alcohol, tabak en wapens uitgesloten van beleggingen.

De beleggingscommissie ziet toe op naleving van dit statuut. Sinds 2021 is een fiduciair adviseur aangesteld. Zij adviseert KWF en haar beleggingscommissie periodiek over de vermogensportefeuille en effectuering van het beleggingsstatuut. Daarnaast is de fiduciair adviseur verantwoordelijk voor de aansturing van de verschillende vermogensbeheerders.

Om het risico van substantiële negatieve koersresultaten op te vangen, houdt KWF een bestemmingsreserve koersresultaten effecten aan. Hierbij streeft zij ernaar een maximaal verlies van 10% op de totale portefeuille in enig jaar op te kunnen vangen. Vanwege de sterk volatiele financiële markten, hield de beleggingscommissie in 2022 meerdere ingelaste vergaderingen en nam zij de nodige mitigerende maatregelen op de portefeuille.

Het verlies dat zich op alle assetcategorieën voordeed was, ondanks deze maatregelen, in 2022 12%. Om dit verlies op te vangen is de reserve koersresultaten effecten en daarnaast de continuïteitsreserve aangesproken.

De invloed van de oorlog en de sanctiemaatregelen tegen Rusland zorgen voor economische onzekerheid op de korte en mogelijk ook op de lange termijn. KWF houdt in de nabije toekomst rekening met eventuele negatieve impact op haar vermogensportefeuille. KWF's aandelenmandaat laat geen directe belangen in bedrijven uit Rusland zien. Ditzelfde geldt voor haar bedrijfsobligatie- en staatsobligatiemandaat. In de asset categorie "alternatieven" heeft KWF een zeer geringe, indirecte exposure naar Rusland en Oekraïne.

Daarnaast volgt KWF het sentiment in de maatschappij nauwlettend en houdt rekening met aanpassing van marketing- en fondsenwervende acties. KWF heeft de afgelopen jaren bewezen over afdoende reserves te beschikken en daarbij ook wendbaar genoeg te zijn om tijdig op economische tegenslagen in te kunnen spelen. Net als tijdens de coronacrisis zal KWF mitigerende maatregelen nemen op de lastenontwikkeling, wanneer de economische situatie hier aanleiding toe geeft. Dit betekent in het slechtste scenario dat financieringsrondes later of minder vaak plaatsvinden of in hoogte zullen worden bijgesteld. KWF zal al het mogelijke doen om de effecten

van eventueel minder beschikbare middelen voor toekenningen aan onderzoeken zo veel mogelijk te beperken.

KWF monitort continu of haar kritische bedrijfsprocessen effectief en efficiënt zijn. De financiële beheersing is gericht op budgetbewaking en KWF stuurt op fluctuaties in baten en lasten waaronder de financiering van onderzoeksprojecten. Daarnaast is er sprake van een formeel proces van goedkeuring van onderzoeksaanvragen en toekenningen. Vast onderdeel van de interne beheersorganisatie zijn mitigerende maatregelen omtrent (financiële) fraude en de betrouwbaarheid van de interne en externe financiële verslaggeving. Functiescheiding en vier-ogen-principe worden toegepast waar nodig, de autorisatiematrix wordt periodiek gevalideerd en (interne) audits worden naar behoefte uitgevoerd. Naleving van de relevante wet- en regelgeving wordt geborgd vanuit de Finance cirkel. Complexe toerekenings- en waarderingsvraagstukken worden in multidisciplinaire teams behandeld en desgewenst getoetst bij onze accountant. Ten aanzien van belastingvraagstukken laat KWF zich bijstaan door externe adviseurs en naleving van de richtlijnen en handreikingen van Goede Doelen Nederland wordt jaarlijks getoetst door het Centraal Bureau Fondsenwerving ten behoeve van het CBF-keurmerk.

Op basis van de risicoanalyse adviseert de Finance cirkel over de aan te houden continuïteitsreserve.

De continuïteitsreserve wordt qua omvang zodanig ingericht dat de financiële (rest)risico's kunnen worden opgevangen.

Operationele risico's

De interne data en de data van relaties van KWF als donateurs, vrijwilligers en onderzoekers, dient te allen tijde adequaat te worden beschermd.

Een onvoldoende beveiliging of onrechtmatige verwerking van persoonsgegevens kan ingrijpende gevolgen hebben voor zowel onze relaties, als de KWF-bedrijfsvoering en kan leiden tot imagoschade en potentiële boetes.

Om genoemde risico's te mitigeren heeft KWF, zoals besproken in 4.6, een Privacy Officer en een Security Officer belast met het waarborgen van deze veiligheid en het naleven van privacywetgeving. De Privacy Officer zorgt voor de borging van gegevensbescherming in processen en procedures. Zowel de Privacy Officer als de Security Officer hebben een onafhankelijke positie binnen KWF en een directe escalatielijn naar het bestuur.

De operationele risico's zijn vastgelegd in de eerdergenoemde risicomatrix en de uiteindelijke keuzes worden bepaald door de risicobereidheid.

Operationele risico's die na het nemen van beheersmaatregelen nog steeds de risicobereidheid overstijgen, worden geëscaleerd naar het bestuur. Zowel de cirkel Legal, Risk & Compliance als de cirkel Finance ondersteunen in het uitvoeren van risicoanalyses met bijbehorende mitigerende maatregelen.

Daarnaast besteedt KWF ruime aandacht aan het onderwerp integriteit: zij heeft een KWF-Gedragscode geïmplementeerd, heeft een meldpunt voor integriteitsschendingen, er zijn vertrouwenspersonen en ook 2 integriteitsfunctionarissen.

4.10 Communicatie met belanghebbenden

Om zo veel mogelijk impact te maken, wil KWF zo veel mogelijk mensen aan haar missie verbinden en communiceert zij naar 17 miljoen Nederlanders over onze investeringen in preventie, in betere

behandelingen en steeds betere zorg voor (ex)patiënten en hun naasten. KWF is actief in maatschappelijke discussies, agendeert belangrijke onderwerpen en voert een actief persbeleid.

Donateurs ontvangen nieuwsbrieven en er is telefonisch contact om ze op de hoogte te houden

van ontwikkelingen op het gebied van preventie, onderzoek en behandeling.

Via social media als Twitter, Facebook (meer dan 200.000 volgers), Instagram en LinkedIn bedient KWF 7 dagen per week, 24 uur per dag, specifieke doelgroepen met nieuws, patiëntenverhalen en (internationale) ontwikkelingen.

Communicatie met belanghebbenden	Strategische focus	Hoe we communiceren?
Donateurs	Vergroten betrokkenheid	• Direct mailings • Online nieuwsbrieven • Social media • Eindejaarsbedankvideo
Wetenschappers	Onderzoek gericht op impact en doorbraak	• Online nieuwsbrieven • Communicatie over toekenningsproces • 1-1 Voortgangs-/evaluatiegesprekken
Patiënten en naasten	Regie over eigen leven en zorg	• Gerichte patiëntencommunicatie • Samenwerking via partnerorganisaties NFK, Kanker.nl, IPSO
Zorgprofessionals	Kwaliteit van zorg op de eerste plaats	• Persoonlijke relaties • Netwerkpartnerships
Partners/bedrijven	Faciliteiten van acties en samenwerking op maat	• Persoonlijke relaties • Nieuwsbrief + activiteiten Zakenvrienden
Medewerkers	Betrekken bij organisatieontwikkelingen, verbinden met collega's	• Maandelijks online bijeenkomst Maandaftrap • Video updates directie • Intranet
Vrijwilligers	Ondersteuning fondsenwerving	• Online nieuwsbrieven • Collectebijeenkomsten • Actieplatform • Persoonlijk telefonisch contact via Servicepunt Vrijwilligers
Samenleving	Vergroten bekendheid, betrokkenheid en actiebereidheid	• Publiekscommunicatie • PR & Voorlichting • Website en social media • Persoonlijk contact via Publieksservice

4.11 Begroting 2023

De in december 2022 door de Raad van Toezicht goedgekeurde begroting 2023 sluit met een negatief saldo van € 3,7 miljoen. De belangrijkste verklaring hiervoor is dat een deel van het financieel positief resultaat van de jaren 2020 en 2021 ingezet wordt voor financiering van onderzoek in 2023 en verder. Dat wil zeggen dat er in 2023 doelbestedingen zijn begroot die vanuit de bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen gefinancierd worden.

KWF's ambitie is vastgelegd in Ambitie2030. Hierin zijn de 4 missiedoelen (zie hoofdstuk 1) vastgelegd. Ondanks de invloed van 2 coronajaren, is KWF's missie en ambitie voor 2030 ongewijzigd. Wél leert de ervaring dat verdere verfijning van de wijze waarop deze ambitie bereikt wordt, moet plaatsvinden. Dit geldt zowel voor de strategie op het gebied van fondsenwerving als op het gebied van financiering. Bij fondsenwerving moet meer aandacht komen voor verdere doelgroepsegmentatie, datadriven marketing en innovatieve proposities.

Bij financiering van onderzoek moet ingezet worden op verschuiving naar meer doelgerichte langere termijn financiering van onderzoek.

Daarnaast is er behoefte aan meer investering in betere kwaliteit van leven van (ex)kankerpatiënten en hun naasten en investering in de laatste levensfase).

Begroting 2023

(in € duizend)	Begroot 2023
Baten	
Baten van particulieren en bedrijven	120.549
Baten van loterijorganisaties	3.303
Baten van subsidies van overheden	8.500
Baten van andere organisaties zonder winststreven	17.718
Som van de baten	150.070
Lasten	
Besteed aan doelstellingen	123.619
Wervingskosten	26.308
Kosten beheer en administratie	3.855
Som van de lasten	153.782
Saldo voor financiële baten en lasten	-3.713
Saldo financiële baten en lasten	15-
Saldo van baten en lasten	-3.728

Jaarrekening 2022

Geconsolideerde balans per 31 december 2022 (na bestemming saldo baten en lasten)

(in € duizend)

Activa				31-12-2022			31-12-2021
Immateriële vaste activa	(1)	1.759			2.885		
Materiële vaste activa	(2)	4.836			5.135		
Financiële vaste activa	(3)	147			165		
				6.742			8.185
Vorderingen en overlopende activa	(4)			75.474			50.961
Effecten	(5)			238.811			272.671
Liquide middelen	(6)			92.268			94.160
Totaal activa				413.295			425.977
Passiva				31-12-2022			31-12-2021
Reserves en fondsen							
Reserves							
Continuïteitsreserve	(7)	45.200			23.357		
Bestemmingsreserves	(8)	49.290			120.100		
			94.490			143.457	
Fondsen							
Bestemmingsfondsen	(9)		11.817			10.475	
				106.307			153.932
Voorzieningen	(10)			2.058			2.025
Langlopende schulden	(11)			256.867			167.002
Kortlopende schulden	(12)			48.063			103.018
Totaal passiva				413.295			425.977

Geconsolideerde staat van baten en lasten 2022

(in € duizend)

Baten		Werkelijk 2022	Begroot 2022	Werkelijk 2021
Baten van particulieren	(13)	127.642	122.473	130.900
Baten van bedrijven	(14)	5.038	4.969	4.929
Baten van loterijorganisaties	(15)	2.703	3.338	2.660
Baten van subsidies van overheden	(16)	10.670	8.830	4.756
Baten van andere organisaties zonder winststreven	(17)	12.561	8.550	4.218
Som van de baten		158.613	148.159	147.462
Lasten				
<i>Besteed aan doelstellingen</i>				
Onderzoek & Implementatie	(18)	93.758	93.700	100.192
Stakeholders & Beïnvloeding	(19)	11.610	13.167	8.261
Speerpunten	(20)	39.402	27.357	5.925
		144.770	134.224	114.378
Wervingskosten	(21)	21.547	26.253	19.657
Kosten beheer en administratie	(22)	3.804	4.043	4.628
Som van de lasten		170.120	164.521	138.663
Saldo voor bijzondere & financiële baten en lasten		-11.507	-16.361	8.799
Bijzondere baten en lasten	(23)	-	-	90-
Saldo financiële baten en lasten	(24)	-36.117	-15	22.521
Saldo van baten en lasten		-47.625	-16.376	31.230
Bestemming saldo van baten en lasten 2022				
Toevoeging / onttrekking aan:				
Continuïteitsreserve		21.843	-	-
Bestemmingsreserves		70.810-	-16.376	39.540
Bestemmingsfondsen		1.343	-	-8.310
		-47.625	-16.376	31.230

Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2022

(in € duizend)

			2022			2021
Bedrijfsresultaat			-47.625			31.320
Aanpassing voor:						
• Afschrijvingen		1.510			1.579	
• Effecten		33.861			-40.043	
• Voorziening		33			1.384	
• Verandering in werkkapitaal:						
* Toename vorderingen	-24.513			3.235		
* Afname kortlopende schulden	2.205			-5.119		
		-22.308			-1.884	
			13.096			-38.964
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			-34.529			-7.644
Betalingen uit hoofde van uitkeringsverplichtingen (lang en kort)	32.704			-574		
		32.704			-574	
Kasstroom uit operationele activiteiten			-1.825			-8.218
Investerings in activa		-85			-62	
Desinvesterings in activa		-			-	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			-85			-62
Bijzondere Baten & Lasten		-			-90	
Afname financiële vaste activa		18			20	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			18			-70
Netto kasstroom			-1.892			-8.349
Koers- en omrekenverschillen op geldmiddelen			-1			-2
Mutatie liquide middelen			-1.892			-8.351
Liquide middelen						
Per 1 januari			94.160			102.510
Per 31 december			92.268			94.160
Mutatie liquide middelen			-1.892			-8.351

Algemeen

KWF Kankerbestrijding is een stichting, gevestigd aan de Delflandlaan 17 in Amsterdam. De stichting staat bij de KvK ingeschreven onder KVK-nummer 41197125.

Sinds haar oprichting in 1949 ondersteunt Stichting Koningin Wilhelmina Fonds voor de Nederlandse Kankerbestrijding (hierna KWF) met haar activiteiten kankerpatiënten in elke fase van het leven. Voor mensen die nog geen kanker hebben, maar ook mensen die niet meer beter worden.

Dit zijn onze 4 kerndoelen:

- We voorkomen kanker daar waar we weten dat het kan.
- We bevorderen dat alle vormen van kanker beter behandelbaar zijn.
- We zetten ons in voor een betere kwaliteit van leven voor (ex)kankerpatiënten én hun naasten.
- We doen er alles aan om te zorgen dat kankerpatiënten ook in hun laatste levensfase worden omringd met goede zorg.

De organisatievorm van KWF is gebaseerd op holacratistische principes: werken in zelforganiserende, multidisciplinaire teams, zogeheten cirkels. Hierbij staan onze doelen en speerpunten centraal. De organisatie heeft 5 expertisecirkels die als thuisbasis voor werknemers fungeren:

- Onderzoek & Implementatie
- Stakeholders & Beïnvloeding

- Customer Journeys
- Finance, Information & Legal
- Mens & Organisatie

Vanuit deze expertisecirkels worden medewerkers in multidisciplinaire teams ingezet ten behoeve van de speerpunten.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslagperiode van een jaar. Het boekjaar valt samen met het kalenderjaar.

Consolidatie

De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van KWF en andere stichtingen waarover overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend en een economische verbinding bestaat. Consolidatie vindt plaats volgens de integrale methode. In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd.

In de consolidatie zijn voor 100% opgenomen:

- Stichting Koningin Wilhelmina Fonds voor de Nederlandse Kankerbestrijding, gevestigd te Amsterdam, met als statutair doel: De bestrijding van kanker. Het bevorderen van draagvlak in de maatschappij op het gebied van de kankerbestrijding. Het aantrekken van middelen, alsmede het beheren en besteden van gelden

welke aan de stichting zijn geschonken. Financiële steun te verlenen aan personen, rechtspersonen, instellingen en organisaties in binnen- en buitenland, die zich bezighouden met de bestrijding van kanker en met bestuurders de heer drs. J.A. van de Gronden en mevrouw prof. dr. C.H. van Gils.

- Stichting Antoni van Leeuwenhoek Foundation (voorheen Stichting NKI-AVL Fonds), gevestigd te Amsterdam, met als statutair doel: Door structurele fondsenwerving op het gebied van kankeronderzoek bijdragen aan de bestrijding van kanker en met bestuurders de heer prof. dr. R. Medema, de heer prof. dr. J.H.F. Falkenburg en de heer J.B. Brand.
- Stichting Kanker.nl, gevestigd te Amsterdam, met als statutair doel: Een leidend platform rondom kanker met betrouwbare informatie, digitale voorzieningen en bevordering zelfmanagement voor de (ex) kankerpatiënt en naasten en met de heer W.A.C. Fentener van Vlissingen als bestuurder.
- Stichting KWF Loterijen, gevestigd te Amsterdam, met als statutair doel: Het organiseren van loterijen en de opbrengsten ten goede te laten komen aan enig algemeen belang. In deze stichting vonden de afgelopen jaren geen activiteiten plaats en deze is per 1 juli 2022 ontbonden.

Grondslagen voor de verslaglegging

Toegepaste standaard

De jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving en specifiek RJ 65O Fondsenwervende Organisaties.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een

vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de stichting.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten

en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Bijzondere waardeverminderingen

Voor de vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort.

Een bijzonder waardeverminderingsverlies wordt direct als een last verwerkt in de winst- en verliesrekening. Indien wordt vastgesteld dat een in het verleden verantwoorde bijzondere waardevermindering niet meer bestaat of is afgenomen dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten in de jaarrekening omvatten investeringen in aandelen, derivaten, alternatieven, obligaties en overige beleggingen, overige vorderingen, geldmiddelen, leningen, overige financieringsverplichtingen, crediteuren en overige te betalen posten.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. De grondslagen voor de waardering van deze posten na eerste opname worden per post vermeld.

In 2022 maakte KWF gebruik van een fiduciair adviseur en verschillende vermogens-beheerders die conform beleggingsstatuut, beleggingsbeleid en een mandaat KWF's vermogen defensief en met een laag risico beheren. Het beleggingsstatuut kent verschillende uitsluitingen (als onder andere wapenindustrie, alcohol, farma en tabak), passend bij KWF's maatschappelijke verantwoordelijkheid.

(Im)materiële vaste activa

De immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs bestaat uit de verkrijgingsprijs en overige externe kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de kostprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op vooruitbetalingen op immateriële en materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd, indien zij de gebruiksduur van het object verlengen. Periodiek groot onderhoud wordt volgens de componentenbenadering geactiveerd. Hierbij worden de totale uitgaven toegewezen aan de samenstellende delen.

Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde. Voor de afschrijvingsduur zie de toelichting.

Vorderingen

Vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingen-verliezen. De geamortiseerde kostprijs is nagenoeg gelijk aan de nominale waarde als er geen sprake is van transactiekosten en (dis)agio. Bij deze eerste verwerking worden de vorderingen opgenomen tegen reële waarde.

Financiële vaste activa en effecten

Aandelen, alternatieven en obligaties worden tegen reële waarde (beurskoers) gewaardeerd.

De gerealiseerde waardeverschillen bij verkoop alsmede de niet-gerealiseerde waardeverschillen per balansdatum worden verantwoord onder de opbrengst beleggingen in de staat van baten en lasten.

Derivaten worden gewaardeerd op reële waarde, te weten de beurswaarde of als die er niet is, de waarde die wordt bepaald met behulp van marktconforme waarderingmodellen of op basis van een marktopgave. Andere waarderingmodellen en veronderstellingen zouden tot andere schattingen kunnen leiden.

Behalve de (hypothecaire) leningen staan alle financiële vaste activa en effecten ter vrije beschikking.

Effecten Fondsen op Naam

Deze fondsen worden aangehouden in het kader van de doelstelling en beheerd in overleg of volgens afspraak met de stichters/schenkers van de fondsen. Effecten worden gewaardeerd tegen reële waarde (beurskoers) met verwerking van waardewijzigingen in de staat van baten en lasten.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden.

Reserves en fondsen

De reserves en fondsen van de stichting worden ingedeeld in verschillende reserves en fondsen.

Continuïteitsreserve

Een continuïteitsreserve wordt gevormd voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat KWF ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. In lijn met de Handreiking Verantwoord Financieel Beheer van Goede Doelen Nederland wordt de hoogte van de continuïteitsreserve bepaald op basis van een risicoanalyse, inclusief de inschatting van de potentiële financiële consequenties van de geïdentificeerde risico's.

Bestemmingsreserves

Aan deze van het vermogen afgezonderde reserves is door de directie van de stichting onder goedkeuring van de Raad van Toezicht een in de jaarrekening omschreven bestedingsmogelijkheid gegeven. Deze ligt in het verlengde van de doelstelling van de stichting.

Bestemmingsreserve koersresultaten effecten

Voor positief (on)gerealiseerde koersresultaten op effecten per ultimo boekjaar is een bestemmingsreserve gevormd. Per ultimo boekjaar worden positief (on)gerealiseerde koersresultaten toegevoegd aan de bestemmingsreserve. Negatief (on)gerealiseerde koersresultaten worden ten laste

gebracht van de bestemmingsreserve voor zover er een saldo is. Een positief saldo per ultimo boekjaar op deze reserve is vrij uit te keren.

Bestemmingsfondsen

Indien door derden aan een deel van de gedoneerde gelden een specifieke besteding is gegeven, wordt het nog niet bestede deel daarvan aangemerkt als 'bestemmingsfonds'. Bestemmingsfondsen onderscheiden zich van bestemmingsreserves doordat niet het bestuur, maar een derde een bestemming aan de middelen heeft gegeven.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Indien het effect van tijdswaarde van geld materieel is, wordt de voorziening gewaardeerd tegen

de contante waarde van de uitgave die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen.

Schulden en verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode.

De geamortiseerde kostprijs is nagenoeg gelijk aan de nominale waarde als er geen sprake is van transactiekosten en (dis)agio. Bij deze eerste verwerking worden de schulden en verplichtingen opgenomen tegen reële waarde. Aangegane verplichtingen uit hoofde van financiering, project-, programma- en persoonsgebonden- financiering wetenschappelijk onderzoek, die vervallen na 1 jaar, worden gepresenteerd onder de langlopende schulden.

Aangegane verplichtingen uit hoofde van financiering, project-, programma- en persoonsgebonden- financiering wetenschappelijk onderzoek, die vervallen binnen 1 jaar, worden gepresenteerd onder de kortlopende schulden.

Leasing

De organisatie kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een lease-overeenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg

geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele lease. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm.

Operationele lease

Als de organisatie optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Leasebetalingen inzake de operationele lease worden lineair over de leaseperiode ten laste van de staat van baten en lasten gebracht.

Grondslagen voor de staat van baten en lasten

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen baten en lasten over het jaar.

Baten

Baten worden in beginsel toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Wanneer niet kan worden vastgesteld op welk jaar de baten betrekking hebben worden deze verantwoord in het jaar waarin de betreffende gelden worden ontvangen. In het geval een toegezegde bijdrage onvoorwaardelijk contractueel is vastgelegd wordt deze verantwoord in het jaar waarin de betreffende vastlegging heeft plaatsgevonden.

Nalatenschappen

Nalatenschappen worden als baten verantwoord in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Indien voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten worden ontvangen voordat de betreffende nalatenschap als bate verantwoord is, worden deze verantwoord onder de voorzieningen.

Vruchtgebruik

Vruchtgebruik wordt gewaardeerd als de vruchtgebruiker niet mag interen, vervreemden en beleggen. De organisatie heeft beschikkingsmacht over het verkregen actief en het is waarschijnlijk dat er toekomstige economische voordelen aan de organisatie zullen toevloeien. Indien de vruchtgebruiker recht heeft op interen, vervreemden of beleggen vindt waardering plaats op het moment dat het vruchtgebruik is geëindigd en is aangegroeid tot volle eigendom bij de organisatie. Het vruchtgebruik is gewaardeerd op basis van de laatst bekende gegevens.

Jaarlijks kan het (vrucht)gebruik vermogen wijzigen en deze mutaties lopen via het resultaat.

Subsidies van overheden

Subsidies van overheden die afhankelijk zijn gesteld van besteding aan een specifieke doelstelling worden ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht

in hetzelfde jaar als deze bestedingen in de staat van baten en lasten zijn verantwoord.

Giften in natura

Giften in natura worden gewaardeerd tegen de reële waarde in Nederland indien deze een materiële omvang hebben. Het gaat daarbij om goederen of diensten die tegen geld waardeerbaar zijn.

Lasten

Lasten worden in beginsel toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Besteed aan doelstelling

De financieringsverplichtingen, de verplichtingen voor wetenschappelijke onderzoeksprojecten en -programma's en de verplichtingen voor persoonsgebonden wetenschappelijke financiering worden voor de gehele looptijd als besteding verantwoord in het jaar waarin het besluit is genomen en de financieringsontvanger schriftelijk van de financieringstoekenning op de hoogte is gesteld.

Uitvoeringskosten eigen organisatie

De uitvoeringskosten eigen organisatie worden toegerekend aan de doelstelling, de werving van baten of beheer en administratie op basis van de geschatte tijdsinzet van het personeel. De kosten van beheer en administratie zijn die kosten die de organisatie maakt in het kader van de (interne) beheersing en administratievoering en die niet

worden toegerekend aan de doelstelling of de werving van baten.

Lonen en salarissen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het bedrijfstakpensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat.

Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen.

Voor een op balansdatum bestaand overschot bij het pensioenfonds wordt een vordering opgenomen als de onderneming de beschikkingsmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar de onderneming zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Kostentoerekening

Doelbesteding maakt in het kader van het realiseren van haar doelstellingen gebruik van communicatie met de achterban waarvoor ook massacommunicatie door werving wordt ingezet. Met de bestedingen van werving wordt - naast het primaire doel "genereren van opbrengsten" - dus ook een directe bijdrage geleverd aan de inhoudelijke doelstellingen van de organisatie. De geefvraag - in welke vorm dan ook - wordt inhoudelijk geladen door middel van voorlichtingsboodschappen en leidt in algemene zin tot bewustwording bij het publiek.

Financiële baten en lasten

De gerealiseerde en ongerealiseerde koersresultaten worden in het desbetreffende boekjaar opgenomen in de staat van baten en lasten. Dividenden worden verantwoord in het boekjaar waarin zij betaalbaar worden gesteld. De rentebaten worden verantwoord in het boekjaar waarop zij betrekking hebben. De met de beleggingen gemoeide kosten worden afzonderlijk verantwoord onder kosten beleggingen in de staat van baten en lasten.

Kasstroomoverzicht

Kasstroomoverzicht is op basis van de indirecte methode opgesteld.

Toelichting op de geconsolideerde balans

KWF Jaarverslag 2022

Activa

Immateriële vaste activa (1)

De immateriële vaste activa zijn nodig voor de bedrijfsvoering. De specificatie van deze post over 2022 is als volgt:

(in € duizend)	Licenties	Websites	Financieel systeem	Datawarehouse	CRM Systeem	Totaal
Verkrijgingsprijs per 1 januari 2022	73	3	1.921	2.326	2.508	6.831
Cumulatieve afschrijvingen en overige waarde vermindering per 1 januari 2022	-73	-3	-1.014	-1.359	-1.498	-3.946
Boekwaarde per 1 januari 2022	-	-	907	967	1.010	2.885
Investeringskosten	-	-	-	-	-	-
Herrubricering	-	-	-	-	-	-
Desinvesteringen	-	-	-	-	-	-
Afschrijvingen	-	-	-320	-388	-418	-1.126
Afschrijvingen desinvesteringen	-	-	-	-	-	-
Cumulatieve afschrijvingen herrubricering	-	-	-	-	-	-
Boekwaarde per 31 december 2022	-	-	587	580	592	1.759
Verkrijgingsprijs per 31 december 2022	73	3	1.921	2.326	2.508	6.831
Cumulatieve afschrijvingen	-73	-3	-1.334	-1.746	-1.916	-5.072
Boekwaarde per 31 december 2022	-	-	587	580	592	1.759

Implementatiekosten (van Websites, Financieel systeem, Datawarehouse en het CRM- systeem) en kosten voor licenties worden gewaardeerd tegen aanschafwaarde. De geactiveerde kosten worden in 6 jaar volgens het lineaire systeem afgeschreven vanaf de maand van oplevering en met restwaarde nul.

Materiële vaste activa (2)

De materiële vaste activa zijn nodig voor de bedrijfsvoering met uitzondering van de onroerende goederen uit erfstellingen.

De specificatie van deze post over 2022 is als volgt:

(in € duizend)	Kantoorpand Delflandlaan	Computer configuratie	Transport middelen	Inventaris	Activa in ontwikkeling	OG uit erfstellingen	Totaal
Verkrijgingsprijs per 1 januari 2022	6.400	647	25	350	-	380	7.802
Cumulatieve afschrijvingen en overige waarde vermindering per 1 januari 2022	-2.043	-447	-10	-167	-	-	-2.667
Boekwaarde per 1 januari 2022	4.357	200	15	183	-	380	5.135
Investerings	-	85	-	-	-	-	85
Herrubricering	-	-	-	-	-	-	-
Desinvesteringen	-	-	-	-	-	-	-
Afschrijvingen	-233	-97	-5	-49	-	-	-384
Afschrijvingen desinvesteringen	-	-	-	-	-	-	-
Boekwaarde per 31 december 2022	4.125	188	9	134	-	380	4.836
Verkrijgingsprijs per 31 december 2022	6.400	732	25	350	-	380	7.887
Cumulatieve afschrijvingen	-2.276	-544	-15	-216	-	-	-3.051
Boekwaarde per 31 december 2022	4.125	188	9	134	-	380	4.836

Het pand aan de Delflandlaan te Amsterdam is gewaardeerd tegen de aanschafwaarde in 2003 van € 5,0 miljoen vermeerderd met de verbouwingskosten van € 1,4 miljoen. De oorspronkelijke aanschafwaarde wordt in 40 jaar met 2% per jaar afgeschreven naar een restwaarde van 20%. De verbouwingen worden met 10% per jaar afgeschreven naar een restwaarde nul. Het pand

staat niet op eigen grond, jaarlijks wordt erfpacht betaald aan de Gemeente Amsterdam. Het pand is verzekerd tegen herbouwwaarde voor een bedrag van € 9,1 miljoen.

De computerconfiguratie wordt afgeschreven in vier jaar met restwaarde nul. De inventaris wordt afgeschreven in 5 tot 10 jaar met restwaarde nul.

De transportmiddelen worden in vier jaar met een restwaarde van 20% afgeschreven. De vaste activa zijn eind 2022 beoordeeld en er hebben zich, behalve enkele desinvesteringen, geen bijzondere waardeverminderingen voorgedaan.

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd, indien zij de gebruiksduur van het object verlengen.

De post onroerende goederen uit erfstellingen bestaat uit diverse panden en landerijen verkregen uit nalatenschappen die niet direct kunnen worden verkocht vanwege verplichtingen die KWF heeft meegekregen bij de verkrijging ervan. Deze onroerende goederen zijn gewaardeerd tegen 95% van de laatst bekende taxatiewaarde.

Financiële vaste activa (3)

De specificatie van deze post over 2022 is als volgt:

(in € duizend)	Stand per 1-1-2022	Storting	Waarde- vermindering	Aflossing	Stand per 31-12-2022
Hypothecaire leningen	122	-	-	-	122
Overige Leningen	43	-	-	-18	25
Kapitaalbelang INZET	-	210	-210	-	-
Totaal	165	210	-210	-18	147

De (hypothecaire) leningen zijn verstrekt aan (niet aan KWF verbonden) personen en zijn ontstaan uit schenkingen of nalatenschappen van derden. Deze zijn nodig voor aanwending in het kader van doelstelling op termijn.

Het kapitaalbelang in Coöperatieve INZET I U.A. betreft een in 2019 opgericht investeringsfonds voor ondernemingen die met zorginnovaties een positieve bijdrage leveren aan de levenskwaliteit van langdurig zorgbehoevenden. KWF heeft sinds de oprichting €0,4 miljoen aan kapitaal gestort. Ultimo 2022 heeft, net als in voorgaande jaren, een impairment test plaatsgevonden.

Vorderingen en overlopende activa (4)

De specificatie van deze post over 2022 is als volgt:

(in € duizend)	31 december 2022	31 december 2021
Erfstellingen en legaten	47.691	34.661
Vordering nog af te wikkelen Vruchtgebruik	2.475	2.905
Stichting Fight Cancer	3.236	2.205
Vriendenloterij	1.038	1.099
Nog te ontvangen PPS toeslag	13.888	6.141
Toegezegde bijdragen	2.528	-
Overige te ontvangen en vooruitbetaalde posten	4.618	3.949
Totaal	75.474	50.961

De overige vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd van korter dan 1 jaar met uitzondering van de vordering nog af te wikkelen vruchtgebruik. Van deze vordering kan de looptijd niet met zekerheid worden vastgesteld. De vorderingen uit hoofde van toegezegde schenkingen betreffen voor € 1 miljoen vorderingen met een looptijd langer dan 1 jaar maar korter dan 5 jaar. De stijging van de vordering van nog te ontvangen PPS toeslag is te verklaren door het feit dat in 2022 de eerder door Health-Holland toegezegde toeslagen uit de jaren 2018-2020 benut zijn voor een specifieke PPS onderzoekscall.

Effecten (5)

De specificatie van deze post over 2022 is als volgt:

(in € duizend)	31 december 2022	31 december 2021
Obligaties	134.503	142.021
Alternatieven	43.765	44.592
Aandelen	60.469	84.129
Aandelen inzake fondsen op naam	34	43
Obligaties inzake fondsen op naam	39	1.884
Overige waardepapieren	1	1
Totaal	238.811	272.671

Obligaties

Obligaties zijn gewaardeerd tegen marktwaarde per balansdatum. Gerealiseerde en ongerealiseerde waardeinstijgingen worden via de staat van baten en lasten verwerkt.

Alternatieven

Alternatieve producten - gestructureerde producten en beleggingen in een emerging market debt fonds, een hypotheekfonds en een zorgvastgoedfonds - zijn gewaardeerd op marktwaarde per balansdatum.

Gerealiseerde en ongerealiseerde waardeinstijgingen worden via de staat van baten en lasten verwerkt.

Aandelen

Aandelen zijn gewaardeerd op marktwaarde per balansdatum. Voor beursgenoteerde beleggingen is dit de beurskoers per balansdatum. Gerealiseerde en ongerealiseerde waardeinstijgingen worden via de staat van baten en lasten verwerkt.

Derivaten

Derivaten worden gewaardeerd op reële waarde, te weten de beurswaarde. KWF maakte bij de start van 2022 voor een zeer beperkt deel van het aandelenmandaat gebruik van derivaten. Deze positie is gedurende 2022 verkocht waardoor derivaten per balansdatum geen onderdeel meer uitmaken van de beleggingsportefeuille. Voor toelichting op de financiële instrumenten, zie pagina 9 (financiële instrumenten).

Aandelen/obligaties inzake fondsen op naam

Deze effecten worden aangehouden in het kader van de doelstelling en beheerd in overleg of volgens afspraak met de stichters/schenkers van de fondsen. De effecten zijn gewaardeerd tegen beurskoers. De fondsen betreffen aan KWF, door middel van een overeenkomst, geschonken middelen, waarbij de schenkers hebben bepaald dat de overgedragen vermogens gedurende een vastgelegde termijn separaat van het overige vermogen van KWF moeten worden geadmistreerd. De opbrengsten van de vermogens kunnen, al dan niet voor specifieke door schenkers bepaalde bestedingen, worden aangewend voor de doelstellingen van KWF.

Liquide middelen (6)

De specificatie over deze post over 2022 is als volgt:

(in € duizend)	31 december 2022	31 december 2021
Deposito's	134	134
Liquide middelen inzake fondsen op naam	14	54
Overige liquide middelen	92.120	93.971
Totaal	92.268	94.160

De liquide middelen inzake fondsen op naam betreffen saldi bij banken en worden beheerd in overleg of volgens afspraak met de stichters/schenkers van de fondsen. De overige liquide middelen betreffen saldi bij banken alsmede een gering bedrag aan kasgeld. De deposito's en de overige liquide middelen worden aangehouden voor de bedrijfsvoering en zijn direct opeisbaar.

Passiva

Reserves en fondsen

Het totaal aan reserves en fondsen heeft zich 2022 als volgt ontwikkeld:

(in € duizend)	Stand per 01-01-2022	Bestemming saldo 2022	Stand per 31-12-2022
Reserves			
Continuïteitsreserve	23.357	21.843	45.200
Bestemmingsreserve doelbesteding	84.974	-38.159	46.815
Bestemmingsreserve vruchtgebruik	2.905	-430	2.475
Bestemmingsreserve koersresultaten effecten	32.221	-32.221	-
Totaal Bestemmingsreserves	120.100	-70.810	49.290
Totaal reserves	143.457	-48.967	94.490
Fondsen			
Bestemmingsfondsen	10.475	1.343	11.817
Totaal	153.932	-47.625	106.307

Continuïteitsreserve (7)

De continuïteitsreserve is bedoeld als buffer bij tegenvallende inkomsten of onverwachte uitgaven of andere lasten. Zo kunnen we bij financiële tegenslagen onze activiteiten voortzetten. Het verloop van de continuïteitsreserve in 2022 is als volgt:

(in € duizend)	Stand per 1-1-2022	Dotatie 2022	Onttrekking 2022	Stand per 31-12-2022
Continuïteitsreserve	23.357	24.997	-3.154	45.200
Totaal	23.357	24.997	-3.154	45.200

Aansluitend op de Handreiking Verantwoord Financieel Beheer van Goede Doelen Nederland heeft KWF op basis van een risicoanalyse de gewenste hoogte van de continuïteitsreserve bepaald. Op basis van de inschatting van potentiële financiële consequenties van de geïdentificeerde risico's, exclusief de risico's welke samenhangen met de vermogensportefeuille, bedraagt de gewenste omvang van de continuïteitsreserve 0,75 maal de jaarlijkse kosten voor de werkorganisatie. Onder kosten van de werkorganisatie wordt verstaan: kosten eigen personeel (zowel voor de werving als voor de doelstellingsuitvoering), huisvestingskosten, kantoor- en administratiekosten ten behoeve van de eigen organisatie, bestuurskosten, de kosten voor fondsenwerving, alsmede kosten van uitbestede diensten betreffende bovenstaande posten. Ultimo 2022 zijn de kosten voor de werkorganisatie herijkt wat geresulteerd heeft in een dotatie aan de continuïteitsreserve van € 1,8 miljoen.

Vanwege de geopolitieke ontwikkelingen en de daarmee gepaarde volatiliteit op de vermogensmarkten, heeft KWF besloten om de continuïteitsreserve uit te breiden met € 20 miljoen voor het opvangen van eventuele negatieve resultaten op de vermogensportefeuille.

Bestemmingsreserves (8)

Door het Bestuur zijn bestemmingsreserves gevormd om tot uitdrukking te brengen welk deel van het besteedbaar vermogen bestemd is voor bijzondere bestedingsdoeleinden.

Het verloop van de bestemmingsreserves in 2022 is als volgt:

(in € duizend)	Stand per 1-1-2022	Dotatie 2022	Onttrekking 2022	Stand per 31-12-2022
Bestemmingsreserves doelbesteding	84.975	2.339	-40.498	46.815
Bestemmingsreserve nog af te wikkelen vruchtgebruik	2.905	200	-630	2.475
Bestemmingsreserve koersresultaten effecten	32.221	-	-32.221	-
Totaal	120.100	2.539	-73.349	49.290

Bestemmingsreserves doelbesteding

Ultimo 2022 zijn deze reserves van € 46,8 miljoen bestemd voor doelbesteding in toekomstige jaren aan Onderzoek & Implementatie, Stakeholders & Beïnvloeding en Speerpunten. Het deel van de meegeconsolideerde entiteiten omvat € 9,7 miljoen.

Bestemmingsreserve nog af te wikkelen vruchtgebruik

Deze bestemmingsreserve is vrij uitkeerbaar voor doelbesteding, nadat het vruchtgebruik is ontvangen.

Bestemmingsreserve koersresultaten effecten

Voor positief (on)gerealiseerde koersresultaten op effecten per ultimo boekjaar wordt een bestemmingsreserve gevormd. Per ultimo boekjaar positief (on)gerealiseerde koersresultaten worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve. Negatief (on)gerealiseerde koersresultaten worden ten laste gebracht van de bestemmingsreserve voor zover er een saldo is. In boekjaar 2022 was er per saldo een negatief (on)gerealiseerd koersresultaat van € 35,4 miljoen. Hiervan is € 32,2 miljoen onttrokken uit de bestemmingsreserve koersresultaten effecten en € 3,2 miljoen onttrokken aan de continuïteitsreserve.

Bestemmingsfondsen (9)

Wanneer door derden aan een deel van de middelen een specifieke besteding is gegeven, wordt dit deel aangemerkt als een 'bestemmingsfonds'. Het verloop van de bestemmingsfondsen in 2022 is als volgt:

(in € duizend)	Stand per 1-1-2022	Dotatie 2022	Onttrekking 2022	Stand per 31-12-2022
Fondsen op naam	10.475	9.516	-8.174	11.817
Totaal	10.475	9.516	-8.174	11.817

Fondsen op naam

Dit deel van het vermogen van € 11,8 miljoen (vorig jaar € 10,5 miljoen) betreft aan KWF, door middel van een overeenkomst, geschonken middelen, waarbij de schenkers hebben bepaald dat de overgedragen vermogens gedurende een vastgelegde termijn apart van het overige reserves van KWF moeten worden geadministreerd. De afname is voor een groot deel te verklaren door bestedingen uit het Alpe d'HuZes / KWF - fonds.

Voor fondsen op naam geldt dat de kosten voor de bedrijfsvoering van de KWF-organisatie, niet ten laste van een fonds op naam komen. De baten van een fonds op naam worden namelijk volledig besteed aan de missiedoelen.

De specificatie van de fondsen op naam over 2022 is als volgt:

(in € duizend)	Beginstand 2022	Dotatie 2022	Onttrekking 2022	Eindstand 2022
J.D. Schamhart / KWF Fonds (looptijd t/m augustus 2022): onderzoek naar sarcoom van de baarmoeder	10	-	-	10
Suman / KWF Fonds (fonds voor onbepaalde tijd) onderzoek naar kanker in algemene zin	54	-	-3	51
Elisabeth van der Werf / KWF Fonds (looptijd t/m juni 2068) realisatie missie van KWF Kankerbestrijding	43	40	-42	42
Kliphuis / KWF-fonds (looptijd t/m december 2031) wetenschappelijk onderzoek op het gebied van kankerbestrijding	1.558	80	-164	1.475
Van Kooten-Dekker / KWF-fonds (looptijd tot 13 september 2026) bevorderen wetenschappelijk onderzoek	51	-	-9	43
Eric Nelis / KWF Fonds realisatie missie KWF Kankerbestrijding en in het bijzonder teelbalkanker	-	-	-	-
Alpe d'Huzes / KWF Fonds (fonds voor onbepaalde tijd) bestrijding van kanker in algemene zin	3.433	7.933	-5.453	5.914
Meyer-Sluite / KWF Fonds (looptijd t/m september 2024) onderzoek naar kanker in algemene zin	224	-	-16	208
Zuster & Broeder Frances en Henk Lodder / KWF Fonds (looptijd tot 15 jan. 2031) steunen van translationeel en toegepast wetenschappelijk onderzoek op het gebied van oncologie	739	-	-82	657
Vader & Moeder Daniël Lodder en Goverdina Lodder-Smolenaars / KWF Fonds (looptijd tot 15 jan. 2031) steunen van wetenschappelijk onderzoek op het gebied van oncologie (algemeen)	739	-	-82	657
Esther Dina Polak (looptijd t/m 31 december 2022) realisatie missie KWF Kankerbestrijding	38	-	-38	-
J.L. Vos / KWF Fonds (looptijd t/m 30 januari 2028) algemeen onderzoek, bij voorkeur fundamenteel onderzoek	1.594	-	-265	1.329
Nancy Helsdingen / KWF Fonds (looptijd t/m november 2023) bij voorkeur onderzoek op het gebied van het BRCA-gen	7	4	-10	1
Johanna Oudshoorn / KWF Fonds (looptijd t/m februari 2028) algemeen onderzoek	59	-	-8	50
Spiering Fonds (looptijd t/m 30 juni 2024) een mede door KWF opgericht virtueel-wetenschappelijk onderzoeksinstituut onder de naam "Oncode institute" en/of andere activiteiten van KWF Kankerbestrijding	1.272	-	-509	763
Vindicat KWF Fonds (looptijd t/m december 2024)	-	-	-	-
Petra Prakke Pancreas (in oprichting) onderzoek naar alvleesklierkanker	12	-	-	12
Deloitte Tax en Legal / KWF Fonds (looptijd onbepaald) onderzoek immuuntherapie	-	35	-35	-
Van Schooneveld Wiesehaan Onderzoek naar kanker bij kinderen en jong volwassenen (looptijd t/m 31 december 2031)	540	-	-60	480
Stichting T.M. Triall-Rab (looptijd t/m 2025) Beter behandelbaar maken van hersenkanker	100	-	-25	75
Piet Poortman (looptijd t/m 31 mei 2025) Beter behandelbaar maken van kinderkanker	-	1.274	-1.274	-
Jansen Onderzoek Fonds (looptijd tm 27 december 2027) algemeen onderzoek	-	50	-	50
Het Fenny Fonds (looptijd tm 4 oktober 2027) verbetering van de behandeling van recidief borstkanker	-	100	-100	-
Totaal	10.475	9.516	-8.174	11.817

Voorzieningen (10)

De specificatie van de post voorzieningen in 2022 is als volgt:

(in € duizend)	Stand per 1-1-2022	Dotatie 2022	Onttrekking 2022	Stand per 31-12-2022
Voorziening Nalatenschappen	1.988	12	-43	1.957
Voorziening langdurig zieken	37	101	-37	101
Totaal	2.025	113	-81	2.058

De voorziening nalatenschappen betreft vooruit ontvangen bedragen op nalatenschappen waarvan de definitieve toekenning aan KWF nog onzeker is en langlopende uitkeringsverplichtingen aan derden (privépersonen) niet in het kader van de doelstelling, voortvloeiend uit verplichtingen bij verkrijging van nalatenschappen. Waardering vindt plaats tegen contante waarde. De rentedotatie is ten laste gebracht van de post kosten beleggingen, een eventuele vrijval wordt ten gunste van deze post geboekt.

De voorziening langdurig zieken betreft de verwachte non-productiviteit van medewerkers die op de balansdatum langdurig ziek zijn en waarvan niet wordt verwacht dat zij in actieve dienst zullen terugkeren. De voorziening is berekend tot uiterlijk twee jaar na de eerste ziekmelding en gewaardeerd tegen nominale waarde. Deze voorziening is geheel kortlopend.

Langlopende schulden (11)

De toezeggingen inzake project-, programma- en persoonsgebonden-financiering, betrekking hebbende op de jaren na balansdatum, worden onder uitkeringsverplichtingen gepresenteerd. De uitkeringsverplichtingen worden uitgesplitst naar langlopende (die vervallen na 1 jaar) en kortlopende uitkeringsverplichtingen (die vervallen binnen 1 jaar).

KWF bestemt een deel van de reguliere inkomsten voor financiering ten behoeve van het AVL. Met het AVL is een overeenkomst gesloten met een looptijd van 5 jaar, van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2024. In de berekening van de uitkeringsverplichtingen uit hoofde van toegezegde basisfinanciering zijn die boekjaren betrokken waarvan de inkomsten definitief bekend zijn.

De verdeling van lang- en kortlopende uitkeringsverplichtingen is onderstaand weergegeven:

(in € duizend)	Stand per 31-12-2022	Stand per 31-12-2021
Kortlopend	41.353	98.513
Langlopend	256.867	167.002
Totaal	298.220	265.515

Het verloop van de totale uitkeringsverplichtingen in 2022 (langlopend en kortlopend) is als volgt:

(in € duizend)	Stand per 01-01-2022	Betalingen	Toekenningen	Vrijval / Correcties	Stand per 31-12-2022
Projectfinanciering	215.070	-77.294	134.807	-7.994	264.589
Financiering NKI	50.445	-16.815	-	-	33.630
Totaal	265.515	-94.109	134.807	-7.994	298.220

Kortlopende schulden (12)

De specificatie van de kortlopende schulden in 2022 is als volgt:

(in € duizend)	31 december 2022	31 december 2021
Kortlopende uitkeringsverplichtingen	41.353	98.513
Overige schulden op korte termijn	6.710	4.505
Totaal	48.063	103.018

Alle hier opgenomen kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan 1 jaar. De kortlopende uitkeringsverplichtingen betreffen het kortlopend deel van de uitkeringsverplichtingen zoals beschreven bij de langlopende schulden.

Overige schulden

De overige schulden in 2022 worden als volgt gespecificeerd:

(in € duizend)	31 december 2022	31 december 2021
Crediteuren	2.468	1.577
Opgebouwde vakantierechten	1.141	1.079
Vooruit ontvangen bedragen	998	-
Loonbelasting en sociale premies	39	30
Pensioenpremies	200	19
Nog te betalen BTW	171	244
Overige te betalen posten	1.693	1.556
Totaal	6.710	4.505

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen**Oncode Institute**

KWF heeft in 2022 een nieuw 5-jarig contract (2023-2027) afgesloten voor financiering van Oncode Institute voor € 8,0 miljoen per jaar plus ontvangsten uit gezamenlijke wervingsactiviteiten. Hierbij is de mogelijkheid opgenomen dat KWF jaarlijks kan beslissen over een verlenging. Bij niet verlengen zijn partijen overeengekomen in overleg te treden over de vergoeding van de kosten van deze transitiefase.

Gezondheidsfondsen voor Rookvrij

Gezondheidsfondsen voor Rookvrij (GvRV) is een samenwerkingsverband tussen de Hartstichting, KWF Kankerbestrijding en het Longfonds. KWF heeft evenredige zeggenschap in GvRV en stelt samen met de andere fondsen een jaarlijkse basisfinanciering ter beschikking van € 0,3 miljoen voor de periode 2021-2024 voor het bureau van GvRV. Daarnaast levert KWF een financiële bijdrage aan de additionele activiteiten van de GvRV. Deze financiële bijdrage wordt jaarlijks vastgesteld en betreft voor 2023 € 2,0 miljoen.

Coöperatieve INZET I U.A.

KWF heeft € 0,7 miljoen aan kapitaal toegezegd aan Coöperatieve INZET I U.A. zoals toegelicht onder de financiële vaste activa. Hiervan is per 31 december 2022 € 0,4 miljoen gestort en € 0,3 miljoen nog opvraagbaar.

KWF heeft geen andere niet uit de balans blijkende rechten en is de volgende niet uit de balans blijkende verplichtingen aangegaan voor:

- Project van dr. Fijneman (118O9)

In 2019 is het project van dr. Fijneman ter waarde van € 1,3 miljoen omgezet naar een PPS gefinancierd project. KWF heeft de intentie uitgesproken om het onderzoek te blijven steunen indien onverhoopt bij gegronde reden de PPS financiering komt te vervallen.

- Operationele lease van 2 bedrijfsauto's, met een variërende looptijd tot 23 oktober 2024.
- Huur copiërs en printers, die loopt tot 3 februari 2025.
- Erfpachtrecht van Delflandlaan 17, deze loopt tot 1 augustus 2068.
- Huur kantoorruimte Overschiestraat 65, die loopt tot 1 juli 2023.
- Van de niet gewaardeerde vruchtgebruikdossiers is de verwachte waarde van in de toekomst te ontvangen bedragen ultimo 2022 € 5,0 miljoen.

(in € duizend)		31 december 2022			
Duur looptijd		< 1 jaar	1-5 jaar	>5 jaar	Totaal
KWF					
Leaseauto's		15	12	-	27
Huur copiers en printers		11	12	-	23
Erfpacht Delflandlaan 17		8	32	326	366
Kanker NL					
Huur kantoorruimte Overschiestraat 65		28	-	-	28
Totaal		62	56	326	444

Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten 2022

KWF Jaarverslag 2022

Baten

De specificatie van de geworven baten in 2022 is als volgt:

(in € duizend)	Baten van particulieren	Baten van bedrijven	Baten van loterijorganisaties	Baten van subsidies van overheden	Baten van andere organisaties zonder winststreven	Totaal 2022	Begroting 2022	Totaal 2021
Vrijwilligers	4.474	-	-	-	-	4.474	8.000	7.148
Acties en Innovatie	6.081	1.488	-	-	-	7.569	9.026	5.759
Donaties en giften	47.708	-	-	-	-	47.708	49.882	48.761
Eigen loterijen	9.740	-	-	-	-	9.740	9.497	10.336
Grote Gevers	11.905	-	-	-	-	11.905	10.966	10.198
Nalatenschappen	47.489	-	-	-	-	47.489	35.683	50.251
Bedrijven	-	3.550	-	-	-	3.550	4.069	3.137
Uit acties van derden	245	-	2.703	-	12.561	15.508	12.208	7.116
Subsidies van overheden	-	-	-	10.670	-	10.670	8.830	4.756
Som van de geworven baten	127.642	5.038	2.703	10.670	12.561	158.613	148.159	147.462
Begroting 2022	122.473	4.969	3.338	8.830	8.550	148.159		
Totaal 2021	130.900	4.929	2.660	4.756	4.218	147.462		

Toelichting realisatie baten versus begroting

De baten middels Vrijwilligers zijn voornamelijk afkomstig uit de collectes. In de begroting was een inschatting van zowel digitale als cash baten meegenomen. Gedurende het boekjaar is besloten vanaf 2022 alleen digitaal te collecteren. Dit heeft enerzijds geresulteerd in lagere baten dan begroot en anderzijds in een forse kostenreductie en het elimineren van de risico's op cash gelden. De baten voortkomend uit acties en innovaties zijn hoger dan begroot en fors hoger dan 2021. Deze acties worden door particulieren geïnitieerd bij deelname aan evenementen. De baten uit nalatenschappen zijn veel hoger dan begroot door een stijging van het aantal nieuwe dossiers. De baten uit acties derden zijn baten uit externe loterijen en de baten van externe fondsenwervende organisaties. De stijging ten opzichte van budget wordt veroorzaakt door hogere opbrengsten van Alpe d'HuZes.

De baten uit subsidies van overheden betreffen, vooralsnog, structurele PPS (Publiek-Private Samenwerking) subsidies. KWF heeft in 2022 meer projecten toegekend dan begroot wat resulteert in hogere PPS subsidies.

Baten uit Acties en Innovatie

Dit betreffen baten en acties van particulieren en bedrijven die vanuit KWF, Pink Ribbon en de meegeconsolideerde entiteiten zijn geïnitieerd.

Baten van particulieren (13)

De baten van particulieren bestaan in 2022 uit de volgende opbrengstcategorieën:

Baten middels vrijwilligers

In 2022 waren circa 700 afdelingen, die voor KWF hebben gecollecteerd gedurende de jaarlijkse collecteweek en bij huwelijken, begrafenissen en winkels, actief. De collecte wordt georganiseerd

door de lokale besturen van collecteteams en via wijkhoofden worden de collectematerialen uitgedeeld aan collectanten. Er wordt sinds 2022 alleen cashless (QR-codes, social media, whatsapp en online) gecollecteerd. De collecteopbrengsten vielen in 2022 lager uit dan begroot vanwege de omschakeling naar de 100% cashless collecte. De specificatie van de baten middels vrijwilligers in 2022 is als volgt:

(in € duizend)	Werkelijk 2022	Begroot 2022	Werkelijk 2021
Collecte	3.518	7.635	6.009
Samenloop voor Hoop	-	-	239
Giften Lief en Leed via afdelingen	578	250	614
Overige giften via afdelingen	263	90	210
Winkelbussen	114	25	75
Totaal	4.474	8.000	7.148

Baten uit donaties en giften

De baten uit donaties en giften zijn ontvangen in 2022 en betreffen met name donaties van donateurs.

Baten uit eigen loterijen

Deze baten zijn het totaalbedrag van de inleg vermeerderd met de waarde van de om niet verkregen prijzen en verminderd met de waarde van de verstrekte prijzen. De baten uit eigen loterijen bedroegen in 2022 € 9,7 miljoen.

Baten uit grote gevers

De baten uit grote gevers bevatten onder andere ontvangen bedragen uit algemene giften van grote gevers. Deze baten bedroegen in 2022 € 11,9 miljoen en zijn hoger dan gebudgetteerd door enkele grote gerichte giften.

Baten uit nalatenschappen

In 2022 bedroegen de opbrengsten nalatenschappen € 47,5 miljoen, € 11,8 miljoen hoger dan gebudgetteerd. Voornaamste reden hiervoor betreft de ontvangst van exces dossiers Vanwege de onvoorspelbaarheid is met exces dossiers geen rekening gehouden in het budget.

De mutatie in waardering vruchtgebruik dossiers is € 0,4 miljoen. Dit bedrag is in mindering gebracht op de bestemmingsreserve vruchtgebruik.

Baten van bedrijven (14)

De baten betreffen ontvangen donaties, giften en sponsoring van bedrijven. De specificatie van de baten van bedrijven over 2022 is als volgt:

(in € duizend)	Werkelijk 2022	Begroot 2022	Werkelijk 2021
Acties en Innovatie	2.280	1.600	2.524
Bedrijven Zakenvrienden	1.528	1.359	1.658
Bedrijven Acties	88	100	168
Bedrijven Partners	404	1.910	318
Bedrijven overig	738	-	260
Totaal	5.038	4.969	4.929

Baten van loterijorganisaties (15)

(in € duizend)	Werkelijk 2022	Begroot 2022	Werkelijk 2021
Via Externe Loterijen			
• VriendenLoterij	1.092	1.838	1.339
• Nationale Postcode Loterij	1.100	1.100	913
• Stichting de Nationale Sporttotalisator (Lotto)	501	400	408
• Nederlandse Loterij Organisatie B.V.	10	-	-
Totaal	2.703	3.338	2.660

De specificatie van de baten van loterijorganisaties over 2022 is als volgt:

Baten van subsidies van overheden (16)

De afgelopen jaren heeft KWF de mogelijkheid gekregen om een Publiek-Private Samenwerking (PPS) subsidie in te zetten. Deze subsidie wordt ingezet voor onderzoek en ontwikkeling in samenwerkingsprojecten of voor innovatie-activiteiten ter versterking van de doelstellingen van KWF. De PPS subsidie heeft een, relatief, structureel karakter. Op het verkrijgen hiervan zijn vele voorwaarden van toepassing, waaronder: het aansluiten bij de Kennis-en Innovatie-agenda, de combinatie van ten minste 1 onderneming mét winstoogmerk en 1 onderzoeksorganisatie in het consortium, Nederlandse vestigingsplaats van de kennisinstelling als hoofdaanvrager, het onderzoek beslaat fundamentele, industriële of experimentele ontwikkeling of een combinatie hiervan, een maximale duur van het project van 4 jaar en een consortium agreement opgesteld volgens voorwaarden voor IP, publicatie en valorisatie van Health-Holland en KWF.

Baten van andere organisaties zonder winststreven (17)

(in € duizend)	Werkelijk 2022	Begroot 2022	Werkelijk 2021
Via KWF Kankerbestrijding:			
• Stichting Alpe d'HuZes	7.932	4.100	1.497
• Stichting Fight Cancer	2.531	2.500	1.777
• Stichting Mont Ventoux	287	600	442
• Stichting Team Doelbewust / ColSensation	369	300	237
• Stichting Katwijk Wandelmarathon / Kippenloop	160	150	130
• Stichting JAndrea / Vrijthof-Vrijthof	772	200	-
• overige acties derden partnerships	337	400	-
Subtotaal KWF Kankerbestrijding	12.388	8.250	4.082
Via Stichting Antoni van Leeuwenhoek Foundation:			
• Stichting a Sister's Hope	107	-	80
• Stichting Voorvechter	-	-	34
• Stichting Maarten van der Weijden Foundation	-	-	17
• Stichting (Z)aan de Wandel	66	-	5
• Overige Stichtingen	-	300	-
Subtotaal Stichting Antoni van Leeuwenhoek Foundation	173	300	136
Totaal	12.561	8.550	4.218

De specificatie van de baten van andere organisaties zonder winststreven over 2022 is als volgt:

De opbrengst van Stichting Alpe d'HuZes is aan het Fonds op naam toegevoegd. De doelstelling van dit fonds is bij Fondsen op naam toegelicht.

Lasten

De specificatie van de lastenverdeling over 2022 is als volgt:

(in € duizend)	Doelstelling							
	Onderzoek & Implementatie (18)	Stakeholders & Beïnvloeding (19)	Speerpunten (20)	Wervings-kosten (21)	Kosten beheer en administratie (22)	Totaal werkelijk 2022	Begroot 2022	Werkelijk 2021
Onderzoeksfinanciering & Overige bijdragen	87.354	6.634	37.088	-	-	131.076	117.696	101.480
Uitbesteed werk	477	64	722	888	689	2.840	4.013	2.908
Publiciteit & communicatie	56	2.891	1.235	10.837	31	15.050	19.966	12.575
Personeelskosten	4.251	1.996	355	6.989	1.442	15.034	17.154	16.599
Afschrijvingen	416	-	-	685	403	1.504	1.516	1.574
Huisvestingskosten	190	-	-	156	34	381	416	262
ICT kosten	726	-	-	1.836	1.009	3.571	2.921	2.633
Kantoor- en algemene kosten	287	25	2	156	195	665	838	632
Totaal 2022	93.758	11.610	39.402	21.547	3.804	170.120	164.521	138.663
Begroot 2022	93.700	13.167	27.357	26.253	4.043	164.521		

Specificatie besteed aan doelstellingen

De bestedingen zijn verdeeld over de 3 missiedoelen Onderzoek & Implementatie, Stakeholders & Beïnvloeding en Speerpunten.

Niet iedere besteding is specifiek toe te schrijven aan 1 van de 3 missiedoelen, omdat de besteding vaak bijdraagt aan meer dan 1 missiedoel.

De specificatie besteed aan de doelstellingen over 2022 is als volgt:

(in € duizend)	Werkelijk 2022	Begroot 2022	Werkelijk 2021
Onderzoek & Implementatie			
Oncologisch wetenschappelijk onderzoek			
Onderzoeksfinanciering:	71.660	75.870	78.576
Instellingsfinanciering AVL en Oncode	7.845	9.000	8.493
Internationale samenwerking	2.034	-	-
Overige samenwerkingspartners	5.815	5.357	5.333
Overige doelbestedingen	-	-	39
	87.354	90.226	92.441
Stakeholders & Beïnvloeding			
Kankerpatientenorganisaties	6.634	3.605	4.320
Strategie & beleid	128	265	131
Stichting kanker.nl	2.789	3.400	2.438
	9.551	7.270	6.889
Speerpunten			
Vroegtijdig opsporen	286	500	701
Palliatieve zorg	4.694	3.355	87
Zeldzame kankers	6	250	707
Minimaal invasieve toepassingen	3.926	3.018	17
Geneesmiddelen	6.597	5.693	125
Leefstijlverandering	3.997	4.080	3.003
Psychosociale zorg en ondersteuning	19.153	7.665	1.285
	38.659	24.560	5.925
Uitvoeringskosten eigen organisatie-personeel			
	6.598	7.469	6.430*
Uitvoeringskosten eigen organisatie-overig			
	2.608	4.698	2.693*
	9.206	12.167	9.123
Totaal bestedingen	144.770	134.224	114.378

* Omwille van de vergelijkbaarheid zijn de vergelijkende cijfers aangepast.

De totale bestedingen 2022 zijn circa € 10,5 miljoen hoger dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door het toekennen van extra projecten in het najaar van 2022 naar aanleiding van hogere baten dan begroot. Vervallen doelbestedingsverplichtingen worden in mindering gebracht op de toezegging.

Keurmerk

Als één van de eerste goede doelenorganisaties in Nederland kreeg KWF het keurmerk van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF). In 2022 heeft een hertoets plaatsgevonden door CBF. Deze toets heeft geleid tot een positieve beoordeling.

Bestedingsratio's

Bestedingspercentage baten

Deze ratio geeft per jaar aan welk percentage van de ontvangen middelen beschikbaar is voor de doelstellingen van KWF. Voor 2022 is de bestedingsratio 84,0% (vorig jaar 83,5%), begroot was een bestedingsratio van 79,6%. De bestedingsratio is hoger dan begroot doordat door lagere kosten voor werving, beheer en administratie meer middelen voor doelbesteding beschikbaar zijn gekomen.

Bestedingspercentage lasten

Deze ratio geeft per jaar aan welk percentage van de totale lasten besteed is aan de doelstellingen van KWF. Voor 2022 is de bestedingsratio 85,1% (vorig jaar 82,5%), begroot was een bestedingspercentage van 81,6%.

Bestedingspercentage wervingslasten

Deze ratio geeft per jaar aan welk percentage van de totale baten besteed is aan de wervingslasten van KWF. Voor 2022 is dit bestedingsratio 13,6% (vorig jaar 13,3%), begroot was een bestedingspercentage van 17,7%. De daling van deze ratio ten opzichte van de begroting wordt veroorzaakt door hogere baten dan begroot.

Kosten van beheer en administratie

Kosten van beheer en administratie zijn kosten die de organisatie maakt in het kader van de (interne) beheersing en administratievoering en die niet worden toegerekend aan de doelstelling of de werving van baten. Bij de kostentoerekening is de aanbeveling van Goede Doelen Nederland gevolgd. De kosten van de Raad van Toezicht en financiën zijn volledig onder deze post verantwoord. Kosten voor Bestuur en directievoering, planning & control, personeelszaken en huisvesting zijn naar rato van personele inzet toegerekend. Overige algemene kosten, zoals ICT en juridische ondersteuning e.d., worden, voor zover niet toerekenbaar aan doelstelling of werving baten, onder deze post verantwoord. Uitgedrukt als percentage van de totale baten komen de kosten van beheer en administratie (B&A) uit op 2,4% (vorig jaar 3,1%). Begroot was een percentage van 2,7%. De daling van deze ratio ten opzichte van de begroting en vorig jaar wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere baten en lagere lasten voor beheer en administratie.

Accountantskosten

De accountantskosten 2022 zijn als volgt gespecificeerd weer te geven:

(in € duizend)		2022	2021
Organisatie	Werkzaamheden		
Mazars N.V.	Jaarrekeningcontrole	167	167
Mazars N.V.	Controle NOW I.O	-	74
Mazars N.V.	Overige controle opdrachten	7	31
Totaal		174	272

De hierboven vermelde accountantskosten hebben betrekking op het boekjaar van de jaarrekening. Voor 2022 zijn de kosten gebaseerd op werkelijk kosten aangevuld met nog te verwachte kosten op basis van de opdrachtbevestiging.

Personeelskosten

Naast de maandelijkse salariering ontvangen de medewerkers 8% vakantiegeld en een aantal secundaire arbeidsvoorwaarden zoals een pensioenregeling en opleidingsmogelijkheden. KWF kent geen dertiende maanduitkering of andere bonusregelingen. Eind 2022 waren er bij KWF geconsolideerd 224 medewerkers in dienst (190 fte waarvan KWF enkelvoudig 171 fte). Het gemiddeld aantal werknemers over 2022 bedraagt 223 (190 fte).

(in fte)	Werkelijk 31-12-2022	Begroot 2022	Werkelijk 01-01-2022
Customer Journeys	57,2	67,1	63,0
Onderzoek & Implementatie	39,5	24,5	29,8
Stakeholders & Beïnvloeding	40,6	39,0	36,1
Finance, Information & Legal	37,1	49,3	43,9
Mens & Organisatie	13,6	14,7	13,4
Directie / bestuur	1,6	1,6	1,6
Totaal FTE	189,6	196,2	187,8

De specificatie van de totale personeelskosten in 2022 is als volgt:

(in € duizend)	Werkelijk 2022	Begroot 2022	Werkelijk 2021
Lonen en salarissen	11.336	12.936	13.129
Sociale lasten	1.819	2.076	1.888
Pensioen lasten	1.357	1.548	1.436
Overige personeelskosten	522	595	146
Totale Personeelskosten	15.034	17.154	16.599

Pensioenfonds

KWF kent voor haar personeel een pensioenregeling op basis van het middelloonstelsel. De pensioenregeling is ondergebracht bij bedrijfstakpensioenfonds PFZW. De dekkingsgraad van het PFZW-pensioenfonds bedraagt ultimo 2022: 109,2% (2021:106,6%). KWF heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, anders dan het voldoen van hogere toekomstige premies. Het bestuur van het PFZW-pensioenfonds besluit jaarlijks of het pensioen wordt verhoogd/geïndexeerd.

Bezoldiging bestuur

Het bestuur in 2022 bestond uit drs. J.A van de Gronden (directievoorzitter) en prof. dr. C.H. van Gils (directielid).

Naam	drs. J.A. van de Gronden	Prof. dr. C.H. van Gils
Rol	Bestuurder	Bestuurder
Dienstverband		
Aard (looptijd)	Onbepaald	Onbepaald
uren	38	24
Partime percentage	100%	63%
periode	1-1-2022 t/m 31-12-2022	1-1-2022 t/m 31-12-2022
Bezoldiging (EUR)		
Jaarinkomen		
bruto loon/salaris	150086	79.485
vakantiegeld	11.504	6.118
Totaal	161.590	85.603
Belaste vergoedingen/bijtellings	1.080	1.079
pensioenlasten (wg)	16.918	10.566
totaal bezoldiging 2022	179.588	97.248
totaal bezoldiging 2021	170.997	53.621

KWF is actief op het brede terrein van kankerbestrijding, van financiering van kankeronderzoek, tot preventie en patiënten ondersteuning. KWF is met tienduizenden vrijwilligers en 190 beroepskrachten (fte) een grote organisatie. De Raad van Toezicht heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt KWF de Regeling beloning directeuren van goede doelen organisaties (zie goededoelennederland.nl). De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen.

De weging van de situatie bij KWF vond plaats door de RvT. Dit leidde tot een zogenaamde BSD-score van 615 punten met een weging van de zwaarte van de rol van 87% voor de directievoorzitter en 80% voor een directielid van de twee hoofdige collegiale directie. Dit resulteert in een BSD-score van 535 met een maximaal jaarinkomen van € 173.960 (1 fte/12 maanden) voor de heer drs. J. A. van de Gronden en een BSD-score van 492 voor mevrouw prof. dr. C.H. van Gils met een maximaal jaarinkomen van € 109.595 (0,63 fte/12 maanden). De voor de toetsing, aan de geldende maxima, relevante totale beloningscomponent jaarinkomens van de bestuurders zijn voor de heer drs. J.A. van de Gronden € 161.590 en voor de mevrouw prof. dr. C.H. van Gils € 85.603. Deze beloningen bleven binnen de geldende maxima.

Naast de maximering van het bruto jaarinkomen van directiefuncties van goede doelen organisaties stelt de Regeling beloning directeuren van goede doelen organisaties ook een absoluut maximum voor het totaal van de beloningscomponenten bruto jaarinkomen, belaste vergoedingen/bijtellings, werkgeversbijdrage pensioen en overige beloningen op termijn. Dit maximum bedraagt € 216.000 per jaar (1 fte/12 maanden) voor drs. J.A. van de Gronden en € 136.080 (0,63 fte/12 maanden) voor mevrouw prof. dr. C.H. van Gils. De voor de toetsing, aan de geldende maxima, relevante totale bezoldiging van de bestuurders zijn voor de heer drs. J.A. van de Gronden (1 fte/12 maanden) € 179.588 en voor de mevrouw prof. dr. C.H. van Gils € 97.248 (0,63 fte/12 maanden). Deze beloningen bleven binnen de geldende maxima. Er zijn aan de bestuurders geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

Bezoldiging Raad van Toezicht

Aan leden van de Raad van Toezicht worden geen bezoldigingen toegekend of presentiegelden verstrekt, noch zijn aan leden van de Raad van Toezicht leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

Bijzondere baten en lasten (23)

In 2022 is er geen sprake van bijzondere baten en lasten.

Financiële baten en lasten (24)

De specificatie van de financiële baten en lasten over 2022 is als volgt:

(in € duizend)	2022	2021
Obligatierente	1.626	1.706
Rente uit alternatieve beleggingen	110	60
Rente leningen en beleggingsrekening	-186	-185
Dividend	1.175	783
Gerealiseerde koersresultaten	-5.103	1.324
Ongerealiseerde koersresultaten	-32.909	19.553
(huur) Opbrengsten onroerend goed	12	4
Overige opbrengsten	-4	0
Bruto beleggingsresultaat	-35.278	23.245
Resultaat liquide middelen (bank en deposito's)	-108	-46
Totaal bruto beleggingsresultaat	-35.386	23.199
Kosten beleggingen	-732	-678
Netto beleggingsresultaat	-36.117	22.521

Opbrengst beleggingen

Vanuit de doelstelling gaat KWF meerjarige verplichtingen aan voor financiering van wetenschappelijk onderzoek naar kanker. De toegezegde financieringen worden over een reeks van jaren uitgekeerd. De uit te keren gelden worden aangehouden om in de toekomst aan deze verplichtingen te kunnen voldoen. Dit geld wordt tijdelijk door KWF beheerd. Dat moet zorgvuldig plaatsvinden, zodat de hoofdsom in stand blijft. Om de vermindering door inflatie tegen te gaan, kosten van beheer goed te maken en daarnaast ook nog extra opbrengsten te realiseren, wordt het geld met een laag risicoprofiel belegd. Het overzicht van de opbrengsten toont dat door de neergaande ontwikkelingen op alle asset categorieën van de vermogensportefeuille, de hoofdsom niet in stand is gebleven en er sprake is van een (on)gerealiseerd verlies van 12%. Ultimo 2022 bestonden de belegde middelen uit aandelen, obligaties, deposito's en alternatieven. Het beleggingsbeleid is vastgelegd in een beleggingsstatuut en wordt ieder kwartaal besproken met de beleggingscommissie.

Enkelvoudige balans per 31 december 2022 (na bestemming saldo baten en lasten)

(in € duizend)

Activa			31-12-2022			31-12-2021
Immateriële vaste activa	1.759			2.885		
Materiële vaste activa	4.813			5.120		
Financiële vaste activa	147			165		
			6.719			8.170
Vorderingen en overlopende activa			74.740			50.722
Effecten			238.811			272.671
Liquide middelen			85.031			88.038
Totaal activa			405.301			419.601
Passiva			31-12-2022			31-12-2021
Reserves en fondsen						
Reserves						
Continuïteitsreserve	45.200			23.357		
Bestemmingsreserves	39.609			112.758		
		84.809			136.115	
Fondsen						
Bestemmingsfondsen		11.817			10.475	
			96.626			146.590
Voorzieningen			2.058			2.025
Langlopende schulden			256.867			167.002
Kortlopende schulden			49.751			103.985
Totaal passiva			405.301			419.601

Enkelvoudige staat van baten en lasten (na bestemming saldo van baten en lasten)

(in € duizend)

Baten	Werkelijk 2022	Begroot 2022	Werkelijk 2021
Baten van particulieren	122027	116920	125550
Baten van bedrijven	4246	4269	4197
Baten van loterijorganisaties	2703	3338	2660
Baten van subsidies van overheden	10670	8830	4756
Baten van andere organisaties zonder winststreven	12388	8250	4082
Som van de baten	152033	141.606	141.245
Lasten			
<i>Besteed aan doelstellingen</i>			
Onderzoek & Implementatie	87942	91853	94858
Stakeholders & Beïnvloeding	12003	9767	9304
Speerpunten	41334	27357	5925
	141.279	128.977	110.087
Wervingskosten	20807	25322	19070
Kosten beheer en administratie	3804	4043	4628
Som van de lasten	165.890	158.343	133.784
Saldo voor financiële baten en lasten	-13.857	-16.736	7.461
Saldo financiële baten en lasten	-36.107	-	22537
Saldo van baten en lasten	-49.964	-16.736	29.998
Bestemming saldo 2022			
Toevoeging / onttrekking aan:			
Continuïteitsreserve	21.834	-	-
Bestemmingsreserves	-40498	-16.736	15093
Bestemmingsreserve koersresultaten effecten	-32221	-	23215
Bestemmingsfondsen	912	-	-8310
	-49.964	-16.736	29.998

Toelichting behorende tot de enkelvoudige jaarrekening 2022

KWF Jaarverslag 2022

Algemeen

Voor de grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling wordt verwezen naar de toelichtingen behorende bij de geconsolideerde jaarrekening.

Baten

De specificatie van de geworven baten in 2022 is als volgt:

(in € duizend)	Baten van particulieren	Baten van bedrijven	Baten van loterijorganisaties	Baten van subsidies van overheden	Baten van andere organisaties zonder winststreven	Totaal 2022	Begroting 2022	Totaal 2021
Vrijwilligers	4.474	-	-	-	-	4.474	8.000	7.148
Acties en Innovatie	5.547	1.488	-	-	-	7.035	8.654	5.377
Donaties en giften	47.258	-	-	-	-	47.258	49.472	48.269
Eigen loterijen	9.740	-	-	-	-	9.740	9.497	10.336
Grote Gevers	8.231	-	-	-	-	8.231	6.800	6.106
Nalatenschappen	46.533	-	-	-	-	46.533	35.077	49.867
Bedrijven	-	2.758	-	-	-	2.758	3.369	2.405
Uit acties van derden	245	-	2.703	-	12.388	15.335	11.908	6.980
Subsidies van overheden	-	-	-	10.670	-	10.670	8.830	4.756
Som van de geworven baten	122.027	4.246	2.703	10.670	12.388	152.033	141.606	141.245
Begroting 2022	116.920	4.269	3.338	8.830	8.250	141.606		
Totaal 2021	125.550	4.197	2.660	4.756	4.082	141.245		

Aansluitingsoverzicht reserves en fondsen 2022

De verschillen tussen de reserves en fondsen volgens de enkelvoudige balans en volgens de geconsolideerde balans worden in onderstaand aansluitingsoverzicht toegelicht:

(in € duizend)	2022	2021
Totaal reserves en fondsen geconsolideerd	106.307	153.932
Totaal reserves en fondsen enkelvoudig	96.626	146.589
Verschil	9.681	7.343
Aansluitingsverschil:		
Bestemmingsreserve Stichting Kanker.NL	6.055	3.728
Bestemmingsreserve Stichting Antoni van Leeuwenhoek Foundation	3.626	3.615
Totaal aansluitingsverschil	9.681	7.343

Aansluitingsoverzicht saldo van baten en lasten 2022

De verschillen tussen het saldo in de enkelvoudige staat van baten en lasten en de geconsolideerde staat van baten en lasten worden in onderstaand aansluitingsoverzicht toegelicht:

(in € duizend)	2022	2021
Totaal saldo van baten en lasten geconsolideerd	-47.625	31.230
Totaal saldo van baten en lasten enkelvoudig	-49.964	29.998
Verschil	2.339	1.233
Aansluitingsverschil:		
Saldo van baten en lasten Stichting Kanker.NL	2.328	1.043
Saldo van baten en lasten Stichting Antoni van Leeuwenhoek Foundation	11	280
Saldo van baten en lasten Stichting Kankeronderzoekfonds Limburg	-	-90
Totaal aansluitingsverschil	2.339	1.233

Aldus opgemaakt en ondertekend door de directie van KWF:
Amsterdam, 17 april 2023

drs. J.A. van de Gronden
Directeur

Prof. dr. C.H. van Gils
Directeur

Aldus goedgekeurd en ondertekend door de Raad van Toezicht van KWF:
Amsterdam, 17 april 2023

Ir. W. Draijer, MBA
Voorzitter Raad van Toezicht

Dr. C.B. Leerink
Lid Raad van Toezicht

H. Garssen
Lid Raad van Toezicht

Drs. M. van Ballegooijen
Lid Raad van Toezicht

Mr. F.J. Leeflang
Vicevoorzitter Raad van Toezicht

Drs. K. Timmermans
Lid Raad van Toezicht

Overige gegevens

Stichting Koningin Wilhelmina Fonds voor de Nederlandse Kankerbestrijding kent geen statutaire bepalingen omtrent de resultaatbestemming.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de Raad van Toezicht van Stichting Koningin Wilhelminafonds voor de Nederlandse Kankerbestrijding.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting Koningin Wilhelmina Fonds voor de Nederlandse Kankerbestrijding te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de reserves en fondsen van Stichting Koningin Wilhelmina Fonds voor de Nederlandse Kankerbestrijding per 31 december 2022 en van het saldo van baten en lasten over 2022 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 65O Fondsenwervende organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. De geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2022.
2. De geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2022.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'. Wij zijn onafhankelijk van Stichting Koningin Wilhelmina Fonds voor de Nederlandse Kankerbestrijding zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA). Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen Andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Voorwoord
- Bestuursverslag
- Overige gegevens

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat. Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie in overeenstemming met RJ-Richtlijn 65O Fondsenwervende organisaties.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening. De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in

reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om

aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.

- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de Raad van Toezicht dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd.

Wij communiceren ook met de Raad van Toezicht over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Amsterdam, 24 april 2023

Mazars N.V.

Origineel is getekend door drs. M. van Dijk RA

Tegen kanker. Voor het leven.